

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางและความเรียง ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามของผู้บริหารโรงเรียนและครูกลุ่มการงาน และพื้นฐานอาชีพ โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตาราง ดังแสดงไว้ในตารางที่ 5-8

ตอนที่ 2 สภาพการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพของผู้บริหารโรงเรียน โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตาราง (ดังแสดงในตารางที่ 9-13)

ตอนที่ 3 สภาพการจัดการเรียนการสอนของครูงานบ้าน โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละแล้วนำเสนอในรูปตาราง ดังแสดงในตารางที่ 14-18

ตอนที่ 4 สภาพการจัดการเรียนการสอนของครูงานเกษตร โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตาราง ดังแสดงในตารางที่ 19-23

ตอนที่ 5 สภาพการจัดการเรียนการสอนของครูงานประดิษฐ์และงานช่าง โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตาราง ดังแสดงในตารางที่ 24-28

ตอนที่ 6 สรุปสภาพการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพในโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 4 สังกัด โดยการหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตาราง ดังแสดงในตารางที่ 29-33

ตอนที่ 7 สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ โดยจัดเป็นหมวดหมู่แล้วนำเสนอในรูปความเรียง

ตอนที่ 8 ผลการสังเกตการปฏิบัติงานของครูกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ โดยจัดเป็นหมวดหมู่แล้วนำเสนอในรูปความเรียง

ตอนที่ 9 ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนและครูกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ โดยจัดเป็นหมวดหมู่ แล้วนำเสนอในรูปความเรียง

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ทบวงมหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตาม
สถานภาพ

สถานภาพ	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=33	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=36	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=76	ร้อยละ
1. เพศ										
- ชาย	7	21.2	3	75.0	16	44.4	-	-	26	34.2
- หญิง	26	78.8	1	25.0	20	55.6	3	100.0	50	65.8
2. อายุ										
- ต่ำกว่า 30 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.0
- 30-39 ปี	3	9.1	-	-	-	-	-	-	3	3.9
- 40-49 ปี	16	48.5	-	-	8	22.0	3	100.0	27	35.5
- สูงกว่า 49 ปี	14	42.4	4	100.0	28	77.8	-	-	46	60.5
3. วุฒิทางการศึกษา										
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	2	6.1	-	-	-	-	-	-	2	2.6
- ปริญญาตรี	18	58.1	4	100.0	32	88.9	-	-	54	71.1
- ปริญญาโท	11	35.5	-	-	4	11.1	3	100.0	18	23.7
- อื่น ๆ	2	6.1	-	-	-	-	-	-	2	2.6
4. ตำแหน่งปัจจุบัน										
- ครูใหญ่	10	30.3	-	-	-	-	-	-	10	13.2
- อาจารย์ใหญ่	12	36.4	-	-	16	44.4	-	-	28	36.8
- ผู้อำนวยการ	6	18.2	3	75.0	13	36.1	-	-	25	32.9
- อื่น ๆ	5	15.2	1	25.0	7	19.4	3	100.0	16	21.1
5. ประสบการณ์ในการเป็นผู้ บริหารโรงเรียน										
- ต่ำกว่า 5 ปี	6	18.2	-	-	6	17.1	1	33.3	13	17.1
- 6-10 ปี	14	42.4	1	25.0	11	31.4	-	-	26	34.2
- 11-15 ปี	3	9.1	1	25.0	4	11.4	-	-	8	10.5
- 16 ปีขึ้นไป	10	30.3	2	50.0	14	40.0	2	66.7	28	36.8
- ไม่ตอบ	-	-	-	-	1	2.7	-	-	1	1.3
6. การอบรมหรือสัมมนา เกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521										
- เคย	29	90.6	4	100.0	35	97.2	-	-	68	89.4

ตารางที่ 5 (ต่อ)

สถานภาพ	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=33	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=36	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=76	ร้อยละ
- ไม่เคย	3	9.4	-	-	1	2.8	2	66.7	6	7.8
- ไม่ตอบ	1	3.0	-	-	-	-	1	33.3	2	2.6
7. ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่										
- ขนาดเล็ก (มีนักเรียน 0-400 คน)	4	12.1	-	-	15	41.7	-	-	19	25.0
- ขนาดกลาง (มีนักเรียน 401-800 คน)	7	21.2	1	25.0	10	27.8	-	-	18	23.7
- ขนาดใหญ่ (มีนักเรียน 800 คนขึ้นไป)	22	66.7	40	75.0	11	30.6	3	100.0	39	51.3

จากตารางที่ 5 แสดงว่า

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ผู้บริหารส่วนใหญ่ ร้อยละ 78.8 เป็นเพศหญิง โดยมีอายุอยู่ในช่วง 40-49 ปี ร้อยละ 48.5 มีวุฒิปริญญาตรี ร้อยละ 58.1 ดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ ร้อยละ 36.4 มีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในช่วง 6-10 ปี ร้อยละ 42.4 ผู้บริหารร้อยละ 90.6 ได้รับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ผู้บริหารร้อยละ 66.7 ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ (มีนักเรียน 800 คนขึ้นไป)

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้บริหารส่วนใหญ่ร้อยละ 75 เป็นเพศชาย ผู้บริหารทุกคนมีอายุสูงกว่า 49 ปี มีวุฒิปริญญาตรี ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ ร้อยละ 75 มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป ร้อยละ 50 ผู้บริหารทุกคนได้รับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ผู้บริหารร้อยละ 75 ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ (มีนักเรียน 800 คนขึ้นไป)

สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้บริหารส่วนใหญ่ ร้อยละ 55.6 เป็นเพศหญิง มีอายุสูงกว่า 49 ปี ร้อยละ 77.8 มีวุฒิปริญญาตรี ร้อยละ 88.9 ดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ ร้อยละ 44.4 มีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหาร ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป ร้อยละ 40 ผู้บริหาร ร้อยละ 97.2 ได้รับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) ผู้บริหาร ร้อยละ 41.7 ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก (มีนักเรียน 0-400 คน)

สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ผู้บริหารทุกคน 100 เป็นเพศหญิง โดยมีอายุอยู่ในช่วง 40-49 ปี และมีวุฒิปริญญาโท มีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป ร้อยละ 66.7 ผู้บริหาร ร้อยละ 66.7 ไม่เคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับ หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) ผู้บริหารทุกคน ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ (มีนักเรียน 800 คนขึ้นไป)

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของครูงานบ้าน จำแนกตามสถานภาพ

ตัวแปร	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=36	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=34	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=77	ร้อยละ
1. เพศ										
ชาย	2	5.6	-	-	-	-	-	-	2	2.6
หญิง	34	94.41	4	100	34	100	3	100.0	75	97.4
2. อายุ										
ต่ำกว่า 30 ปี	-	-	-	-	3	8.8	-	-	3	3.9
30-39 ปี	11	30.6	2	50.0	15	44.1	-	-	28	36.4
40-49 ปี	17	47.2	-	-	7	20.6	1	33.3	25	32.5
สูงกว่า 49 ปี	7	19.4	2	50.0	8	23.5	1	33.3	18	23.4
ไม่ตอบ	1	2.8	-	-	1	2.9	1	33.3	3	3.9
3. ระดับการศึกษา										
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3	8.3	-	-	7	20.6	-	-	10	13.0
ปริญญาตรี	32	88.9	4	100.0	23	67.6	3	100.0	62	80.5
ปริญญาโท	-	-	-	-	2	5.9	-	-	2	2.6
อื่น ๆ	1	2.8	-	-	2	5.9	-	-	3	3.9
4. ปัจจุบันท่านสอนกลุ่ม การทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษา										
ปีที่ 1	3	8.3	-	-	6	18.8	-	-	9	11.7
ปีที่ 2	1	2.8	-	-	8	25.0	-	-	9	11.7
ปีที่ 3	6	16.7	1	25.0	5	15.6	1	33.3	13	16.9
ปีที่ 4	9	25.0	2	50.0	11	34.4	1	33.3	23	30.26
ปีที่ 5	20	55.6	2	50.0	17	53.1	2	66.7	31	40.8
ปีที่ 6	27	75.0	2	50.0	22	68.8	3	100.0	54	71.1
5. งานที่สอน										
งานบ้าน	32	91.4	4	100.0	32	94.1	3	100.0	71	93.4
งานประดิษฐ์และงานช่าง	14	40.0	1	25.0	17	50.0	-	-	32	41.6
งานเกษตร	7	19.4	-	-	4	11.8	-	-	11	14.3
6. ประสบการณ์ในการสอน										
ต่ำกว่า 5 ปี	4	11.1	1	25.0	4	11.8	1	33.3	10	13.2
5-10 ปี	7	19.4	-	-	10	29.4	-	-	17	22.1
11-15 ปี	2	5.6	-	-	5	14.7	-	-	7	9.1
16 ปีขึ้นไป	23	58.6	3	75.0	15	44.1	2	66.7	43	55.8
7. ประสบการณ์ในการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐาน อาชีพ										
1-3 ปี	14	38.9	1	25.0	8	23.9	1	33.3	24	31.6

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ตัวแปร	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=36	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=34	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=77	ร้อยละ
4-6 ปี	8	22.2	-	-	9	26.5	1	33.3	17	22.1
มากกว่า 6 ปี	14	38.9	3	75.0	17	50.0	1	33.3	36	46.8
อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. เหตุผลในการสอนกลุ่ม การทำงานและพื้นฐานอาชีพ สมัครใจ ได้รับมอบหมายจาก	8	22.2	3	75.0	18	52.9	2	66.7	31	40.2
ผู้บริหาร	23	63.9	1	25.0	9	26.5	1	33.3	34	44.2
เป็นครูประจำชั้นต้องสอน	1	2.8	-	-	3	8.8	-	-	4	5.2
ทุกกลุ่มวิชา	4	11.1	-	-	4	11.8	-	-	8	10.4
อื่น ๆ	-	-	-	-	2	6.3	-	-	2	2.6
9. การเข้ารับการอบรมการ สอนกลุ่ม กพอ. ตามแนว หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับ ปรับปรุง พ.ศ. 2533) ครั้งละประมาณ										
ไม่ได้เข้ารับการอบรม (99)	17	42.2	2	50.0	16	47.1	3	100.0	38	50.0
1 วัน	-	-	-	-	1	2.9	-	-	1	1.3
2 วัน	5	13.9	1	25.0	2	5.9	-	-	8	10.4
3 วัน	11	30.6	-	-	9	26.5	-	-	20	26.0
4 วัน	-	-	-	-	2	5.9	-	-	2	2.6
5 วัน	2	5.6	1	25.0	2	5.9	-	-	5	6.5
6 วัน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7 วัน	-	-	-	-	1	2.9	-	-	1	1.3
10 วัน	1	2.8	-	-	-	-	-	-	1	1.3
12 วัน	-	-	-	-	1	2.9	-	-	1	1.3
จำนวนครั้ง										
ไม่เคยอบรม	18	50.0	2	50.0	17	50.0	3	100.0	40	52.6
1 ครั้ง	11	30.6	2	50.0	7	20.6	-	-	20	26.0
2 ครั้ง	5	23.9	-	-	7	20.6	-	-	12	15.6
3 ครั้ง	1	2.8	-	-	2	5.9	-	-	3	3.9
4 ครั้ง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5 ครั้ง	-	-	-	-	1	2.9	-	-	1	1.3
6 ครั้ง	1	2.8	-	-	-	-	-	-	1	1.3
ปี พ.ศ.										
ไม่ระบุ พ.ศ.	23	63.9	2	50.0	23	67.6	3	100.0	51	67.1

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ตัวแปร	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทพวงฯ		รวม	
	N=36	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=34	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=77	ร้อยละ
พ.ศ. 2532	1	2.8	-	-	-	-	-	-	1	1.3
พ.ศ. 2533	2	5.6	-	-	-	-	-	-	2	2.6
พ.ศ. 2535	2	5.6	-	-	-	-	-	-	2	2.6
พ.ศ. 2536	-	-	-	-	2	5.9	-	-	2	2.6
พ.ศ. 2537	3	8.3	-	-	2	5.9	-	-	5	6.5
พ.ศ. 2538	4	11.1	1	25.0	6	17.6	-	-	11	14.3
พ.ศ. 2539	1	2.8	-	-	1	2.9	-	-	2	2.6
10. ประโยชน์ที่ได้จากการ อบรม										
มากที่สุด	3	11.5	2	50.0	4	17.4	-	-	9	11.7
มาก	14	53.8	1	25.0	16	69.6	-	-	31	40.3
ปานกลาง	8	30.8	-	-	3	13.0	-	-	11	14.3
น้อย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
น้อยที่สุด	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1.3

จากตารางที่ 6 แสดงว่า

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ครัวเรือนส่วนใหญ่ ร้อยละ 94.4 เป็นเพศหญิง โดยมีอายุอยู่ในช่วง 40-49 ปี ร้อยละ 45.8 มีวุฒิปริญญาตรี ร้อยละ 91.4 ปัจจุบันสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 75 เป็นการสอนงานบ้าน ร้อยละ 91.4 มีประสบการณ์ในการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ อยู่ในช่วง 1-3 ปี และมากกว่า 6 ปี จำนวนเท่ากันทั้งสองช่วง คือ ร้อยละ 38.9 มีเหตุผลในการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ โดยได้รับมอบหมายจากผู้บริหาร ร้อยละ 71.9 ไม่เคยเข้ารับการอบรมการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ตามแนวหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ร้อยละ 42.2

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ครัวเรือนทุกคน เป็นเพศหญิง โดยมีอายุอยู่ในช่วง 30-39 ปี และสูงกว่า 49 ปี มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 50 ครัวเรือนทุกคนมีวุฒิปริญญาตรี ปัจจุบันสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 จำนวนเท่ากันทั้งสี่ระดับชั้น คือ ร้อยละ 50 ครูทุกคนสอนงานบ้านมีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป ร้อยละ 75 เป็นประสบการณ์ในการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพมากกว่า 6 ปี ร้อยละ 75 มีเหตุผลในการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ โดยความสมัครใจ ร้อยละ 75 เคยเข้ารับการอบรมการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ตามแนวหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับ

ปรับปรุง พ.ศ. 2533) ครั้งละประมาณ 2 วัน และ 5 วัน จำนวนเท่ากัน คือ ร้อยละ 25 จำนวน 1 ครั้ง ร้อยละ 50 และคิดว่าการอบรมมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนมากที่สุด ร้อยละ 50

สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ครูงานบ้านทุกคนเป็นเพศหญิง โดยมีอายุอยู่ในช่วง 30-39 ปี ร้อยละ 45.4 มีวุฒิปริญญาตรี ร้อยละ 71.9 ปัจจุบันสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 68.8 เป็นการสอนงานบ้าน ร้อยละ 94.1 มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป ร้อยละ 38.2 ซึ่งเป็นประสบการณ์ในการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ 4-6 ปี ร้อยละ 26.5 มีเหตุผลในการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยความสมัครใจ ร้อยละ 56.3 ไม่เคยเข้ารับการอบรมการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ตามแนวหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ร้อยละ 47.1

สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ครูงานบ้านทุกคน เป็นเพศหญิง โดยมีอายุอยู่ในช่วง 40-49 ปี และสูงกว่า 49 ปี จำนวนเท่ากันทั้งสองช่วง คือ ร้อยละ 33.3 ครูทุกคนมีวุฒิปริญญาตรี ปัจจุบันสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และเป็นการสอนงานบ้าน มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป ร้อยละ 66.7 มีเหตุผลในการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพโดยความสมัครใจ ร้อยละ 66.7 ครูทุกคนไม่เคยเข้ารับการอบรมการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ตามแนวหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มครูงานเกษตร จำแนกตามสถานภาพ

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มครูงานเกษตร จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=33	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=75	ร้อยละ
1. เพศ										
ชาย	17	51.5	3	75.0	20	57.1	-	-	40	53.3
หญิง	16	48.5	1	25.0	15	42.9	3	100.0	35	46.7
2. อายุ										
ต่ำกว่า 30 ปี	8	24.2	1	25.0	1	2.9	1	33.3	11	14.7
30-39 ปี	14	42.4	-	-	6	17.1	-	-	20	26.7
40-49 ปี	4	12.1	1	25.0	13	37.1	-	-	18	24.0
สูงกว่า 49 ปี	4	12.1	2	50.0	15	42.9	2	66.7	23	30.7
ไม่ตอบ	3	9.1	-	-	-	-	-	-	3	4.0
3. ระดับการศึกษา										
ต่ำกว่าปริญญาตรี	4	12.1	-	-	5	13.9	-	-	9	12.0
ปริญญาตรี	26	78.8	4	100.0	30	83.3	2	66.7	62	82.6
ปริญญาโท	2	6.1	-	-	-	-	1	33.3	2	2.7
อื่น ๆ	1	3.0	-	-	1	2.8	1	33.3	2	2.7
4. สอนกลุ่มการงานและ พื้นฐานอาชีพ ชั้น										
ชั้น ป.1	7	21.2	1	25.0	3	8.3	-	-	11	14.7
ชั้น ป.2	7	21.2	1	25.0	6	16.7	-	-	14	18.7
ชั้น ป.3	11	33.3	-	-	14	38	-	-	25	33.3
ชั้น ป.4	13	39.4	-	-	19	52.8	1	33.3	33	44.0
ชั้น ป.5	21	63.6	2	50.0	26	72.2	2	66.7	51	68.0
ชั้น ป.6	22	66.7	3	100.0	26	72.2	3	100.0	54	72.0
5. งานที่สอน										
งานบ้าน	6	18.2	1	25.0	9	25.0	-	-	16	21.3
งานเกษตร	31	93.9	4	100.0	33	91.7	3	100.0	11	94.6
งานประดิษฐ์และงานช่าง	3	9.1	1	25.0	10	27.8	-	-	14	18.7
6. ประสบการณ์ในการสอน										
ต่ำกว่า 5 ปี	12	36.4	1	25.0	11	31.4	-	-	24	32.0
6-10 ปี	7	21.2	1	25.0	6	17.1	1	33.3	15	20.0
11-15 ปี	3	9.1	1	25.0	1	2.9	1	33.3	6	8.0
16 ปีขึ้นไป	10	30.3	1	25.0	17	48.6	1	33.3	29	38.7
ไม่ตอบ	1	3.0	-	-	-	-	-	-	1	1.3
7. ประสบการณ์ในการสอน กลุ่ม กพอ.										
1-3 ปี	12	36.4	1	25.0	11	30.6	-	-	24	32.0

ตารางที่ 7 (ต่อ)

สถานภาพ	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=33	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=75	ร้อยละ
4-6 ปี	6	18.2	-	-	6	16.7	2	66.7	14	18.7
มากกว่า 6 ปี	12	36.4	3	75.0	17	47.2	1	33.3	33	44.0
อื่น ๆ	3	9.1	-	-	2	5.6	-	-	5	6.7
8. เหตุผลในการสอนกลุ่ม การทำงานพื้นฐานอาชีพ สมัครใจ	11	33.3	3	75.0	7	20.0	3	100.0	24	32.0
ได้รับมอบหมายจาก ผู้บริหาร	21	63.6	1	25.0	28	80.0	-	-	50	66.7
เป็นครูประจำชั้นต้องสอน ทุกกลุ่มวิชา	1	3.0	-	-	-	-	-	-	1	1.3
อื่น ๆ	-	-	-	-	1	2.8	-	-	1	1.3
9. การเข้ารับการอบรมการ สอนกลุ่ม กพอ. ตาม หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับ ปรับปรุง พ.ศ. 2533)										
0 วัน	19	57.6	3	75.0	15	41.7	2	66.7	39	52.0
1 วัน	2	6.1	-	-	3	8.3	-	-	5	6.67
2 วัน	2	6.1	-	-	2	5.6	-	-	4	5.3
3 วัน	5	15.2	1	25.0	11	30.6	-	-	17	22.7
4 วัน	1	3.0	-	-	2	5.6	-	-	3	4.0
5 วัน	2	6.1	-	-	2	5.6	-	-	4	5.3
7 วัน	1	3.0	-	-	-	-	-	-	1	1.3
8 วัน	-	-	-	-	1	2.8	-	-	1	1.3
จำนวน 0 ครั้ง	19	57.6	3	75.0	15	41.7	2	66.7	38	50.6
1 ครั้ง	7	21.2	1	25.0	10	27.8	-	-	18	24.0
2 ครั้ง	5	15.2	-	-	7	19.4	-	-	12	16.0
3 ครั้ง	-	-	-	-	2	5.6	-	-	2	2.6
4 ครั้ง	1	3.0	-	-	-	-	-	-	1	1.3
5 ครั้ง	-	-	-	-	1	2.8	-	-	1	1.3
6 ครั้ง	-	-	-	-	1	2.8	-	-	1	1.3
7 ครั้ง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ไม่ระบุ พ.ศ.	22	66.7	3	75.0	18	50.0	2	66.7	44	58.6
พ.ศ. 2531	-	-	-	-	-1	2.8	-	-	1	1.3
พ.ศ. 2533	1	3.0	-	-	-	-	-	-	1	1.3
พ.ศ. 2534	-	-	-	-	2	5.6	-	-	2	2.6

สถานภาพ	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=33	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=75	ร้อยละ
พ.ศ. 2535	1	3.0	-	-	2	5.6	-	-	3	4.0
พ.ศ. 2536	3	9.1	-	-	1	2.8	-	-	4	5.3
พ.ศ. 2537	2	6.1	1	25.0	9	25.0	-	-	12	16.0
พ.ศ. 2538	3	9.1	-	-	3	8.3	-	-	6	8.0
10. ประโยชน์ที่ได้จากการ อบรม										
มากที่สุด	4	21.1	-	-	5	19.2	-	-	9	12.0
มาก	8	42.1	1	25.0	9	34.6	-	-	18	24.0
ปานกลาง	4	21.1	-	-	10	38.5	-	-	14	18.7
น้อย	2	10.5	-	-	2	7.7	-	-	4	5.3
น้อยที่สุด	1	5.3	-	-	-	-	-	-	1	1.3

จากตารางที่ 7 แสดงว่า

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ครูงานเกษตรส่วนใหญ่ร้อยละ 51.5 เป็นเพศชาย โดยมีอายุอยู่ในช่วง 30-39 ปี ร้อยละ 51.5 มีวุฒิปริญญาตรี ร้อยละ 81.3 ปัจจุบันสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 66.7 สอนงานเกษตรร้อยละ 93.9 มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 5 ปี ร้อยละ 37.5 มีประสบการณ์ในการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพอยู่ในช่วง 1-3 ปี และมากกว่า 6 ปี มีจำนวนเท่ากัน คือ ร้อยละ 36.4 มีเหตุผลในการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพโดยได้รับมอบหมายจากผู้บริหาร ร้อยละ 63.6 ไม่เคยเข้ารับการอบรมการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ตามแนวหลักสูตรพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ร้อยละ 57

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ครูผู้สอนงานเกษตรส่วนใหญ่ ร้อยละ 75 เป็นเพศชาย โดยมีอายุสูงกว่า 49 ปี ร้อยละ 50 ครูทุกคนมีวุฒิปริญญาตรี ปัจจุบันสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และสอนงานเกษตร มีประสบการณ์ในการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ มากกว่า 6 ปี ร้อยละ 75 มีเหตุผลในการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ โดยความสมัครใจ ร้อยละ 75 ไม่เคยเข้ารับการอบรมการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ตามแนวหลักสูตรพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ร้อยละ 75

สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ครูผู้สอนงานเกษตรส่วนใหญ่ ร้อยละ 57.1 เป็นเพศชาย โดยมีอายุสูงกว่า 49 ปี ร้อยละ 42.9 มีวุฒิปริญญาตรี ร้อยละ 83.3 ปัจจุบันสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 72.2 เป็นการสอนงานเกษตรร้อยละ 91.7 มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป ร้อยละ

48.6 เป็นประสบการณ์ในการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพมากกว่า 6 ปี ร้อยละ 47.2 มีเหตุผลในการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ โดยได้รับมอบหมายจากผู้บริหาร ร้อยละ 77.8 ไม่เคยเข้ารับการอบรมการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ตามแนวพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ร้อยละ 41.7)

สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่ครูผู้สอนงานเกษตรทุกคนเป็นเพศหญิง โดยมีอายุสูงกว่า 49 ปี ร้อยละ 66.7 มีวุฒิปริญญาตรี ร้อยละ 66.7 ทุกคนสอนงานกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นการสอนงานเกษตร ร้อยละ 60 มีประสบการณ์ในการสอนอยู่ในช่วง 6-10 ปี, 11-15 ปี และตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 33.3 เป็นประสบการณ์ในการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพอยู่ในช่วง 4-6 ปี ร้อยละ 66.7 ครูทุกคนมีเหตุผลในการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ โดยความสมัครใจ ไม่เคยเข้ารับการอบรมการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ตามแนวหลักสูตรพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ร้อยละ 66.7

คุนยวิทย์ทรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของครูงานประดิษฐ์และงานช่าง จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=33	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=75	ร้อยละ
1. เพศ										
หญิง	2	6.1	2	50.0	3	8.6	1	53.3	8	10.7
ชาย	31	93.9	2	50.0	32	91.4	2	66.7	67	89.3
2. อายุ										
ต่ำกว่า 30 ปี	4	12.1	-	-	-	-	-	-	4	5.3
30-39 ปี	14	42.4	-	-	12	34.3	2	66.7	28	37.3
40-49 ปี	8	24.2	-	-	13	37.1	-	-	21	28.0
สูงกว่า 49 ปี	7	21.2	3	75.0	9	25.7	-	-	19	25.3
ไม่ตอบ	-	-	1	25.0	-	-	-	-	1	1.3
3. ระดับการศึกษา										
ต่ำกว่าปริญญาตรี	8	24.2	-	-	3	8.6	-	-	11	14.7
ปริญญาตรี	23	69.7	4	100.0	32	91.4	2	66.7	61	81.3
ปริญญาโท	1	3.0	-	-	-	-	1	33.3	2	2.7
อื่น ๆ	1	3.0	-	-	-	-	-	-	1	1.3
4. การสอน										
สอนชั้น ป.1	2	6.1	-	-	2	5.7	-	-	4	14.7
สอนชั้น ป.2	3	9.1	-	-	2	5.7	-	-	5	6.7
สอนชั้น ป.3	5	15.2	1	25.0	8	22.9	-	-	14	18.7
สอนชั้น ป.4	7	21.2	1	25.0	11	31.4	1	33.3	20	26.7
สอนชั้น ป.5	20	60.6	1	25.0	25	71.4	2	66.7	48	64.0
สอนชั้น ป.6	25	75.7	1	25.0	28	80.0	3	100.0	57	76.0
5. งานที่สอน										
งานบ้าน	15	46.9	1	25.0	19	54.3	-	-	35	46.7
งานเกษตร	3	9.1	1	25.0	-	-	-	-	4	5.3
งานประดิษฐ์และงานช่าง	31	96.9	3	75.0	34	97.1	3	100.0	71	94.7
6. ประสบการณ์ในการสอน การทำงานและพื้นฐานอาชีพ										
ต่ำกว่า 5 ปี	7	21.2	-	-	-	-	-	-	7	9.3
5-10 ปี	8	24.2	-	-	-	-	-	-	8	10.7
16 ปีขึ้นไป	10	30.3	4	100.0	21	60.0	2	66.7	37	49.3
ไม่ตอบ	8	24.2	-	-	14	42.0	1	33.3	23	30.7
7. ประสบการณ์ในการสอน การทำงานและพื้นฐานอาชีพ										
1-3 ปี	9	27.3	-	-	7	20.0	-	-	16	21.3
4-6 ปี	5	15.2	-	-	7	20.0	-	-	22	29.3
มากกว่า 6 ปี	14	42.4	4	100.0	19	54.3	3	100.0	40	54.7
อื่น ๆ	3	9.1	-	-	2	5.7	-	-	5	6.7

ตารางที่ 8 (ต่อ)

สถานภาพ	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=33	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=75	ร้อยละ
8. สาเหตุที่สอนกลุ่มการงาน และพื้นฐานอาชีพ										
สมัครใจ	20	60.6	2	50.0	15	42.9	2	66.7	39	52.0
ได้รับมอบหมายจาก ผู้บริหาร	13	39.4	2	50.0	18	51.4	1	33.3	34	45.3
เป็นครูประจำชั้นต้องสอน ทุกวิชา	-	-	-	-	1	2.9	-	-	1	1.3
อื่น ๆ	-	-	-	-	1	2.9	-	-	-	-
9. การเข้ารับการอบรม										
1 วัน	-	-	-	-	1	4.5	-	-	1	1.3
2 วัน	2	6.1	1	25.0	2	9.1	-	-	5	6.7
3 วัน	6	18.1	1	25.0	15	42.8	-	-	22	29.3
4 วัน	2	6.1	-	-	2	9.1	-	-	4	5.3
5 วัน	2	6.1	-	-	2	9.1	-	-	4	5.3
6 วัน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7 วัน	1	3.0	-	-	-	-	-	-	1	1.3
8 วัน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9 วัน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
จำนวนครั้งที่เข้าอบรม										
1 ครั้ง	6	18.1	2	50.0	11	31.4	-	-	19	25.3
2 ครั้ง	6	18.1	-	-	8	22.9	-	-	14	18.7
3 ครั้ง	-	-	-	-	2	9.1	-	-	2	2.7
5 ครั้ง	1	3.0	-	-	1	4.5	-	-	1	1.3
ปี พ.ศ. ที่เข้ารับการอบรม										
2531	-	-	1	25.0	-	-	-	-	1	1.3
2532	1	3.0	-	-	-	-	-	-	1	1.3
2533	-	-	1	25.0	-	-	-	-	2	2.7
2535	-	-	2	50.0	-	-	-	-	2	2.7
2536	1	3.0	1	25.0	-	-	-	-	2	2.7
2537	2	6.1	2	50.0	-	-	-	-	4	5.3
2538	5	15.2	2	50.0	-	-	-	-	7	9.3
2539	1	3.0	1	25.0	-	-	-	-	2	2.7

ตารางที่ 8 (ต่อ)

สถานภาพ	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=33	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=75	ร้อยละ
10. ประโยชน์ที่ได้จากการอบรม										
มากที่สุด	1	3.0	1	25.0	4	11.4	-	-	6	8.0
มาก	12	36.4	1	25.0	12	34.3	1	33.3	26	34.7
ปานกลาง	6	18.1	-	-	7	20.0	-	-	13	17.3
น้อย	-	-	-	-	1	4.5	-	-	1	1.3
น้อยที่สุด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 8 แสดงว่า

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ครูงานประดิษฐ์และงานช่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 93.9 เป็นเพศชาย โดยมีอายุอยู่ในช่วง 30-39 ปี ร้อยละ 42.3 มีวุฒิปริญญาตรี ร้อยละ 69.7 ปัจจุบันสอนกลุ่มการเรียนและพื้นฐานอาชีพชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 75.7 เป็นการสอนงานประดิษฐ์และงานช่าง ร้อยละ 96.9 มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป ร้อยละ 30.3 เป็นประสบการณ์ในการสอนกลุ่มการเรียนและพื้นฐานอาชีพมากกว่า 6 ปี ร้อยละ 42.4 มีเหตุผลในการสอนกลุ่มการเรียนและพื้นฐานอาชีพ โดยความสมัครใจ ร้อยละ 60.6 โดยเข้ารับการอบรมการสอนกลุ่มการเรียนและพื้นฐานอาชีพ ตามแนวหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ครั้งละประมาณ 3 วัน ร้อยละ 18.1 โดยเข้ารับการอบรม 1 และ 2 ครั้ง มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 18.1 ครูร้อยละ 36.4 คิดว่าการอบรมมีประโยชน์มาก

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ครูงานประดิษฐ์และงานช่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง และเพศชาย มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 50 โดยมีอายุสูงกว่า 49 ปี ร้อยละ 75 ครูทุกคนมีวุฒิปริญญาตรี ปัจจุบันสอนกลุ่มการเรียนและพื้นฐานอาชีพชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1, 2, 3 และ 4 มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 25 เป็นการสอนงานประดิษฐ์และงานช่าง ร้อยละ 75 ครูทุกคนมีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป และมีประสบการณ์ในการสอนกลุ่มการเรียนและพื้นฐานอาชีพมากกว่า 6 ปี มีเหตุผลที่สอนกลุ่มการเรียนและพื้นฐานอาชีพ โดยความสมัครใจและได้รับมอบหมายจากผู้บริหาร มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 50 เคยเข้ารับการอบรมการสอนกลุ่มการเรียนและพื้นฐานอาชีพ ตามแนวหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ครั้งละประมาณ 2 และ 3 วัน มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 25 โดยเข้ารับการอบรม 1 ครั้ง

ร้อยละ 50 ประโยชน์ที่ได้รับจากการอบรมจำนวนที่ตอบว่ามากที่สุด กับมาก มีจำนวนที่เท่ากัน ร้อยละ 25

สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ครูงานประดิษฐ์และงานช่างส่วนใหญ่ร้อยละ 91.4 เป็นเพศชาย โดยมีอายุอยู่ในช่วง 40-49 ปี ร้อยละ 35.2 มีวุฒิปริญญาตรี ร้อยละ 91 ปัจจุบันสอนกลุ่มการเรียนและพื้นฐานอาชีพชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 80 เป็นการสอนงานประดิษฐ์และงานช่าง ร้อยละ 97.1 มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป ร้อยละ 60 มีประสบการณ์ในการสอนกลุ่มการเรียนและพื้นฐานอาชีพมากกว่า 6 ปี ร้อยละ 54.3 มีเหตุผลในการสอนกลุ่มการเรียนและพื้นฐานอาชีพ โดยได้รับมอบหมายจากผู้บริหาร ร้อยละ 51.4 เคยเข้ารับการอบรมการสอนกลุ่มการเรียนและพื้นฐานอาชีพ ตามแนวหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ครั้งละประมาณ 3 วัน ร้อยละ 42.8 และคิดว่าการอบรมมีประโยชน์มาก ร้อยละ 34.3

สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ครูงานประดิษฐ์และงานช่างส่วนใหญ่ร้อยละ 66.7 เป็นเพศชาย โดยมีอายุอยู่ในช่วง 30-39 ปี ร้อยละ 66.7 มีวุฒิปริญญาตรี ร้อยละ 66.7 ครูทุกคนปัจจุบันสอนกลุ่มการเรียนและพื้นฐานอาชีพชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นการสอนงานประดิษฐ์และงานช่างทุกคนมีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป ร้อยละ 66.7 เป็นประสบการณ์ในการสอนกลุ่มการเรียนและพื้นฐานอาชีพมากกว่า 6 ปี ครูทุกคนมีเหตุผลในการสอนกลุ่มการเรียนและพื้นฐานอาชีพ โดยความสมัครใจ ร้อยละ 66.7 ไม่เคยเข้ารับการอบรมการสอนกลุ่มการเรียนและพื้นฐานอาชีพตามแนวหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 สภาพการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ของผู้บริหาร
โรงเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร
และสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามลักษณะการจัดบรรยากาศ
การเรียนการสอน

การจัดบรรยากาศการเรียน การสอน	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=33	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=76	ร้อยละ
1. การสนับสนุนและส่งเสริม การจัดห้องเรียน										
จัดสรรงบประมาณ	21	63.6	3	75.0	19	54.3	1	33.3	44	57.9
จัดหาวัสดุในการตกแต่ง ห้องเรียน	18	54.5	4	100.0	27	77.1	-	-	49	64.5
ช่วยในการตกแต่งห้องเรียน	2	6.1	-	-	4	11.4	-	-	6	7.9
ให้คำแนะนำในการตกแต่ง ห้องเรียน	22	66.7	4	100.0	31	88.6	1	33.3	58	76.3
จัดหาห้องเรียนให้เพียงพอ กับจำนวนนักเรียน	24	72.7	4	100.0	21	60.0	2	66.7	51	67.1
จัดเอกสารหนังสือต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดห้องเรียน	22	66.7	2	50.0	19	54.3	1	-	44	57.9
อื่น ๆ	2	6.1	-	-	-	-	1	33.3	3	3.9
2. การแนะนำช่วยเหลือครูใน การจัดบรรยากาศในการ										
ให้จัดป้ายนิเทศ	23	69.7	4	100.0	35	97.2	2	66.7	64	84.2
ให้จัดมุมหนังสือ	15	45.5	2	50.0	28	80.0	1	33.3	46	60.5
ให้ตกแต่งห้องเรียนด้วย ผลงานของนักเรียน	26	78.8	4	100.0	35	80.0	1	33.3	46	60.5
ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วม ในกิจกรรมการเรียน	30	90.9	4	100.0	31	88.6	2	66.7	67	88.2
การสอน										
อื่น ๆ	1	3.0	-	-	2	5.7	1	33.3	4	5.3

จากตารางที่ 9 แสดงว่า

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ส่วนใหญ่ผู้บริหารร้อยละ 72.7 จัดหาห้องเรียนในเพียงพอกับจำนวนนักเรียน ผู้บริหาร ร้อยละ 90.9 แนะนำช่วยเหลือครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ในการจัดบรรยากาศในการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ผู้บริหารสนับสนุนและส่งเสริมการจัดห้องเรียนของครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยจัดหาวัสดุตกแต่ง ครูทุกคนให้คำแนะนำและจัดหาห้องเรียนให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ผู้บริหารให้คำแนะนำช่วยเหลือครูในการจัดบรรยากาศในการเรียนการสอน โดยให้จัดป้ายนิเทศ นำผลงานนักเรียนมาตกแต่งห้อง และให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน

สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ผู้บริหาร ร้อยละ 88.6 สนับสนุนและส่งเสริมการจัดห้องเรียน ของครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยให้คำแนะนำในการตกแต่ง ผู้บริหาร ร้อยละ 97.2 ให้คำแนะนำช่วยเหลือครูในการจัดบรรยากาศการเรียนการสอนโดยให้จัดป้ายนิเทศ

สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่ผู้บริหาร ร้อยละ 66.7 สนับสนุนและส่งเสริมการจัดห้องเรียนของครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยจัดหาห้องเรียนให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ผู้บริหารให้คำแนะนำช่วยเหลือครูในการจัดบรรยากาศการเรียนการสอนโดยให้จัดป้ายนิเทศ นำผลงานนักเรียนตกแต่งและให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 97.2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามลักษณะต่าง ๆ ของการวางแผนการสอน

การวางแผนการสอน	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=33	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=76	ร้อยละ
1. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการวางแผน										
- ผู้บริหาร	28	84.8	4	100.0	30	88.2	2	66.7	64	84.2
- ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	26	78.8	4	100.0	29	86.3	1	33.3	60	78.9
- ครูผู้สอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ	29	87.9	4	100.0	31	91.2	2	66.7	66	86.8
- อื่น ๆ	2	6.1	1	25.0	3	8.8	2	66.7	8	10.5
2. จุดมุ่งหมายการจัดการเรียนการสอน										
- เพื่อมีเจตคติและค่านิยมที่ดีต่ออาชีพ	24	72.7	4	100.0	28	82.4	1	33.3	57	75.0
- เพื่อมีทักษะในการประกอบอาชีพ	23	69.7	4	100.0	32	94.1	-	-	57	75.0
- เพื่อสามารถหารายได้พิเศษระหว่างเรียน	7	21.9	1	25.0	18	52.9	-	-	26	34.2
- เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต	29	87.9	4	100.0	30	88.2	3	100.0	66	86.8
- อื่น ๆ	2	6.1	-	-	-	-	-	-	2	2.6
3. วิธีการจัดทำแผนการเรียนการสอน										
- กลุ่มโรงเรียนร่วมมือกันจัดทำ	9	27.3	4	100.0	21	61.8	-	-	24	31.6
- หน่วยงานในโรงเรียนโดยเฉพาะ	8	24.2	1	25.0	4	11.8	-	-	13	17.1
- ครูผู้สอนกลุ่มงานพื้นฐานอาชีพ	30	90.9	4	100.0	25	73.5	3	100.0	62	81.6
- อื่น ๆ	1	3.0	-	-	4	11.8	-	-	5	6.6
4. เอกสารประกอบหลักสูตรที่ได้จัดให้แก่ครูผู้สอน										
- ใบบาง	16	50.0	4	100.0	22	64.7	1	33.3	43	56.6
- ใบบทความรู้	12	37.5	3	75.0	11	32.4	1	33.3	27	35.5
- แผนการสอน	25	78.1	4	100.0	33	97.1	3	100.0	65	85.5
- หนังสือความรู้สำหรับครู	29	90.6	4	100.0	30	88.2	1	33.3	64	84.2
- คู่มือจัดการเรียนการสอน	30	93.8	4	100.0	30	88.2	1	33.3	65	85.2

ตารางที่ 10 (ต่อ)

การวางแผนการสอน	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=33	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=76	ร้อยละ
- หนังสือค้นคว้าสำหรับนักเรียน	20	62.5	3	75.0	16	47.1	-	-	39	51.3
- อื่น ๆ	-	-	-	-	2	5.9	-	-	2	
5. วิธีการเพิ่มพูนความรู้และทักษะของครูผู้สอน										
- จัดประชุมปฏิบัติการ	13	40.6	4	100.0	21	61.8	3	100.0	41	53.9
- ให้เข้าอบรมระยะสั้น	28	87.5	4	100.0	31	91.2	2	66.7	65	85.5
- จัดหาเอกสารความรู้	22	68.8	3	75.0	26	76.5	1	33.3	52	68.4
- ศึกษาดูงานตามสถานที่ต่าง ๆ	19	59.4	3	75.0	29	85.3	2	66.7	53	69.7
- เชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้	7	21.9	2	50.0	8	23.5	2	66.7	19	25.0
- อื่น ๆ	-	-	-	-	1	2.9	-	-	1	1.3
6. เกณฑ์ในการคัดเลือกครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ										
- วุฒิการศึกษาและสาขาวิชา	10	31.3	1	25.0	12	36.4	3	100.0	26	34.2
- ความสามารถ ความสมัครใจ	11	34.4	3	75.0	12	36.4	-	-	26	34.2
- ประสบการณ์ความรู้	11	34.4	-	-	9	27.3	-	-	20	26.3
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. จำนวนครูผู้สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ										
- เพียงพอ	28	90.3	1	25.0	17	51.5	2	66.7	38	50.0
- ไม่เพียงพอ	3	9.7	1	25.0	16	48.5	1	33.3	21	27.6
การแก้ปัญหาจำนวนครูไม่เพียงพอ										
- ให้ครูประจำชั้นสอนทุกวิชา	6	18.8	-	-	11	32.4	-	-	17	22.4
- เชิญวิทยากรมาช่วยสอน	1	3.1	-	-	2	5.9	-	-	3	3.9
- จ้างบุคลากรภายนอก	2	6.3	-	-	2	5.9	-	-	4	5.3
- อื่น ๆ	3	9.4	1	25.0	6	17.6	1	33.3	11	14.5
8. จัดทำกำหนดการสอน แผนการสอน เอกสารการสอน โดยอาศัย										
- ความร่วมมือจากครู	29	90.6	2	50.0	26	76.5	2	66.7	59	77.6

ตารางที่ 10 (ต่อ)

การวางแผนการสอน	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=33	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=76	ร้อยละ
- แหล่งวิทยากรในห้องเรียน	8	25.0	1	25.0	10	29.4	-	-	19	25.0
- ครูที่มีความเข้าใจในการจัดทำ	17	53.1	2	100.0	21	61.8	1	33.3	41	53.9
- ความเพียงพอของงบประมาณ	8	25.0	2	100.0	21	61.8	1	33.3	41	53.9
- ความเพียงพอของช่วงเวลา	9	23.1	1	25.0	9	26.5	1	33.3	20	26.3
- ความสะดวกในการจัดพิมพ์เผยแพร่	6	18.8	-	-	4	11.8	1	33.3	11	14.5
- ความเพียงพอของเอกสารประกอบ	8	25.0	1	25.0	6	17.6	1	33.3	16	21.0
- อื่น ๆ	1	3.1	-	-	5	14.7	-	-	6	7.9
9. การส่งเสริมการทำแผนการสอน										
- ตรวจสอบการสอนให้	19	57.6	4	100.0	16	45.7	-	-	39	51.3
- ให้คำแนะนำในการทำแผนการสอน	20	60.6	4	100.0	25	71.4	2	66.7	51	67.1
- แนะนำให้เห็นประโยชน์	21	63.6	4	100.0	25	71.4	2	66.7	52	68.4
- จัดอบรม/ประชุมสัมมนา	23	69.7	4	100.0	28	80.0	3	100.0	58	76.3
- ให้เป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาความดีความชอบ	14	42.4	2	50.0	8	22.9	1	33.3	25	32.9
- อื่น ๆ	1	3.0	-	-	5	14.3	-	-	6	7.9

จากตารางที่ 10 แสดงว่า

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ครูผู้สอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพส่วนใหญ่ร้อยละ 87.9 มีส่วนเกี่ยวข้องในการวางแผนการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ โดยมีจุดมุ่งหมายในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ร้อยละ 87.9 ในโรงเรียนครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ จัดทำแผนการสอน ร้อยละ 90.9 เอกสารประกอบหลักสูตรที่จัดให้ครู ได้แก่ คู่มือการจัดการเรียนการสอน ร้อยละ 93.8 ผู้บริหาร ร้อยละ 87.5 เพิ่มพูนความรู้ ทักษะของครู โดยให้อบรมระยะสั้น เกณฑ์ในการคัดเลือกครูกลุ่มการ

งานและพื้นฐานอาชีพพิจารณาจากความสามารถ ความสนใจ ประสบการณ์ความรู้ มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 34.4 ในโรงเรียน จำนวนครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพมีความเพียงพอ ร้อยละ 90.3 ในการจัดทำกำหนดการสอน แผนการสอน เอกสารการสอน คู่มือครู อาศัยความร่วมมือจากครู ร้อยละ 90.6 ผู้บริหาร ร้อยละ 69.7 ส่งเสริมการทำแผนการสอนโดยจัดอบรม ประชุมสัมมนา

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ ส่วนใหญ่ ครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพทุกคน มีส่วนเกี่ยวข้องในการวางแผนการสอน และมีจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพเพื่อมีเจตคติและค่านิยมที่ดีต่ออาชีพ มีทักษะในการประกอบอาชีพ และเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ผู้บริหารทุกคนวิธีจัดทำแผนการสอน โดยกลุ่มโรงเรียนและครูกลุ่มการทำงานและ พื้นฐานอาชีพ และจัดเอกสารประกอบหลักสูตรที่จัดให้ครู ได้แก่ แผนการสอน หนังสือ ความรู้สำหรับครูและคู่มือการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารทุกคนเพิ่มพูนความรู้ ทักษะของครู โดยจัดประชุมปฏิบัติการและเข้าอบรมระยะสั้น มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 100 ผู้บริหารร้อยละ 75 คัดเลือกครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยพิจารณาจากความสามารถ ความสนใจ ครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ จำนวนที่ตอบว่ามีเพียงพอกับไม่เพียงพอ มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 25 ผู้บริหารมีการจัดทำกำหนดการสอน แผนการสอน เอกสารการสอน คู่มือครู อาศัยครูที่มีความเข้าใจในการจัดทำ ผู้บริหารทุกคนส่งเสริมการทำแผนการสอนของครู โดยตรวจแผนการสอน ให้คำแนะนำในการจัดทำ แนะนำให้เห็นประโยชน์และจัดอบรม ประชุมสัมมนา เกี่ยวกับการทำแผนการสอน

สังกัดสำนักงานการศึกษารุงเทพมหานคร ครูผู้สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพส่วนใหญ่ มีส่วนเกี่ยวข้องในการวางแผนการสอน ร้อยละ 91.2 โดยมีจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เพื่อให้มีทักษะในการประกอบอาชีพ ร้อยละ 94.1 วิธีจัดทำแผนการสอน โดยครูผู้สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ร้อยละ 73.5 เอกสารประกอบหลักสูตรที่จัดให้ครู ได้แก่ แผนการสอน ร้อยละ 97.1 ผู้บริหารร้อยละ 91.2 เพิ่มพูนความรู้ ทักษะของครูโดยให้เข้าอบรมระยะสั้น ผู้บริหารคัดเลือกครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ พิจารณาจากวุฒิการศึกษาและสาขาวิชา ความสามารถและความสนใจ มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 36.4 ครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ จำนวนที่ตอบว่าเพียงพอกับไม่เพียงพอ มีจำนวนใกล้เคียงกัน ถ้าไม่เพียงพอผู้บริหาร ร้อยละ 32.4 แก้ปัญหาโดยให้ครูประจำชั้นสอนทุกวิชา วิธีการจัดทำกำหนดการสอน แผนการสอน อาศัยความร่วมมือจากครู ร้อยละ 76.5 ผู้บริหาร ร้อยละ 80.0 ส่งเสริมการทำแผนการสอน โดยจัดอบรมและประชุมสัมมนา

สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ผู้บริหารและครูผู้สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพส่วนใหญ่มีส่วนเกี่ยวข้องในการวางแผนการสอน มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 66.7 ผู้บริหารทุกคนจุดมุ่งหมายการจัดการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต รั

ครูผู้สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพทุกคน จัดทำแผนการสอน เอกสารประกอบหลักสูตรที่จัดให้
ครู ได้แก่ แผนการสอน ผู้บริหาร และทุกคนจัดประชุมปฏิบัติการเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะครูผู้
สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ เกณฑ์ในการคัดเลือกครูกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ พิจารณา
จากวุฒิการศึกษาและสาขาวิชา จำนวนครูกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ มีความเพียงพอ ร้อยละ
66.7 การจัดทำกำหนดการสอน แผนการสอน เอกสารการสอนและคู่มือครู อาศัยความร่วมมือจาก
ครู ร้อยละ 66.7 ผู้บริหาร ส่งเสริมการทำแผนการสอน โดยจัดอบรมและประชุมสัมมนา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามลักษณะต่าง ๆ ของการเตรียมสื่อการสอน

การเตรียมสื่อ	สังกัด									
	สช.		สพ.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=33	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=75	ร้อยละ
1. ผลิตสื่อการเรียนการสอน										
โดย										
- ผู้สอนกลุ่มการทำงานและ	27	81.8	4	100.0	32	91.4	3	100.0	66	86.8
พื้นฐานอาชีพ										
- หน่วยงานของโรงเรียน	8	24.2	1	25.0	7	20.0	-	-	16	21.1
- ความร่วมมือระหว่าง	8	24.2	3	75.0	11	31.4	-	-	22	28.9
โรงเรียน										
- ความร่วมมือของนักเรียน	19	57.6	3	75.0	16	45.7	-	-	38	50.0
- ชุมชนให้ความร่วมมือ	2	6.1	2	50.0	5	14.3	-	-	9	11.8
- อื่น ๆ	-	-	-	-	2	5.7	-	-	2	2.6
2. ปัญหาเกี่ยวกับการจัด										
เตรียมสื่อ										
- ความร่วมมือจากครู	12	38.7	1	25.0	19	54.3	1	33.3	33	43.4
- ความรู้ความเข้าใจ	9	29.0	1	25.0	14	40.0	-	-	24	31.5
- ความเพียงพอของช่วง	17	54.8	2	50.0	13	37.1	2	66.7	34	44.7
เวลา										
- ความเพียงพอของ	11	35.5	2	50.0	20	57.1	-	-	33	43.4
งบประมาณ										
- อื่น ๆ	2	6.5	1	25.0	2	5.7	-	-	5	6.6
3. การส่งเสริมให้ครูได้รับการ										
อบรม										
- ทุกครั้งที่มีการจัดอบรม	23	69.7	2	50.0	25	71.4	1	33.3	51	67.1
- ภาคเรียนละครั้ง	4	12.1	-	-	3	8.6	1	33.3	8	10.5
- ปีละครั้ง	2	6.1	-	-	6	17.1	-	-	8	10.5
- ไม่เคย	2	6.1	-	-	1	2.9	-	-	3	3.9
- อื่น ๆ	2	6.1	2	50.0	-	-	1	33.3	5	6.6
4. ลักษณะส่วนร่วมในการ										
ปรับปรุงซ่อมแซมสื่อ										
- จัดสรรงบประมาณ	26	78.8	2	50.0	24	68.6	3	100.0	55	72.4
- ให้ความรู้	12	36.4	2	50.0	17	48.6	1	33.3	32	42.1
- ให้ครูตรวจสอบความ	21	63.6	3	75.0	25	71.4	2	66.7	51	67.1
พร้อมของสื่ออย่าง										
สม่ำเสมอ										
- อื่น ๆ	1	3.0	-	-	4	11.4	-	-	5	

จากตารางที่ 11 แสดงว่า

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ผู้บริหารส่วนใหญ่ร้อยละ 81.8 ให้ครู
กลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพผลิตสื่อการสอน ผู้บริหารร้อยละ 54.8 ที่โรงเรียนพบปัญหาเกี่ยวกับมี
เวลาไม่เพียงพอในการจัดเตรียมสื่อการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ผู้บริหารร้อยละ 69.7
ส่งเสริมให้ครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ อบรมเรื่องการใช้และผลิตสื่อทุกครั้งที่มีการจัดขึ้น ผู้
บริหารร้อยละ 78.8 จัดสรรงบประมาณเพื่อการซ่อมแซมและบำรุงรักษาสื่อการสอนให้อยู่ในสภาพดี

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้บริหารทุกคนให้ครูกลุ่มงานและ
พื้นฐานอาชีพ ผลิตสื่อการสอน ผู้บริหารที่โรงเรียนพบปัญหาเกี่ยวกับมีเวลาไม่เพียงพอและมีงบ
ประมาณไม่เพียงพอในการจัดเตรียมสื่อการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ มีจำนวนที่เท่ากัน
คือ ร้อยละ 50 ผู้บริหารร้อยละ 50 ส่งเสริมให้ครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ อบรมเรื่อง การ
ใช้และผลิตสื่อทุกครั้งที่มีการจัดขึ้น ผู้บริหารร้อยละ 75 ให้ครูตรวจสอบสภาพความพร้อมของสื่อ
อย่างสม่ำเสมอ

สังกัดสำนักงานการศึกษารุงเทพมหานคร ผู้บริหารส่วนใหญ่ร้อยละ 91.4 ให้ครูกลุ่มงาน
และพื้นฐานอาชีพผลิตสื่อการสอน ผู้บริหารร้อยละ 57.1 โรงเรียนมีงบประมาณไม่เพียงพอในการ
จัดเตรียมสื่อการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ผู้บริหารร้อยละ 71.4 ส่งเสริมให้ครูกลุ่มการ
งานและพื้นฐานอาชีพอบรมเรื่อง การใช้และผลิตสื่อทุกครั้งที่มีการจัดขึ้น ผู้บริหารร้อยละ 71.4 มี
ส่วนร่วมในการปรับปรุงซ่อมแซมสื่อโดยให้ครูตรวจสอบความพร้อมของสื่ออย่างสม่ำเสมอ

สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ผู้บริหารทุกคนให้ครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพผลิตสื่อการ
สอน ผู้บริหารร้อยละ 66.7 ที่โรงเรียนพบปัญหาเกี่ยวกับมีเวลาไม่เพียงพอในการจัดเตรียมสื่อการ
สอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ เข้าอบรม
เรื่องการใช้และผลิตสื่อทุกครั้งที่มีการอบรมและอบรมภาคเรียนละครั้ง มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อย
ละ 33.3 ผู้บริหารทุกคนจัดสรรงบประมาณเพื่อการซ่อมแซมและบำรุงรักษาสื่อการสอนให้อยู่ใน
สภาพดี

ศูนย์วิจัยทรัพยากรบุคคล
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกลักษณะต่าง ๆ ของการวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผล	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทพวงฯ		รวม	
	N=33	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=75	ร้อยละ
1. การจัดประชุมชี้แจง										
- จัด	29	81.9	3	100.0	28	82.4	2	66.7	62	81.6
- ไม่จัด	4	12.1	-	-	6	17.6	1	33.3	11	14.5
2. การส่งเสริมครูเรื่องการประเมินผล										
- เชิญวิทยากรมาอบรม	11	33.3	2	50.0	13	37.1	-	-	26	34.2
- ส่งครูเข้าอบรม	29	87.9	4	100.0	25	71.4	-	-	58	76.3
- ให้คำแนะนำ	14	42.4	3	75.0	22	62.9	2	66.7	41	53.9
- จัดหนังสือเอกสาร	24	72.7	3	75.0	19	54.3	2	66.7	48	63.2
- อื่น ๆ	1	3.0	-	-	4	-	-	-	5	6.6
3. ส่งเสริมการพัฒนาเครื่องมือการวัดและประเมินผล										
- การวิเคราะห์ข้อสอบ	21	65.6	2	50.0	22	62.9	1	33.3	46	60.5
- การจัดทำคลังข้อสอบ	12	37.5	3	75.0	15	42.9	1	33.3	31	40.8
- การสร้างเครื่องมือหลาย ๆ ชนิด	18	56.3	4	100.0	24	68.6	-	-	46	60.5
- อื่น ๆ	-	-	-	-	4	11.4	-	-	4	5.3
4. ประเมินผลการจัดการเรียนการสอน โดย										
- สอบถามจากเพื่อนครู	15	45.5	2	50.0	13	37.1	-	-	30	39.9
- ศึกษาจากเอกสารรายงาน	14	42.4	3	75.0	16	45.7	1	33.3	34	44.7
- สังเกตจากการปฏิบัติงาน	29	87.9	4	100.0	25	71.4	2	66.7	60	78.9
- ดูจากผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน	30	90.9	4	100.0	29	82.9	2	66.7	65	85.5
- อื่น ๆ	-	-	-	-	3	8.6	2	66.7	5	6.6
5. การนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์										
- จัดการศึกษาให้ตรงจุดมุ่งหมาย	21	65.6	4	100.0	23	65.7	1	33.3	49	64.5
- จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น	16	50.0	4	100.0	22	62.9	2	66.7	44	57.9
- จัดการศึกษาให้เหมาะสมกับความถนัดและความพร้อมของโรงเรียน ครู และนักเรียน	25	78.1	4	100.0	25	71.4	1	33.3	55	72.4
- อื่น ๆ	-	-	-	-	1	2.9	1	33.3	2	2.6

จากตารางที่ 12 แสดงว่า

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ผู้บริหารส่วนใหญ่ ร้อยละ 40.3 จัดประชุมชี้แจงให้ครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพทราบถึงขอบข่ายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ผู้บริหาร ร้อยละ 87.9 ส่งครูเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนการสอน ผู้บริหารร้อยละ 65.6 พัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลโดยการวิเคราะห์ข้อสอบ ผู้บริหารร้อยละ 90.9 ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ โดยดูจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผู้บริหารร้อยละ 78.1 นำผลการวัดและประเมินผลไปใช้ในการจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับความถนัดและความพร้อมของโรงเรียน ครูและนักเรียน

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้บริหารทุกคนจัดประชุมชี้แจงให้ครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ทราบถึงขอบข่ายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ผู้บริหารทุกคนส่งครูเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพเกี่ยวกับการเรียนการสอน ผู้บริหารทุกคน พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผล โดยการสร้างเครื่องมือหลาย ๆ ชนิด ผู้บริหารประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ โดยสังเกตการปฏิบัติงานของครูและดูจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 5.4 ผู้บริหารทุกคนนำผลการวัดและประเมินผลไปใช้ในการจัดการศึกษาให้ตรงจุดมุ่งหมาย จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น และจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับความถนัดและความพร้อมของโรงเรียน ครูและนักเรียน

สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้บริหารส่วนใหญ่ ร้อยละ 82.4 จัดประชุมชี้แจงให้ครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพทราบถึงขอบข่ายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ผู้บริหารร้อยละ 71.4 ส่งครูเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพเกี่ยวกับการประเมินผล ผู้บริหารร้อยละ 68.6 พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลโดยการสร้างเครื่องมือหลาย ๆ ชนิด ผู้บริหารร้อยละ 82.9 ประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ของครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ โดยดูจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผู้บริหารร้อยละ 71.4 นำผลการวัดและประเมินผลไปใช้ในการจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับความถนัดและความพร้อมของโรงเรียน ครูและนักเรียน

สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ผู้บริหารส่วนใหญ่ ร้อยละ 66.7 จัดประชุมชี้แจงให้ครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพทราบถึงขอบข่ายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล มีการส่งเสริมให้ครูพัฒนาประสิทธิภาพเกี่ยวกับการประเมินผล โดยผู้บริหารให้คำแนะนำและจัดหาหนังสือเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการประเมินผลให้ มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 66.7 การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลโดยการวิเคราะห์ข้อสอบและจัดทำคลังข้อสอบมีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 33.3 การประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ โดยสังเกตการปฏิบัติงานของครู และดูจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 66.7 ผู้บริหารร้อยละ 66.7 นำผลการวัดและประเมินผลไปใช้ในการจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามลักษณะปฏิสัมพันธ์ต่าง ๆ ระหว่างผู้บริหารกับครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ และผู้บริหารกับนักเรียน

ปฏิสัมพันธ์ที่ปฏิบัติ	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=33	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=7	ร้อยละ
1. โอกาสในการติดต่อกับผู้บริหารในการแก้ปัญหา นักเรียน										
- มี	28	90.3	4	100.0	30	85.7	2	66.7	64	84.2
- ไม่มี	3	9.7	-	-	5	14.3	1	33.3	9	11.8
ไม่มีโอกาสเนื่องจาก										
- ครูผู้สอนแก้ปัญหาเอง	7	21.9	-	-	5	14.3	-	-	12	15.8
- ผู้ปกครองนักเรียน แก้ปัญหาเอง	1	3.1	-	-	1	2.9	-	-	2	2.6
- ฝ่ายแนะแนวช่วย แก้ปัญหาฯ	2	6.3	-	-	1	2.9	-	-	1	1.3
- อื่น ๆ	-	-	-	-	1	2.9	-	-	1	1.3
2. การสนับสนุนการจัด กิจกรรมเพื่อส่งเสริมความ สามารถพิเศษ										
- การตอบปัญหาทาง วิชาการ	7	21.9	3	75.0	10	28.6	1	33.3	21	27.6
- การแสดงผลงาน	31	96.8	4	100.0	34	97.1	2	66.7	71	93.4
- การแข่งขันทักษะใน การทำงาน	17	53.1	4	100.0	21	60.0	2	66.7	44	57.9
- อื่น ๆ	-	-	1	25.0	1	2.9	1	33.3	3	3.9
3. วิธีจัดกิจกรรม										
- จัดกันเองภายในโรงเรียน	29	90.6	4	100.0	24	68.6	1	33.3	58	76.3
- เชิญโรงเรียนใกล้เคียง	7	21.9	1	25.0	6	17.1	-	-	14	18.4
- เชิญโรงเรียนจังหวัด ใกล้เคียง	-	-	-	-	4	11.4	-	-	4	5.3
- จัดชุมนุมโครงการทั้ง โรงเรียนและระหว่าง โรงเรียน	6	18.8	2	25.0	16	45.7	1	33.3	25	32.9
- อื่น ๆ	2	6.3	1	25.0	4	11.4	-	-	7	9.2
4. การจัดการปฐมนิเทศ										
- ดำเนินการด้วยตนเอง	9	28.1	1	25.0	16	45.7	1	33.3	27	35.5
- มอบหมายให้ครูผู้สอน	26	81.3	4	100.0	29	82.9	2	66.7	61	80.3
- แจกเอกสาร	3	9.4	-	-	5	14.3	-	-	8	10.5
- อื่น ๆ	1	3.1	-	-	1	2.9	-	-	2	2.6

จากตารางที่ 13 แสดงว่า

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ผู้บริหารส่วนใหญ่ ร้อยละ 90.3 ให้ครู
กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพได้มีโอกาสติดต่อเพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน ผู้บริหารร้อยละ 96.9
จัดให้มีการแสดงผลงานของนักเรียนเพื่อส่งเสริมความสามารถพิเศษ ผู้บริหารร้อยละ 90.6 จัด
กิจกรรมของกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยจัดกันเองภายในโรงเรียน ผู้บริหารร้อยละ 81.3
มอบหมายให้ครูผู้สอนจัดการปฐมนิเทศนักเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพเอง เมื่อเริ่มปีการ
ศึกษาใหม่

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้บริหารทุกคนให้ครูกลุ่มการทำงานและ
พื้นฐานอาชีพได้มีโอกาสติดต่อเพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน ผู้บริหารทุกคนได้จัดให้มี กิจกรรม
เพื่อส่งเสริมความสามารถพิเศษของนักเรียน โดยการแสดงผลงานและการแข่งขันทักษะในการ
ทำงาน ผู้บริหารทุกคนจัดกิจกรรมของกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยจัดกันเองภายในโรงเรียน
ผู้บริหารทุกคนมอบหมายให้ครูผู้สอนจัดการปฐมนิเทศนักเรียนกลุ่มการทำงานและ พื้นฐานอาชีพเอง
เมื่อเริ่มมีการศึกษาใหม่

สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้บริหารส่วนใหญ่ ร้อยละ 85.7 ให้ครูกลุ่มการ
งานและพื้นฐานอาชีพได้มีโอกาสติดต่อเพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน ผู้บริหาร ร้อยละ 97.1 จัดให้
มีการแสดงผลงานของนักเรียนเพื่อส่งเสริมความสามารถพิเศษ ผู้บริหารร้อยละ 68.6 จัดกิจกรรม
กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยจัดกันเองภายในโรงเรียน ผู้บริหารทุกคนมอบหมายให้ครูผู้สอน
จัดการปฐมนิเทศนักเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพเองเมื่อเริ่มปีการศึกษาใหม่

สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ผู้บริหารส่วนใหญ่ ร้อยละ 66.7 ให้ครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐาน
อาชีพ ได้มีโอกาสติดต่อเพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน ผู้บริหารได้จัดให้มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริม
ความสามารถพิเศษของนักเรียนโดยการแสดงผลงานและการแข่งขันทักษะในการทำงาน มีจำนวนที่
เท่ากัน คือ ร้อยละ 66.7 วิธีการจัดกิจกรรมกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยจัดกันเองภายใน
โรงเรียน และจัดชุมนุมโครงการทั้งโรงเรียนและระหว่างโรงเรียน มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 33.3
ผู้บริหาร ร้อยละ 66.7 มอบหมายให้ครูผู้สอนจัดการปฐมนิเทศนักเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐาน
อาชีพเองเมื่อเริ่มปีการศึกษาใหม่

ตอนที่ 3 สภาพการจัดการเรียนการสอนงานบ้านในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร และทบวงมหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของครูงานบ้าน จำแนกตามลักษณะการจัดบรรยากาศ
การเรียนการสอน

การจัดบรรยากาศการเรียน การสอน	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=34	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=77	ร้อยละ
1. โรงเรียนของท่านจัดให้มี สถานที่หรือสิ่งสนับสนุน การเรียนการสอนงานบ้าน อะไรบ้าง										
ห้องฝึกปฏิบัติงาน	22	64.7	3	100.0	27	87.1	3	100.0	55	72.36
เครื่องมือและอุปกรณ์ งานบ้าน	27	79.4	1	25.0	21	67.7	3	100.0	52	68.42
อื่น ๆ	5	6.9	-	-	3	9.7	1	33.3	9	11.7
2. สถานที่หรือสิ่งต่าง ๆ ตาม ข้อ 1 มีความเพียงพอต่อ ความต้องการหรือไม่										
เพียงพอ	16	44.4	2	50.0	14	42.4	3	100.0	35	45.5
ไม่เพียงพอ	20	55.6	2	50.0	19	57.6	1	33.3	42	54.5
ถ้าไม่เพียงพอท่านมีวิธีการ แก้ไขอย่างไร										
ขอใช้ห้องเรียนอื่นที่มีการ เรียนการสอนนอกห้อง	1	5.3	-	-	2	10.5	-	-	3	3.9
แบ่งนักเรียนใช้ชั้นเรียน เป็นกลุ่มเล็ก ๆ แยกสอน ทีละกลุ่ม	4	21.1	-	-	5	26.3	-	-	9	11.7
หาสถานที่ว่างในโรงเรียน มาใช้ในการเรียนการสอน ให้เป็นประโยชน์ มากที่สุด	14	73.7	2	50.0	12	63.2	-	-	28	36.4
อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-	1	33.3	1	1.3
3. ท่านได้มี การจัดตกแต่ง ห้องปฏิบัติงานบ้านหรือไม่										
มี	23	63.9	3	75.0	22	71.0	3	100.0	51	66.2
ไม่มี	13	36.1	1	25.0	9	29.0	-	-	23	29.9

ตารางที่ 14 (ต่อ)

การจัดบรรยายภาคการเรียน การสอน	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=34	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=77	ร้อยละ
ถ้ามีท่านจัดสภาพอย่างไร										
จัดป้ายนิเทศตามเรื่องหรือ เนื้อหาที่สอน	22	91.7	2	50.0	12	57.1	3	100.0	39	51.3
จัดมุมแสดงผลงานของ นักเรียนในห้อง	19	79.2	2	50.0	14	66.7	2	66.7	37	48.1
จัดงานตามความสนใจ ของนักเรียน	8	33.3	1	25.0	4	19.0	-	-	13	16.9
อื่น ๆ	-	-	-	-	3	14.3	-	-	3	3.9

จากตารางที่ 14 แสดงว่า

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในโรงเรียนส่วนใหญ่จัดให้มีเครื่องมือและอุปกรณ์งานบ้าน ร้อยละ 79.4 ซึ่งสถานที่หรือสิ่งสนับสนุนต่าง ๆ ตามข้อ 1 ไม่เพียงพอที่จะใช้ในการเรียนการสอน ร้อยละ 55.6 ครูผู้สอนงานบ้านจึงแก้ปัญหาโดยหาสถานที่ว่างในโรงเรียนมาใช้ให้เป็นประโยชน์มากที่สุด ร้อยละ 73.7 มีการจัดตกแต่งห้องฝึกปฏิบัติงานบ้าน ร้อยละ 63.9 โดยจัดป้ายนิเทศตามเรื่องหรือเนื้อหาที่สอน ร้อยละ 91.7

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ในโรงเรียนทุกโรงเรียนจัดให้มีห้องฝึกปฏิบัติงาน ซึ่งสถานที่หรือสิ่งสนับสนุนต่าง ๆ ตามข้อ 1 จำนวนที่ตอบว่าเพียงพอและไม่เพียงพอมีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 50 ครูผู้สอนงานบ้านจึงแก้ปัญหาโดยหาสถานที่ว่างในโรงเรียนมาใช้ให้เป็นประโยชน์มากที่สุด ร้อยละ 50 มีการจัดตกแต่งห้องฝึกปฏิบัติงานบ้านร้อยละ 75 โดยจัดป้ายนิเทศตามเรื่องหรือเนื้อหาที่สอนและจัดมุมแสดงผลงานของนักเรียน จำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 50.0

สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ในโรงเรียนจัดให้มีห้องฝึกปฏิบัติงาน ร้อยละ 87.1 ซึ่งสถานที่หรือสิ่งสนับสนุนต่าง ๆ ตามข้อ 1 ไม่เพียงพอที่จะใช้ในการเรียนการสอน ร้อยละ 57.6 ครูผู้สอนงานบ้านจึงแก้ปัญหาโดยหาสถานที่ว่างในโรงเรียนมาใช้ให้เป็นประโยชน์มากที่สุด ร้อยละ 63.2 มีการจัดตกแต่งห้องฝึกปฏิบัติงานบ้าน โดยจัดมุมแสดงผลงานของนักเรียน ร้อยละ 66.7

สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในโรงเรียนทุกโรงเรียนจัดให้มีห้องฝึกปฏิบัติงานและเครื่องมือและอุปกรณ์งานบ้าน และสถานที่หรือสิ่งต่าง ๆ ตามข้อ 1 มีเพียงพอทุกโรงเรียนมีการจัดตกแต่งห้องฝึกปฏิบัติงานบ้าน โดยจัดป้ายนิเทศตามเรื่องหรือเนื้อหาที่สอน

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของครูงานบ้าน จำแนกตามลักษณะต่าง ๆ ของการวางแผนการสอน

การวางแผนการสอน	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=34	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=77	ร้อยละ
1. ท่านมีการจัดทำแผนการสอนงานบ้านอย่างไร										
1. ครูผู้สอนแต่ละคนเป็นผู้จัดทำ	17	47.2	1	25.0	18	54.5	3	100.0	39	50.6
2. ครูผู้สอนในกลุ่มโรงเรียนร่วมกันจัดทำ	15	41.7	3	75.0	9	27.3	-	-	26	33.8
3. ครูผู้สอนงานบ้านในโรงเรียนร่วมกันจัดทำ	4	11.1	-	-	8	24.2	-	-	12	15.6
4. อื่น ๆ	3	8.3	-	-	1	3.0	-	-	4	5.2
5. ไม่จัด	3	8.3	-	-	-	-	-	-	3	3.9
2. บุคลากรที่ให้คำแนะนำในการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร คือ ใคร										
1. ศึกษานิเทศก์	14	40.0	-	-	5	15.6	-	-	19	24.7
2. ผู้บริหารโรงเรียน	14	40.0	1	25.0	9	28.1	-	-	24	31.2
3. ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	14	40.0	1	50.0	15	46.9	3	100.0	37	50.6
4. หัวหน้ากลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ	22	62.9	1	25.0	20	62.5	3	100.0	48	62.3
5. ครูผู้สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ	22	62.9	1	25.0	20	62.5	3	100.0	48	62.3
6. อื่น ๆ	1	2.9	-	-	-	-	1	33.3	2	2.6
3. ท่านวางแผนการสอนอย่างไร										
- วางแผนทุกครั้ง เนื่องจาก	31	86.0	4	100.0	32	97.0	3	100.0	71	92.2
1. ขาดประสบการณ์ในการสอน	4	11.1	-	-	3	9.4	1	33.3	8	10.4
2. ให้มีความพร้อมในการเรียนการสอน	28	77.8	4	100.0	30	93.8	3	100.0	66	85.7
3. อื่น ๆ	1	2.8	-	-	2	6.3	-	-	3	3.9
- วางแผนเป็นบางครั้ง เนื่องจาก										
1. เคยสอนมาบ้างแล้ว	16	44.4	1	25.0	13	39.4	1	33.3	31	40.3
2. เตรียมเฉพาะเรื่องที่ไม่เคยสอนมาก่อน	13	36.1	1	25.0	8	24.2	1	33.3	23	29.9

ตารางที่ 15 (ต่อ)

การวางแผนการสอน	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=34	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=77	ร้อยละ
3. อื่น ๆ	3	9.1	-	-	-	-	-	-	3	3.9
- ไม่ได้วางแผนการสอน	5	15.2	-	-	4	11.1	-	-	9	11.7
1. ไม่มีเวลา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. เคยสอนมาแล้ว	3	9.1	-	-	4	11.1	-	-	7	9.1
3. มีผู้ช่วยเตรียมการสอน	1	3.0	-	-	-	-	-	-	1	1.3
4. อื่น ๆ	1	3.0	-	-	-	-	-	-	1	1.3
4. ก่อนสอนงานบ้านท่านเตรียมจัดสิ่งใดบ้าง										
1. ไปงาน	16	48.5	4	10.0	21	58.3	2	66.7	43	55.8
2. ไปความรู้	9	27.3	3	75.0	9	25.0	2	66.7	23	29.9
3. สื่อการสอน	29	87.9	4	100.0	32	88.9	3	100.0	68	88.3
4. สถานที่ฝึกปฏิบัติงาน	18	54.5	1	25.0	26	72.2	3	100.0	48	62.3
5. กิจกรรมสำหรับนักเรียน	28	84.8	3	75.0	31	86.1	3	100.0	65	84.4
6. เครื่องมือวัดผลประเมินผล	19	57.6	1	25.0	23	63.9	2	66.7	45	58.4
7. อุปกรณ์ฝึกปฏิบัติสำหรับนักเรียน	22	66.7	4	100.0	30	83.3	3	100.0	59	76.6
8. ไม่ได้จัด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9. อื่น ๆ	3	9.1	-	-	-	-	-	-	3	3.9
5. การเลือกวิธีสอนในการเรียนการสอนแต่ละครั้งท่านพิจารณาจากอะไรเป็นสำคัญ										
1. จุดประสงค์การเรียนรู้	28	84.8	4	100.0	31	88.6	3	100.0	66	85.7
2. ความพร้อมของผู้เรียน	19	59.4	3	75.0	22	62.9	3	100.0	47	61.0
3. ความถนัดของครูผู้สอน	6	18.8	3	75.0	12	34.3	1	33.3	22	28.6
4. ลักษณะของเนื้อหาวิชา	24	75.0	4	100.0	26	74.3	3	100.0	57	74.0
5. อื่น ๆ	-	-	-	-	1	2.9	-	-	1	1.3
6. ในการเรียนการสอนงานบ้านส่วนใหญ่ท่านใช้การสอนแบบใด										
1. การสอนแบบโครงการ	1	3.1	-	-	4	11.4	-	-	5	6.5
2. การสอนแบบอภิปราย	18	56.3	1	25.0	17	48.6	-	-	36	46.8

ตารางที่ 15 (ต่อ)

การวางแผนการสอน	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=34	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=77	ร้อยละ
3. การสอนแบบทดลอง	13	37.1	-	-	9	28.1	2	66.7	24	31.2
4. การสอนแบบกำหนดงาน	13	37.1	1	25.0	14	43.8	-	-	28	36.4
5. การสอนด้วยแบบพิมพ์	2	5.7	-	-	-	-	-	-	2	2.6
6. การเรียนรู้ด้วยการแก้ปัญหา	7	20.0	2	50.0	12	37.5	1	3.3	22	28.6
7. การค้นคว้า และการทำรายงาน	14	40.0	1	25.0	20	62.5	1	33.3	36	46.8
8. การเรียนในห้องปฏิบัติการ	14	40.0	2	50.0	17	53.1	3	100.0	36	48.1
9. การสาธิต	28	80.0	3	75.0	20	62.5	3	100.0	54	70.1
10. การเชิญวิทยากร	2	5.7	-	-	2	6.3	-	-	4	5.2
11. การจัดนิทรรศการ	9	25.7	1	25.0	7	21.9	-	-	17	22.1
12. การแบ่งกลุ่มทำงาน	33	94.3	4	100.0	25	78.1	3	100.0	65	84.4
13. การศึกษาออกสถานที่	2	5.7	-	-	4	12.5	-	-	6	7.8
7. การฝึกปฏิบัติงานที่บ้านแต่ละงาน จัดสอนอย่างไรบ้าง										
1. นักเรียนทำตามแบบที่ครู	31	86.1	3	75.0	21	67.7	3	100.0	58	75.3
2. นักเรียนดัดแปลงแบบงาน	24	66.7	1	25.0	19	61.3	1	33.3	45	58.4
3. นักเรียนออกแบบงานเอง	26	72.2	2	50.0	19	61.3	2	66.7	49	63.6
4. อื่น ๆ	2	5.6	-	-	2	6.5	-	-	4	5.2
8. ในการฝึกปฏิบัติงานที่บ้าน ทำให้นักเรียนฝึกปฏิบัติในเรื่องใดบ้าง										
1. การซักผ้า	28	77.8	4	100.0	22	68.8	2	66.7	56	72.7
2. วิธีตัดเย็บเบื้องต้น	20	55.6	3	75.0	18	56.3	2	66.7	43	55.8
3. วิธีปัก ถักโครเชต์	8	22.2	-	-	8	25.0	-	-	16	20.8
4. การจัดดอกไม้	26	72.2	3	75.0	22	68.8	1	33.3	52	67.5
5. การปรุงอาหารอย่างถูกต้อง	34	94.4	4	75.0	27	84.4	2	66.7	67	87.0
6. การทำความสะอาดและตกแต่งบ้าน	36	100.0	4	75.0	29	90.6	3	100.0	72	93.5
7. อื่น ๆ	7	19.4	-	-	7	21.9	3	100.0	17	22.4

ตารางที่ 15 (ต่อ)

การวางแผนการสอน	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=34	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=77	ร้อยละ
9. การฝึกปฏิบัติงานบ้านให้แล้วเสร็จในแต่ละงานของนักเรียน ท่านมีการจัดการอย่างไร										
1. ให้นักเรียนนำงานกลับบ้านเพื่อให้ผู้ปกครองช่วยทำ	2	5.6	1	25.0	4	11.8	-	-	7	9.1
2. ให้นักเรียนมีส่วนช่วยเหลือในการทำงานซึ่งกันและกัน	33	91.7	4	100.0	29	85.3	2	66.7	69	89.6
3. ให้นักเรียนทำงานให้แล้วเสร็จในคาบฯ	11	30.6	1	25.0	19	55.9	3	10.0	34	44.2
4. อื่น ๆ	3	8.3	-	-	3	8.8	2	6.7	8	10.4

จากตารางที่ 15 แสดงว่า

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ แต่ละคนเป็นผู้จัดทำแผนการสอน ร้อยละ 47.2 โดยมีครูผู้สอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพให้คำแนะนำในการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร ร้อยละ 62.9 ครูงานบ้านมีการวางแผนการสอนทุกครั้ง ร้อยละ 86 เพื่อให้มีความพร้อมในการเรียนการสอน ร้อยละ 77.8 การเลือกวิธีสอนในการเรียนแต่ละครั้งพิจารณาจากจุดประสงค์การเรียนรู้ ร้อยละ 94.3 การปฏิบัติงานของนักเรียนแต่ละครั้งให้นักเรียนทำตามแบบที่ครูกำหนด ร้อยละ 86.1 เรื่องที่ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจะเกี่ยวกับการทำความสะอาดและตกแต่งบ้าน ร้อยละ 100 การฝึกปฏิบัติให้แล้วเสร็จในแต่ละงานเน้นให้นักเรียนมีส่วนช่วยเหลือในการทำงานซึ่งกันและกัน ร้อยละ 91.7

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ในกลุ่มโรงเรียนร่วมกันจัดทำแผนการสอน ร้อยละ 75 โดยมีหัวหน้ากลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพให้คำแนะนำในการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร ร้อยละ 50 ครูงานบ้านทุกคนมีการวางแผนการสอนทุกครั้ง เพื่อให้มีความพร้อมในการเรียนการสอน ก่อนการสอนงานบ้านครูทุกคนได้จัดเตรียมไปงาน สื่อการสอนและอุปกรณ์ฝึกปฏิบัติสำหรับนักเรียน และการเลือกวิธีสอนในการเรียนแต่ละครั้งพิจารณาจากจุดประสงค์การเรียนรู้ และลักษณะของเนื้อหาวิชา ครูงานบ้านทุกคนส่วนใหญ่ใช้การสอนแบบการ

แบ่งกลุ่มทำงาน การฝึกปฏิบัติงานของนักเรียนแต่ละครั้งให้นักเรียนทำตามแบบที่ครูกำหนด ร้อยละ 75 ครูงานบ้านทุกคนเรื่องที่ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจะเกี่ยวกับการซักครีดยืดเสื้อผ้า และการฝึกปฏิบัติให้แล้วเสร็จในแต่ละงานเน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมช่วยเหลือในการทำงานซึ่งกันและกัน

สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ครูงานบ้านส่วนใหญ่แต่ละคนเป็นผู้จัดทำแผนการสอน ร้อยละ 54.5 โดยมีหัวหน้ากลุ่มและครูผู้สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ให้คำแนะนำในการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร จำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 62.5 ครูงานบ้านมีการวางแผนการสอนทุกครั้ง ร้อยละ 97.0 เพื่อให้มีความพร้อมในการเรียนการสอน ร้อยละ 93.8 ก่อนการสอนงานบ้านครูได้จัดเตรียมสื่อการสอน ร้อยละ 87.9 การเลือกวิธีสอนในการเรียนแต่ละครั้งพิจารณาจากจุดประสงค์การเรียนรู้ ร้อยละ 84.8 ส่วนใหญ่ใช้การสอนแบบการแบ่งกลุ่มทำงาน ร้อยละ 78.1 การปฏิบัติงานของนักเรียนแต่ละครั้งให้นักเรียนทำตามแบบที่ครูกำหนด ร้อยละ 67.7 เรื่องที่ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจะเกี่ยวกับการทำความสะอาดและตกแต่งบ้าน ร้อยละ 90.6 ครูงานบ้านทุกคนในการฝึกปฏิบัติให้แล้วเสร็จในแต่ละงาน เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมช่วยเหลือในการทำงานซึ่งกันและกัน

สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ครูงานบ้านทุกคนเป็นผู้จัดทำแผนการสอน โดยมีหัวหน้ากลุ่มและครูผู้สอนการทำงานและพื้นฐานอาชีพให้คำแนะนำในการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร ครูงานบ้านทุกคนมีการวางแผนการสอนทุกครั้ง เพื่อให้มีความพร้อมในการเรียนการสอน ก่อนการสอนงานบ้านครูทุกคนได้จัดเตรียมสื่อการสอน สถานที่ฝึกปฏิบัติงาน กิจกรรมสำหรับนักเรียนและอุปกรณ์ฝึกปฏิบัติ ครูงานบ้านการเลือกวิธีสอนในการเรียนแต่ละครั้งพิจารณาจากจุดประสงค์การเรียนรู้ ความพร้อมของผู้เรียนและลักษณะของเนื้อหาวิชา และส่วนใหญ่ใช้การสอนแบบการเรียนในห้องปฏิบัติการ การสาธิตและการแบ่งกลุ่มทำงาน ครูงานบ้านทุกคนในการปฏิบัติงานของนักเรียนแต่ละครั้งให้นักเรียนทำตามแบบที่ครูกำหนด เรื่องที่ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจะเกี่ยวกับการทำความสะอาดและตกแต่งบ้าน ครูทุกคนในการฝึกปฏิบัติแต่ละงานจะกำหนดนักเรียนทำงานให้แล้วเสร็จในคาบที่สอนเท่านั้นไม่ให้นักกลับบ้าน

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของครูงานบ้าน จำแนกตามลักษณะต่าง ๆ ของการใช้สื่อการเรียนการสอน

การใช้สื่อการเรียนการสอน	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=34	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=77	ร้อยละ
1. สื่อการสอนงานบ้าน ท่านได้มาจากแหล่งใดบ้าง										
1. ซื้อสำเร็จรูป	24	68.6	3	75.0	20	62.5	2	66.7	47	61.0
2. ผลิตขึ้นใช้เอง	29	82.9	4	100.0	24	75.0	3	100.0	60	77.9
3. ยืมจากโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนหรือแหล่งบริการอื่น ๆ ที่อยู่ใกล้เคียง	9	25.7	1	25.0	2	6.3	1	33.3	13	16.9
4. อื่น ๆ	2	5.7	1	25.0	6	18.8	1	33.3	10	13.0
2. ความเพียงพอของสื่อการเรียนการสอนงานบ้าน										
1. เพียงพอ	24	66.7	4	100.0	15	45.5	3	100.0	46	59.7
2. ไม่เพียงพอ	12	33.3	-	-	18	54.5	-	-	30	39.0
ถ้าไม่เพียงพอท่านแก้ปัญหาด้วยวิธีใด										
1. ยืมวัสดุการสอนจากกลุ่มโรงเรียนอื่น	2	18.	-	-	1	5.6	-	-	3	3.9
2. นำวัสดุในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้	7	63.6	-	-	13	72.2	-	-	20	26.0
3. ขอจัดสรรจากราชการ	-	-	-	-	3	16.7	-	-	3	3.9
4. อื่น ๆ	5	45.5	-	-	4	21.1	-	-	9	11.7
3. ความเพียงพอของอุปกรณ์ฝึกปฏิบัติงานบ้าน										
1. เพียงพอ	17	47.2	4	100.0	15	45.5	3	100.0	39	50.6
2. ไม่เพียงพอ	19	52.8	-	-	18	54.5	1	33.3	38	49.4
ถ้าไม่เพียงพอ ท่านแก้ปัญหาด้วยวิธีใด										
1. จัดทำขึ้นเอง	6	35.3	-	-	13	76.5	1	33.3	20	26.0
2. ขอจัดสรรจากราชการ	5	29.4	-	-	4	23.5	1	33.3	10	13.0
3. ยืมเครื่องมือและอุปกรณ์จากแหล่งต่าง ๆ	9	52.9	-	-	6	35.3	-	-	15	19.5

ตารางที่ 16 (ต่อ)

การใช้สื่อการเรียนการสอน	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=34	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=77	ร้อยละ
4. อื่น ๆ	6	35.3	-	-	5	29.4	-	-	11	14.3
4. สภาพของอุปกรณ์และ เครื่องมือการฝึกปฏิบัติงาน บ้านที่มีอยู่ในโรงเรียนนั้น ส่วนใหญ่มีลักษณะใด										
1. ล้าสมัย	1	2.8	-	-	5	15.6	-	-	6	7.8
2. ทันสมัย ใช้การได้ดี	21	58.3	3	75.0	21	65.6	3	100.0	48	62.3
3. มีสภาพชำรุด เสื่อมโทรม	13	36.1	1	25.0	4	12.5	-	-	18	23.4
4. อื่น ๆ	3	8.3	-	-	5	18.8	-	-	9	11.7
5. ท่านจัดเก็บสื่อการเรียน วัสดุอุปกรณ์งานบ้าน อย่างไร										
1. เก็บตามความสะดวก	8	22.2	1	25.0	5	15.2	1	33.3	15	19.5
2. เก็บไว้ในห้องที่จัดไว้ เฉพาะ	19	52.8	1	25.0	13	39.4	1	33.3	34	44.2
3. เก็บไว้ในห้องปฏิบัติการ เรียนการสอนงานบ้าน	15	41.7	2	50.0	26	78.8	3	100.0	46	59.7
4. อื่น ๆ	2	5.6	-	-	4	12.1	-	-	6	7.8
6. ท่านให้นักเรียนจัดเตรียม อุปกรณ์งานบ้านประจำตัว หรือไม่										
1. เตรียม	28	77.8	3	75.0	29	85.3	3	100.0	63	81.8
2. ไม่ได้เตรียม	8	22.2	1	25.0	5	14.7	-	-	14	18.2
ถ้ามีการจัดเตรียม อุปกรณ์ เหล่านี้คือ										
1. ด้าย	25	89.3	3	75.0	25	86.2	3	100.0	56	72.7
2. กาว	24	85.7	2	50.0	17	58.6	3	100.0	46	59.7
3. เศษผ้า	27	96.4	3	75.0	27	93.1	3	100.0	50	77.4
4. กรรไกร	27	96.4	3	75.0	23	79.3	3	100.0	56	72.7
5. เข็มหมุด	18	64.3	3	75.0	20	69.0	1	33.3	42	54.5
6. เข็มเย็บผ้า	25	89.3	3	75.0	24	82.8	3	66.7	53	
7. กระดาษหนังสือพิมพ์	20	71.4	2	50.0	22	75.9	3	100.0	47	61.0
8. อื่น ๆ	3	10.7	2	50.0	4	13.8	2	66.7	11	14.3

ตารางที่ 16 (ต่อ)

การใช้สื่อการเรียนการสอน	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=34	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=77	ร้อยละ
7. อุปกรณ์และเครื่องมือในการฝึกปฏิบัติงานบ้านที่โรงเรียนจัดเตรียมให้นักเรียนได้แก่งัดบ้าง										
1. ด้าย	19	52.8	2	50.0	15	50.0	2	66.7	38	49.4
2. เตารีด	21	58.3	3	75.0	17	56.7	3	100.0	44	57.1
3. เข็มหมุด	17	47.2	2	50.0	13	43.3	3	100.0	35	45.5
4. เข็มเย็บผ้า	17	17.2	2	50.0	14	46.7	3	100.0	46	59.7
5. จักรเย็บผ้า	28	77.8	3	75.0	21	70.0	3	100.0	55	71.4
6. โต๊ะรีดผ้า	20	55.6	3	75.0	14	46.7	3	100.0	40	51.9
7. เครื่องซักผ้า	3	8.3	2	50.0	3	10.0	1	33.3	9	11.7
8. มีดแกะสลัก	30	83.3	3	75.0	11	36.7	2	66.7	46	59.7
9. กรรไกรตัดผ้า	25	69.4	2	50.0	15	53.3	3	100.0	45	58.4
10. อื่น ๆ	8	16.7	-	-	7	23.3	1	33.3	14	18.2

จากตารางที่ 16 แสดงว่า

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ครัวเรือนส่วนใหญ่ผลิตสื่อการสอนขึ้นใช้เอง ร้อยละ 82.9 สื่อการสอนมีความเพียงพอ ร้อยละ 66.7 ส่วนอุปกรณ์ฝึกปฏิบัติงานบ้านมีจำนวนไม่เพียงพอ ร้อยละ 52.8 ครูผู้สอนแก้ปัญหาโดยยืมเครื่องมือและอุปกรณ์จากแหล่งต่าง ๆ ร้อยละ 52.9 สภาพของอุปกรณ์และเครื่องมือในการฝึกปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีความทันสมัย ใช้การได้ดี ร้อยละ 58.3 วิธีการจัดเก็บสื่อการสอน วัสดุ อุปกรณ์งานบ้านจัดเก็บไว้ในห้องที่จัดไว้เฉพาะ ร้อยละ 52.8 ครัวเรือนให้นักเรียนเตรียมอุปกรณ์งานบ้านประจำตัว ร้อยละ 77.8 ได้แก่ เศษผ้า กรรไกร จำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 96.4 ด้าย ส่วนอุปกรณ์และเครื่องมือที่โรงเรียนจัดเตรียมให้นักเรียน ได้แก่ มีดแกะสลัก ร้อยละ 83.3

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ครัวเรือนทุกคนผลิตสื่อการสอนขึ้นใช้เอง ครัวเรือนทุกคน สื่อการสอนมีความเพียงพอ และมีอุปกรณ์ฝึกปฏิบัติงานบ้านมีความเพียงพอ สภาพของอุปกรณ์และเครื่องมือในการฝึกปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีความทันสมัย ใช้การได้ดี ร้อยละ 75 วิธีการจัดเก็บสื่อการสอน วัสดุ อุปกรณ์งานบ้านจัดเก็บไว้ในห้องปฏิบัติการเรียนการสอนงานบ้าน ร้อยละ 75 ครัวเรือนให้นักเรียนเตรียมอุปกรณ์งานบ้านประจำตัว ร้อยละ 75 ได้แก่ ด้าย

กาว เศษผ้า กรรไกร เข็มหมุด เข็มเย็บผ้า กระดาษหนังสือพิมพ์ จำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 75 ส่วนอุปกรณ์และเครื่องมือที่โรงเรียนจัดเตรียมให้กับนักเรียน ได้แก่ เตารีด ร้อยละ 75

สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ครูงานบ้านส่วนใหญ่ผลิตสื่อการสอนขึ้นใช้เอง ร้อยละ 100 สื่อการสอนมีไม่เพียงพอ ร้อยละ 54.5 ซึ่งครูผู้สอนแก้ไขปัญหาโดยการนำวัสดุ ท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ ร้อยละ 72.2 ส่วนอุปกรณ์ฝึกปฏิบัติงานบ้านมีไม่เพียงพอต่อการเรียนการสอน ร้อยละ 54.5 ครูผู้สอนจึงแก้ไขปัญหาโดยจัดทำขึ้นใช้เอง สภาพของอุปกรณ์ และเครื่องมือในการฝึกปฏิบัติส่วนใหญ่มีความทันสมัย ใช้การได้ดี ร้อยละ 65.6 วิธีการจัดเก็บสื่อการสอน วัสดุ อุปกรณ์งานบ้านจะเก็บไว้ในห้องปฏิบัติการเรียนการสอนงานบ้าน ร้อยละ 78.8 ครูงานบ้านให้นักเรียนจัดเตรียมอุปกรณ์งานบ้านประจำตัว ร้อยละ 85.3 ได้แก่ เศษผ้า ร้อยละ 93.1 ส่วนอุปกรณ์และเครื่องมือที่โรงเรียนจัดเตรียมให้กับนักเรียน ได้แก่ จักรเย็บผ้า ร้อยละ 70

สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ครูงานทุกคนผลิตสื่อการสอนขึ้นใช้เอง สื่อการสอนมีความเพียงพอ และอุปกรณ์ฝึกปฏิบัติงานบ้านมีความเพียงพอ ครูงานบ้านทุกคนมีอุปกรณ์และเครื่องมือในการฝึกปฏิบัติงาน มีความทันสมัย ใช้การได้ดี ครูทุกคนมีการจัดเก็บสื่อการสอน วัสดุ อุปกรณ์งานบ้านจัดเก็บไว้ในห้องปฏิบัติการเรียนการสอนงานบ้าน ครูงานบ้านทุกคนให้นักเรียนเตรียมอุปกรณ์งานบ้านประจำตัว ได้แก่ กรรไกร เศษผ้า กาว ดาว ครูทุกคนได้เตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือที่เตรียมให้กับนักเรียน ได้แก่ เตารีด เข็มเย็บผ้า กรรไกรตัดผ้า เข็มหมุด ไม้รีดผ้า

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของครูงานบ้าน จำแนกตามลักษณะต่าง ๆ ของการวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผล	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=34	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=77	ร้อยละ
1. ท่านได้ประเมินความรู้ของนักเรียนก่อนสอนงานบ้านหรือไม่										
1. ประเมินความรู้	32	94.1	4	100.0	33	91.7	3	100.0	72	93.5
2. ไม่ได้ประเมินความรู้	2	5.9	-	-	3	8.3	1	33.3	6	7.8
ถ้ามีการประเมินความรู้ ท่านใช้วิธีการใด										
1. ชักถาม	25	80.6	1	25.0	28	84.8	2	66.7	56	72.7
2. ใช้แบบทดสอบ	24	77.4	3	75.0	15	45.5	2	66.7	44	57.1
3. ให้นักเรียนเขียนหรือเล่าเรื่อง	6	19.4	-	-	12	36.4	-	-	18	23.4
4. อื่น ๆ	3	9.7	-	-	2	6.1	-	-	5	6.5
2. ท่านชี้แจงหลักเกณฑ์และกำหนดวิธีการวัดผลให้นักเรียนทราบก่อนเริ่มการสอนหรือไม่										
1. มี	33	97.1	4	100.0	35	97.2	3	100.0	75	97.4
2. ไม่มี	1	2.9	-	-	1	2.8	1	33.3	3	3.9
ถ้ามีท่านชี้แจงอย่างไร										
1. ชั่วโมงแรกที่เริ่มทำการสอนแต่ละภาค	18	56.3	3	75.0	17	48.6	3	100.0	41	53.2
2. ในชั่วโมงก่อนทำการแต่ละครั้ง	18	56.3	1	25.0	16	45.7	-	-	35	45.5
3. หลังการสอนแต่ละชั่วโมง	2	6.3	-	-	9	25.7	-	-	11	14.3
4. อื่น ๆ	1	3.1	-	-	2	5.7	-	-	3	3.9
3. วิธีการที่ท่านใช้วัดและประเมินผลการเรียนการสอนงานบ้าน										
1. ตรวจผลงาน	32	94.1	4	100.0	36	100.0	3	100.0	75	97.4
2. ใช้แบบทดสอบ	32	94.1	3	75.0	35	97.2	3	100.0	73	96.1
3. สังเกตการปฏิบัติงาน	27	93.1	4	100.0	32	88.9	3	100.0	66	85.9
4. อื่น ๆ	1	6.9	-	-	3	9.4	1	33.3	5	6.5

จากตารางที่ 17 แสดงว่า

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ครัวเรือนส่วนใหญ่มีการประเมินความรู้ของนักเรียนก่อนทำการสอน ร้อยละ 91.7 โดยใช้วิธีการซักถาม ร้อยละ 84.8 ครัวเรือนมีการชี้แจงหลักเกณฑ์และกำหนดวิธีการวัดผลให้นักเรียนทราบก่อนเริ่มการสอน ร้อยละ 97.2 โดยการชี้แจงในช่วงแรกที่เริ่มทำการสอนแต่ละภาค ร้อยละ 48.6 สำหรับวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนณบ้าน คือ การตรวจผลงาน ร้อยละ 100 การตรวจผลงานในภาคปฏิบัติของนักเรียน ประเมินโดยใช้แบบจัดอันดับคุณภาพ ร้อยละ 69.4 เครื่องมือในการวัดและประเมินผลได้มาจากคู่มือวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ของกรมวิชาการ ร้อยละ 80.6 ครัวเรือนนำผลการวัดและประเมินผลไปใช้ในการปรับปรุงการสอน ร้อยละ 77.5

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ครัวเรือนทุกคนมีการประเมินความรู้ของนักเรียนก่อนทำการสอน โดยใช้แบบทดสอบ ร้อยละ 75 ครัวเรือนทุกคนมีการชี้แจงหลักเกณฑ์และกำหนดวิธีการวัดผลให้นักเรียนทราบก่อนเริ่มการสอน โดยการชี้แจงในช่วงแรกที่เริ่มทำการสอนแต่ละภาค ร้อยละ 75 ครูทุกคนใช้วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนณบ้าน คือ การสังเกตการปฏิบัติงานและตรวจผลงานการตรวจผลงานในภาคปฏิบัติของนักเรียน ครัวเรือนบ้านทุกคนประเมินโดยใช้แบบจัดอันดับ เครื่องมือวัดและประเมินผลได้มาจากคู่มือวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ของกรมวิชาการ ร้อยละ 75 ครัวเรือนนำผลการวัดและประเมินผลไปใช้ในการปรับปรุงการสอน ร้อยละ 75

สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ครัวเรือนส่วนใหญ่มีการประเมินความรู้ของนักเรียนก่อนทำการสอน ร้อยละ 94.1 โดยใช้การซักถาม ร้อยละ 80.6 ครัวเรือนมีการชี้แจงหลักเกณฑ์และกำหนดวิธีการวัดผลให้นักเรียนทราบก่อนเริ่มการสอน ร้อยละ 97.1 โดยการชี้แจงในช่วงแรกที่เริ่มทำการสอนแต่ละภาคและในช่วงก่อนทำการสอนแต่ละครั้ง มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 56.3 สำหรับวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนณบ้าน คือ การตรวจผลงานและการใช้แบบทดสอบ มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 94.1 การตรวจผลงานในภาคปฏิบัติของนักเรียน ครัวเรือนบ้านประเมินโดยใช้แบบจัดอันดับคุณภาพ ร้อยละ 77.4 เครื่องมือวัดและประเมินผลได้มาจาก คู่มือวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ของกรมวิชาการ ร้อยละ 72.7 ครัวเรือนนำผลจากการวัดผลและประเมินผลไปใช้ในการปรับปรุงการสอน ร้อยละ 66.7

สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ครัวเรือนทุกคนมีการประเมินความรู้ของนักเรียนก่อนทำการสอน โดยใช้วิธีการซักถาม และแบบทดสอบ จำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 66.7 ครัวเรือนทุกคนมีการชี้แจงหลักเกณฑ์และกำหนดวิธีการวัดผลให้นักเรียนทราบก่อนเริ่มการสอน โดยชี้แจงในช่วงแรกที่เริ่มทำการสอนแต่ละภาค ครูทุกคนใช้วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนณบ้าน คือ การสังเกตการปฏิบัติงาน ตรวจผลงานและใช้แบบทดสอบ การตรวจผลงานในภาคปฏิบัติของนักเรียน ครัวเรือนบ้านทุกคนประเมินโดยใช้แบบจัดอันดับคุณภาพ และให้นักเรียนให้คะแนนตนเอง ครัวเรือนบ้านทุกคนได้เครื่องมือวัดและประเมินผลจากการสร้างขึ้นเอง ครัวเรือนบ้านนำผลจากการวัดและประเมินผลมาเป็นเกณฑ์ในการให้คะแนนของนักเรียน

ตารางที่ 18 (ต่อ)

การวัดและประเมินผล	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=34	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=77	ร้อยละ
1. ให้นักเรียนเป็นผู้ตั้งกฎ ข้อบังคับต่าง ๆ	6	16.7	-	-	8	23.5	1	33.3	15	19.48
2. ชี้แจงข้อตกลงตั้งแต่ชั่วโมงแรกของการเรียน	32	88.9	3	75.0	25	73.5	3	100.0	63	81.8
3. มีตัวแทนนักเรียนควบคุมนักเรียนคนอื่นในห้อง	8	22.2	2	50.0	12	35.3	-	-	22	28.57
4. หักคะแนนเมื่อนักเรียนคนใดทำผิดกฎระเบียบ	8	22.2	1	25.0	9	26.5	2	66.7	20	25.97
5. อื่น ๆ	-	-	-	-	2	5.9	-	-	2	2.6
5. ถ้านักเรียนส่งงานไม่ครบท่านได้แก้ไขปัญหายังไร										
1. ให้ทำงานในเวลาพักกลางวันหรือหลังเลิกเรียน	21	58.3	2	50.0	24	70.6	3	100.0	50	64.94
2. นำกลับไปทำที่บ้านแล้วนำมาส่ง	24	66.7	2	50.0	16	47.1	-	-	42	54.55
3. อื่น ๆ	3	8.3	-	-	6	17.6	2	66.7	11	14.29
4. ไม่แก้ปัญหา	1	2.8	-	-	1	2.9	-	-	2	2.6
6. ถ้านักเรียนขาดทักษะในการฝึกปฏิบัติงานบ้าน ท่านทำอย่างไร										
1. ควบคุมการทำงานอย่างใกล้ชิดพิเศษโดยครูผู้สอน	27	75.0	2	50.0	20	58.8	3	100.0	52	68.83
2. ฝึกฝนเพิ่มเติมในช่วงพักกลางวันหรือหลังเลิกเรียน	18	50.0	2	50.0	14	41.2	2	66.7	36	46.8
3. ขอความร่วมมือจากผู้ปกครองฝึกฝนเพิ่มเติมที่บ้าน	11	30.6	3	75.0	11	32.4	1	33.3	41	53.25
4. มอบให้เพื่อนในห้องช่วยฝึกฝนเพิ่มเติม	22	61.1	2	50.0	16	47.1	1	33.3	41	53.25
5. อื่น ๆ	1	2.8	-	-	2	6.1	-	-	3	3.9

จากตารางที่ 18 แสดงว่า

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน หน่วยงานบ้านสวนใหญ่ ร้อยละ 94.4 เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นโดยการซักถาม ครูร้อยละ 97.2 เติन्दูการทำงานของนักเรียนแต่ละคนในขณะที่ปฏิบัติงาน ครูร้อยละ 91.7 ให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน ครูร้อยละ 88.9 ควบคุมนักเรียนให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบโดยการชี้แจงข้อตกลงตั้งแต่ชั่วโมงแรกของการเรียน ครูร้อยละ 66.7 ให้นักเรียนนากลับไปทำที่บ้านแล้วนำมาส่ง ในกรณีที่นักเรียนส่งงานไม่ครบ ครูร้อยละ 75.0 แก้ไขปัญหาหากนักเรียนขาดทักษะในการปฏิบัติงาน โดยการควบคุมการทำงาน of นักเรียนอย่างใกล้ชิด

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร หน่วยงานบ้านทุกคนเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นโดยการซักถาม ทุกคนเติन्दูการทำงาน of นักเรียนแต่ละคนในขณะที่ปฏิบัติงาน ครูทุกคนให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน ครูร้อยละ 75 ควบคุมให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ โดยการชี้แจง ข้อตกลงตั้งแต่ ชั่วโมงแรกของการเรียน ในกรณีที่นักเรียนส่งงานไม่ครบ แก้ไขปัญหาโดยให้นักเรียนทำงานในเวลาพักกลางวันหรือหลังเลิกเรียนและให้นักเรียนนากลับไปทำที่บ้านแล้วนำมาส่ง มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 50 ครูร้อยละ 75 แก้ไขปัญหาหากนักเรียนขาดทักษะในการปฏิบัติงาน โดยการขอความร่วมมือจากผู้ปกครองฝึกฝนเพิ่มเติมที่บ้าน

สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร หน่วยงานบ้านสวนใหญ่ ร้อยละ 82.4 เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นโดยการซักถามได้ ครูร้อยละ 91.2 เติन्दูการทำงาน of นักเรียนแต่ละคนในขณะที่ปฏิบัติงาน ครูร้อยละ 94.1 ให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน ครูร้อยละ 73.5 ควบคุมนักเรียนให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบโดยการชี้แจงข้อตกลงตั้งแต่ชั่วโมงแรกของการเรียน ครูร้อยละ 70.6 ให้นักเรียนทำงานในเวลาพักกลางวันหลังเลิกเรียน ในกรณีที่นักเรียนส่งงานไม่ครบ ครูร้อยละ 58.8 แก้ไขปัญหาหากนักเรียนขาดทักษะในการปฏิบัติงาน โดยการควบคุมการทำงาน of นักเรียนอย่างใกล้ชิด

สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย หน่วยงานบ้านทุกคนเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นโดยการซักถามและการถามตอบเป็นรายบุคคล ทุกคนเติन्दูการทำงาน of นักเรียนแต่ละคนในขณะที่ปฏิบัติงาน ทุกคนให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน ทุกคนควบคุมนักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบ โดยการชี้แจงข้อตกลงตั้งแต่ชั่วโมงแรกของการเรียน ทุกคนให้นักเรียนทำงานในเวลาพักกลางวันหรือหลังเลิกเรียนในกรณีที่นักเรียนส่งงานไม่ครบ ทุกคนแก้ไขปัญหาหากนักเรียนขาดทักษะในการปฏิบัติงานโดยการควบคุมการทำงาน of นักเรียนอย่างใกล้ชิด

ตอนที่ 4 สภาพการจัดการเรียนการสอนงานเกษตรในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร สำนัก
การศึกษากรุงเทพมหานคร และทบวงมหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละของครูงานเกษตร จำแนกตามลักษณะการจัดบรรยากาศ
การเรียนการสอน

การจัดบรรยากาศการเรียน การสอน	สังกัด									
	สช.		ส.ป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=33	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=75	ร้อยละ
1. สถานที่หรือสิ่งสนับสนุนการ เรียนงานเกษตร										
-แปลงเกษตร	17	51.5	1	25.0	16	44.4	2	66.7	35	46.7
-เรือนเพาะชำ	17	51.5	3	75.0	19	52.8	1	33.3	40	53.3
-กรงเลี้ยงสัตว์	5	15.2	-	-	1	2.8	-	-	6	8.0
-หิ้งฝึกปฏิบัติงาน	8	24.2	1	15.0	6	16.7	2	66.7	17	22.7
-เครื่องมือและอุปกรณ์งาน เกษตร	19	57.5	3	75.0	17	42.2	2	66.7	40	53.3
-อื่นๆ	6	18.2	1	25.0	13	36.1	-	-	20	26.7
2. โรงเรียนมีแปลเกษตรสำหรับ ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติงาน เกษตรอัตราส่วน										
-ต่ำกว่า 1 ตม. ต่อ นักเรียน 1 คน	15	72.7	1	25.0	20	76.9	2	66.7	39	52.0
-1-2 ตม.ต่อนักเรียน 1คน	4	18.2	1	25.0	3	11.5	-	-	7	9.3
-3-4 ตม.ต่อนักเรียน 1 คน	-	-	-	-	2	7.7	-	-	1	2.7
-มากกว่า 4 ตม. ต่อ นักเรียน 1 คน	2	9.1	-	-	1	3.8	-	-	3	4.0
3. สถานที่หรือสิ่งต่างๆ ตาม ข้อ 1 มีความเพียงพอต่อ ความต้องการหรือไม่										
-เพียงพอ	10	31.3	1	25.0	3	8.6	-	0	13	17.3
-ไม่เพียงพอ	22	68.8	3	75.0	32	91.4	3	100.0	60	80.0
ถ้าไม่เพียงพอ มีวิธีแก้ไขคือ										
-ขอใช้ห้องเรียนอื่นที่มีการ เรียนการสอนนอกห้อง	4	12.1	-	-	4	11.1	1	33.3	9	12.0
-แบ่งนักเรียนในชั้นเป็น กลุ่มๆ แยกสอนทีละกลุ่ม	1	3.0	-	-	5	13.9	-	-	6	8.0

ตารางที่ 19 (ต่อ)

การจัดบรรยากาศการเรียน การสอน	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=33	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=75	ร้อยละ
-หาสถานที่ว่างในโรงเรียน มาใช้ในการเรียนการสอน ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด	19		2	50.0	18	50.0	-	-	39	52.0
-อื่นๆ	1	3.0	1	25.0	8	22.2	2	66.7	12	16.0
4. การจัดและการตกแต่งห้อง ฝึกปฏิบัติงานเกษตร										
-มี	11	36.7	1	25.0	9	25.0	2	66.7	23	30.7
-ไม่มี	19	63.3	3	75.0	27	75.0	1	33.3	49	65.3
ถ้ามีจัดสภาพอย่างไร										
-จัดมุมแสดงผลงาน นักเรียนในห้อง	8	24.2	1	25.0	13	36.1	1	33.3	23	30.7
-จัดป้ายนิเทศตามเรื่อง หรือเนื้อหาที่สอน	11	33.3	1	25.0	12	33.3	1	33.3	25	33.3
-จัดป้ายนิเทศหรือผลงาน ความสนใจของนักเรียน	4	12.1	1	25.0	9	25.0	-	-	14	18.7
-อื่นๆ	4	12.1	-	-	4	11.1	1	33.3	9	12.0

จากตารางที่ 19 แสดงว่า

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ ร้อยละ 57.6 จัดให้มีเครื่องมือและอุปกรณ์งานเกษตรในโรงเรียนครูร้อยละ 72.7 จัดให้มีแปลงเกษตรสำหรับให้นักเรียนฝึกปฏิบัติงานอัตราส่วนต่ำกว่า 1 ตารางกว่า 1 ตารางเมตร ต่อนักเรียน 1 คน ครูร้อยละ 68.8 เห็นว่าสถานที่หรือสิ่งต่างตามข้อ 1 มีไม่เพียงพอต่อความต้องการ ครูร้อยละ 57.6 แก้ปัญหาโดยการหาสถานที่ว่างใน โรงเรียนมาใช้ในการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ครูร้อยละ 53.3 ไม่มีการจัดและตกแต่งห้องฝึกปฏิบัติงานเกษตร

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ร้อยละ 75 จัดให้มีเรือนเพาะชำในโรงเรียน จัดให้มีแปลงเกษตรสำหรับให้นักเรียนฝึกปฏิบัติงาน อัตราส่วนต่ำกว่า 1 ตารางเมตรต่อนักเรียน 1 คน และ 1-2 ตารางเมตร ต่อนักเรียน 1 คน มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 25 ครูร้อยละ 75 เห็นว่าสถานที่หรือสิ่งต่างๆตามข้อ 1 มีไม่เพียงพอ ครูร้อยละ 50 แก้ปัญหาโดยหาสถานที่ว่างในโรงเรียนมาใช้ในการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ครูร้อยละ 7.50 ไม่มีการจัดและตกแต่งห้องฝึกปฏิบัติงานเกษตร

สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ร้อยละ 52.8 จัดให้มีเรือนเพาะชำในโรงเรียน ครูร้อยละ 76.9 จัดให้มีแปลงเกษตรสำหรับนักเรียนฝึกปฏิบัติงานอัตรา

ส่วนต่ำกว่า 1 ตารางเมตร ต่อนักเรียน 1 คน ครูร้อยละ 91.4 เห็นว่าสถานที่หรือสิ่งต่าง ๆ ตามข้อ 1 มีไม่เพียงพอ ครูร้อยละ 51.4 แก้ปัญหาโดยการหาสถานที่ว่างในโรงเรียนมาใช้ในการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ครูร้อยละ 75.0 ไม่มีการจัดและตกแต่งห้องฝึกปฏิบัติงานเกษตร

สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ครูผู้สอนงานเกษตรส่วนใหญ่จัดให้มีแปลงเกษตร ห้องฝึกปฏิบัติงานและเครื่องมือและอุปกรณ์งานเกษตรในโรงเรียน มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 66.7 ครูร้อยละ 66.7 จัดให้มีแปลงเกษตรสำหรับให้นักเรียนฝึกปฏิบัติงานอัตราส่วนต่ำกว่า 1 ตารางเมตร ต่อนักเรียน 1 คน ครูทุกคน เห็นว่าสถานที่หรือสิ่งต่างๆตามข้อ 1 มีจำนวนไม่เพียงพอ ครูร้อยละ 66.7 จัดให้มีการตกแต่งห้องฝึกปฏิบัติงานเกษตร โดยจัดมุมแสดงผลงานของนักเรียน จัดป้ายนิเทศตามเรื่องหรือเนื้อที่สอน มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 33.3

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 จำนวนและร้อยละของครูงานเกษตร จำแนกตามลักษณะต่างๆของการวางแผนการสอน

การจัดแผนการสอน	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=33	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=75	ร้อยละ
1. การจัดทำแผนการสอนงาน เกษตร										
-ครูผู้สอนแต่ละคนเป็นผู้ จัดทำ	18	54.5	1	25.0	14	40.0	2	66.7	35	46.7
-ครูผู้สอนในกลุ่มโรงเรียน ช่วยกันจัดทำ	6	18.2	2	50.0	13	37.1	-	-	21	28.0
-ครูผู้สอนงานเกษตรในโรง เรียนช่วยกันจัดทำ	8	24.2	1	25.0	4	11.4	3	100.0	12	16.0
-อื่นๆ	1	3.0	-	-	4	11.4	-	-	5	6.7
-ไม่จำกัด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. บุคลากรที่ให้คำแนะนำใน การจัดทำเอกสารประกอบ หลักสูตร										
-ศึกษานิเทศก์	5	15.2	1	25.0	8	22.2	-	-	14	18.7
-ผู้บริหารโรงเรียน	10	30.3	3	75.0	15	41.7	-	-	28	37.3
-ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	15	45.5	12	50.0	17	47.2	-	-	33	44.0
-หัวหน้ากลุ่ม กพอ.	16	48.5	1	25.0	12	33.3	2	66.7	31	41.3
-ครูผู้สอนกลุ่ม กพอ.	13	39.4	12	50.0	22	61.1	3	100.0	35	46.7
-อื่นๆ	4	12.1	1	25.0	6	16.7	-	-	11	14.7
3. การวางแผนการสอน										
-วางแผนทุกครั้ง เนื่องจาก ขาดประสบการณ์ในการสอน	24	72.7	3	75.0	24	66.7	2	66.7	52	69.3
ให้มีความพร้อมในการ เรียนการสอน	8	24.2	-	-	4	11.1	-	-	12	16.0
-อื่นๆ	1	3.0	-	-	3	8.3	-	-	4	5.3
-วางแผนเป็นบางครั้ง เนื่อง จากเคยสอนมาบ้างแล้ว	14	42.4	1	25.0	12	33.3	2	66.7	29	38.7
-เตรียมแพะเรื่องที่ไม่เคย สอน	10	30.3	1	25.0	11	30.6	2	66.7	24	32.0
-อื่นๆ	12	36.4	1	25.0	5	13.9	1	33.3	19	25.3
-อื่นๆ	-	-	-	-	3	8.3	-	-	3	4.0

ตารางที่ 20 (ต่อ)

การจัดแผนการสอน	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=33	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=75	ร้อยละ
-ไม่ได้วางแผนการสอน										
เนื่องจาก	5	15.2	-	-	4	11.1	-	-	9	12.0
ไม่มีเวลา	1	3.0	-	-	1	2.8	-	-	2	2.7
-เคยสอนมาแล้ว	7	21.2	-	-	3	8.3	-	-	10	13.3
-มีผู้ช่วยเตรียมการสอน	1	3.0	-	-	1	2.8	-	-	2	2.7
-อื่นๆ	-	-	-	-	1	2.8	-	-	1	1.3
4. ก่อนสอนงานเกษตร										
จัดเตรียม										
ใบงาน	11	33.3	2	50.0	19	52.8	1	33.3	33	44.0
ใบความรู้	11	33.3	3	75.0	13	36.1	2	66.7	29	38.7
สื่อการสอน	24	72.7	4	100.0	27	75.0	3	100.0	57	76.0
กิจกรรมสำหรับนักเรียน	20	60.6	4	100.0	29	80.6	3	100.0	55	73.3
เครื่องมือวัดและประเมินผล	9	27.3	3	75.0	18	50.0	1	33.3	30	40.0
สถานที่ฝึกปฏิบัติงาน	13	39.4	3	75.0	20	55.6	2	66.7	37	49.3
อุปกรณ์ฝึกปฏิบัติ	23	69.7	3	75.0	25	69.4	2	66.7	52	69.3
อื่นๆ	2	6.1	-	-	2	5.6	1	33.3	5	6.7
5. การเลือกวิธีสอนในการ										
เรียนการสอนงานเกษตร										
พิจารณา										
จุดประสงค์การเรียนรู้	22	66.7	4	100.0	28	77.8	3	100.0	56	74.7
ความพร้อมของผู้เรียน	15	45.5	3	75.0	27	75.0	2	66.7	47	62.7
ความถนัดของครูผู้สอน	6	18.2	-	-	11	30.6	1	33.3	18	24.0
ลักษณะของเนื้อหาวิชา	25	75.8	3	75.0	28	77.8	2	66.7	57	73.3
อื่นๆ	2	6.1	-	-	3	8.3	-	-	5	6.7
6. ในการเรียนการสอนงาน										
เกษตรส่วนใหญ่ใช้การสอน										
แบบ										
การสาธิต	24	72.7	3	75.0	27	75.0	2	66.7	55	73.3
การเชิญวิทยากร	2	6.1	-	-	3	8.3	-	-	5	6.7
การจัดนิทรรศการ	6	18.2	-	-	6	16.7	-	-	12	16.0
การสอนแบบโครงการ	6	18.2	-	-	4	11.1	-	-	10	13.3
การสอนแบบอภิปราย	17	51.5	2	50.0	23	63.9	3	100.0	45	60.0
การสอบแบบทดลอง	10	30.3	-	-	18	64.3	-	-	28	37.3
การสอนแบบกำหนดงาน	12	36.4	2	50.0	13	36.1	2	66.7	29	38.7
การแบ่งกลุ่มทำงาน	26	78.8	3	75.0	31	86.1	2	66.7	61	81.3

ตารางที่ 20 (ต่อ)

การจัดแผนการสอน	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=33	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=75	ร้อยละ
การสอนด้วยแบบพิมพ์	2	6.1	-	-	4	11.1	1	33.3	7	9.3
การศึกษานอกสถานที่	4	12.1	-	-	11	30.6	-	-	15	20.0
การเรียนรู้ด้วยการแก้ปัญหา	8	24.2	1	25.0	12	33.3	1	33.3	22	29.3
การค้นคว้าและการทำรายงาน	15	45.5	2	50.0	19	52.8	-	-	36	48.0
การเรียนรู้ในห้องปฏิบัติการ	6	18.2	1	25.0	9	25.0	3	100.0	19	25.3
7. การฝึกปฏิบัติงานเกษตร										
ส่วนใหญ่เป็น										
พืช	28	84.8	4	100.0	31	86.1	2	66.7	64	85.3
สัตว์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
พืชและสัตว์	5	15.2	-	-	4	11.1	1	33.3	10	13.3
อื่นๆ	-	-	-	-	1	2.8	-	-	1	1.3
ถ้าเน้นทางการปลูกพืช เนื่องจาก										
มีพื้นที่เพียงพอต่อการปลูกพืช	14	42.4	1	25.0	10	27.8	2	66.7	26	34.7
ไม่มีสถานที่สำหรับการเลี้ยง	7	21.2	1	25.0	18	50.0	2	66.7	28	37.3
สัตว์										
มีครูผู้ชำนาญทางการปลูกพืช	4	12.1	1	25.0	5	13.9	2	66.7	12	16.0
มีเรือนเพาะชำเพียงพอต่อ	10	30.3	1	25.0	8	22.2	1	33.3	20	26.7
การฝึกปฏิบัติ										
อื่นๆ	8	24.2	1	25.0	9	25.0	-	-	18	24.0
ถ้าเน้นทางการเลี้ยงสัตว์เนื่องจาก										
ไม่มีสถานที่สำหรับปลูกพืช	2	6.1	-	-	2	5.6	1	33.3	5	6.7
มีสถานที่เพียงพอสำหรับการ	3	9.1	-	-	-	-	-	-	3	4.0
การเลี้ยงสัตว์										
มีครูผู้ชำนาญทางการเลี้ยง	-	-	-	-	1	2.8	-	-	1	1.3
สัตว์										
อื่นๆ	3	9.1	-	-	2	5.6	-	-	5	6.7
8. การฝึกปฏิบัติงานเกษตร										
เรื่องพืชที่มีการจัดการสอนคือ										
-ศึกษาจากสื่อต่างๆ										
-ปลูกแล้วนำกลับไปดูแลที่	13	39.4	1	25.0	20	55.6	3	100.0	37	49.3
บ้านครบกำหนดจึงนำมาส่ง	10	30.3	1	25.0	14	38.9	1	33.3	26	34.7
-ปลูกและดูแลในแปลง										
เรือนเพาะชำ สถานที่ที่										
กำหนดให้	22	66.7	4	100.0	24	66.7	2	66.7	51	68.0
-อื่นๆ										
	2	6.1	-	-	1	2.8	-	-	3	4.0

ตารางที่ 20 (ต่อ)

การจัดแผนการสอน	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=33	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=75	ร้อยละ
9. การฝึกปฏิบัติงานเกษตร										
เรื่องสัตว์ ท่านมีการจัดการสอนคือ										
-ศึกษาจากสื่อต่างๆ	8	24.2	2	50.0	11	30.6	1	33.3	21	28.0
-จัดสถานที่เลี้ยงสัตว์ไว้ในโรงเรียน	3	9.1	-	-	3	8.3	-	-	6	8.0
-ให้นักเรียนเลี้ยงสัตว์ที่บ้าน	5	15.2	3	75.0	5	13.9	-	-	12	16.0
-ครบกำหนดจึงรายงานผล										
-อื่นๆ	1	3.0	-	-	2	5.6	1	33.3	4	5.3

จากตารางที่ 20 แสดงว่า

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ร้อยละ 54.5 เป็นผู้จัดทำแผนการสอนงานเกษตร โดยมีหัวหน้ากลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ร้อยละ 48.5 ให้คำแนะนำในการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร ครูร้อยละ 72.7 มีการวางแผนการสอนทุกครั้ง เพื่อให้มีความพร้อมในการเรียนการสอน ร้อยละ 72.7 ก่อนการสอน ครูร้อยละ 72.7 ได้จัดเตรียมสื่อการสอน ครูร้อยละ 75.8 เลือกวิธีสอนในการเรียนแต่ละครั้งพิจารณาจากลักษณะเนื้อหาวิชา ครูร้อยละ 78.8 ใช้วิธีการแบ่งกลุ่มทำงานในการเรียนการสอนส่วนใหญ่ ครูร้อยละ 84.8 สอนฝึกปฏิบัติงานเกษตรเกี่ยวกับพืชเป็นส่วนใหญ่ ครูร้อยละ 42.2 สอนฝึกปฏิบัติงานเกษตรเกี่ยวกับสัตว์โดยให้นักเรียนศึกษาจากสื่อต่างๆ

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ในกลุ่มโรงเรียน ร้อยละ 50 เป็นผู้จัดทำแผนการสอนงานเกษตร โดยมีผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 75 ให้คำแนะนำในการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร ครูร้อยละ 75 มีการวางแผนการสอนทุกครั้ง เพื่อให้มีความพร้อมในการเรียนการสอน ร้อยละ 75 ครูทุกคนก่อนการสอนได้จัดเตรียม สื่อการสอน กิจกรรมสำหรับนักเรียน ครูทุกคนเลือกวิธีสอนในการเรียนแต่ละครั้งพิจารณาจากจุดประสงค์การเรียนรู้ ส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนแบบการสาธิต การแบ่งกลุ่มทำงาน มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 75.0 ครูทุกคนสอนฝึกปฏิบัติงานเกษตรเกี่ยวกับพืชเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากไม่มีสถานที่สำหรับเลี้ยงสัตว์ มีครูชำนาญทางการปลูกพืช มีเรือนเพาะชำเพียงพอต่อการฝึกปฏิบัติ มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 25 ทุกคนสอนฝึกปฏิบัติงานเกษตรเกี่ยวกับพืชโดยให้นักเรียนปลูกและดูแลในแปลง เรือน

เพาะชำหรือสถานที่ที่กำหนดให้ ครูร้อยละ 75 สอนฝึกปฏิบัติงานเกษตรเกี่ยวกับสัตว์โดยใช้นักเรียนเลี้ยงสัตว์ที่บ้านครบกำหนดจึงรายงานผล

สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ครูงานเกษตรส่วนใหญ่ร้อยละ 40 เป็นผู้จัดทำแผนการสอนงานเกษตร โดยมีครูผู้สอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ร้อยละ 61.1 ให้คำแนะนำในการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร ครูร้อยละ 66.7 มีการวางแผนการสอนทุกครั้ง เพื่อให้มีความพร้อมในการเรียนการสอนร้อยละ 63.9 ก่อนการสอนครูร้อยละ 80.6 เตรียมกิจกรรมสำหรับนักเรียน การเลือกวิธีสอนในการเรียนแต่ละครั้งพิจารณาจากลักษณะของเนื้อหาวิชา จุดประสงค์การเรียนรู้มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 77.8 ครูร้อยละ 86.1 ใช้การสอนแบบการแบ่งกลุ่มทำงาน ครูร้อยละ 86.1 สอนฝึกปฏิบัติงานเกี่ยวกับเรื่องพืชเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากครูร้อยละ 50 ไม่มีสถานที่สำหรับการเลี้ยงสัตว์ ครูร้อยละ 66.7 สอนฝึกปฏิบัติงานเกี่ยวกับเรื่องพืชโดยให้นักเรียนปลูกและดูแลในเรือนเพาะชำหรือสถานที่ที่กำหนดให้ ครูร้อยละ 30.6 สอนฝึกปฏิบัติงานเกี่ยวกับเรื่องสัตว์โดยให้นักเรียนศึกษาจากสื่อต่างๆ

สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ครูผู้สอนงานเกษตรทุกคนในโรงเรียนช่วยกันจัดทำแผนการสอนงานเกษตร โดยมีครูผู้สอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพทุกคนให้คำแนะนำในการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร ครูร้อยละ 66.7 วางแผนการสอนทุกครั้งเพื่อให้มีความพร้อมในการเรียนการสอน ร้อยละ 66.7 ครูทุกคนก่อนการสอนได้จัดเตรียมสื่อการสอน กิจกรรมสำหรับนักเรียน ครูทุกคน เลือกวิธีสอนในการเรียนแต่ละครั้งพิจารณาจากจุดประสงค์การเรียนรู้ ในการเรียนการสอนงานเกษตรส่วนใหญ่ครูทุกคนใช้การสอนแบบอภิปราย การเรียนในห้องปฏิบัติการ เป็นการปฏิบัติงานเกี่ยวกับเรื่องพืชเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากมีพื้นที่เพียงพอต่อการปลูกพืช ไม่มีสถานที่สำหรับการเลี้ยงสัตว์ มีครูชำนาญทางการปลูกพืช มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 66.7 ครูทุกคนสอนฝึกปฏิบัติงานเกี่ยวกับเรื่องพืชโดยศึกษาจากสื่อต่าง ๆ ครูทุกคนสอนฝึกปฏิบัติงานเกี่ยวกับเรื่องสัตว์โดยให้นักเรียนศึกษาจากสื่อต่าง ๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 จำนวนและร้อยละของครูงานเกษตร จำแนกตามลักษณะต่างๆของการใช้สื่อการเรียนการสอน

การใช้สื่อการเรียนการสอน	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=33	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=75	ร้อยละ
1. สื่อการเรียนการสอนงานเกษตร										
-ซื้อสำเร็จรูป	22	66.7	3	75.0	30	83.3	1	33.3	56	74.7
-ผลิตขึ้นใช้เอง	19	57.6	4	100.0	18	50.0	3	100.0	43	57.3
-ขอยืมจากโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนหรือแหล่งบริการอื่นๆ ที่อยู่ใกล้เคียง	2	6.1	-	-	5	13.9	-	-	7	9.3
-อื่นๆ	3	9.1	-	-	8	22.2	1	33.3	12	16.0
2. ความเพียงพอของสื่อการเรียนการสอนงานเกษตร										
-เพียงพอ	15	45.5	1	25.0	9	25.0	3	100.0	28	37.3
-ไม่เพียงพอ	18	54.5	3	75.0	27	75.0	-	-	47	62.7
ถ้าไม่เพียงพอแก้ปัญหาด้วยวิธี										
-ยืมวัสดุการสอนจากกลุ่มโรงเรียนอื่น	1	3.0	-	-	5	13.9	-	-	6	8.0
-นำวัสดุในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้	11	33.3	2	50.0	20	55.6	-	-	32	42.7
-ขอจัดสรรจากราชการ	3	9.1	-	-	10	27.8	2	66.7	15	20.0
-อื่นๆ	6	18.2	1	25.0	5	13.9	1	33.3	13	17.3
3. ความเพียงพอของอุปกรณ์ฝึกปฏิบัติงานเกษตร										
-เพียงพอ	14	43.8	2	50.0	5	13.9	2	66.7	23	30.7
-ไม่เพียงพอ	18	56.3	1	25.0	31	86.1	1	33.3	51	68.0
ถ้าไม่เพียงพอ แก้ไขปัญหาด้วยวิธี										
-จัดทำขึ้นเอง	8	24.2	-	-	17	47.2	-	-	25	33.3
-ขอจัดสรรจากทางราชการ	2	6.1	-	-	11	30.6	1	33.3	14	18.7
-ยืมเครื่องมือและอุปกรณ์จากแหล่งต่างๆ	7	21.2	-	-	7	19.4	-	-	14	18.7
-อื่นๆ	6	18.2	1	25.0	10	27.8	-	-	17	22.7

ตารางที่ 21 (ต่อ)

การใช้สื่อการเรียนการสอน	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทพวงฯ		รวม	
	N=33	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=75	ร้อยละ
4. สภาพของอุปกรณ์ และเครื่องมือในการฝึกปฏิบัติงานเกษตรที่มีอยู่ในโรงเรียนนั้นส่วนใหญ่มีลักษณะ										
-ล้ำสมัย	6	19.4	-	-	6	16.7	-	-	12	16.0
-ทันสมัย ใช้การได้ดี	15	48.4	3	75.0	9	25.0	2	66.7	28	37.3
-มีสภาพชำรุด เสื่อมโทรม	8	25.8	-	-	17	47.2	1	33.3	26	34.7
-อื่นๆ	2	6.5	1	25.0	4	11.1	-	-	7	9.3
5. การจัดเก็บสื่อการเรียนการสอนวัสดุ อุปกรณ์งานเกษตร										
-เก็บตามสะดวก	9	27.3	1	25.0	8	22.2	1	33.3	19	25.3
-เก็บไว้ในห้องที่จัดไว้เฉพาะ	19	57.6	2	50.0	18	50.0	3	100.0	41	54.7
-เก็บไว้ในห้องปฏิบัติงาน										
การเรียนการสอนงานเกษตร	6	18.2	1	25.0	14	58.9	2	66.7	23	30.7
-อื่นๆ	4	12.1	-	-	4	11.1	1	33.3	9	12.0
6. การให้นักเรียนจัดเตรียมอุปกรณ์งานเกษตรประจำตัว										
-เตรียม	16	48.5	1	25.0	17	47.2	3	100.0	36	48.0
-ไม่ได้เตรียม	17	51.5	3	75.0	19	52.8	-	-	39	52.0
ถ้ามีการจัดเตรียม อุปกรณ์เหล่านี้คือ										
-บัวรดน้ำ	14	42.4	2	50.0	16	44.4	1	33.3	32	42.7
-ช้อนตักดิน	16	48.5	1	25.0	15	41.7	2	66.7	34	45.3
-ส้อมพรวนดิน	16	48.5	2	50.0	15	41.7	2	66.7	34	45.3
-เสียมขนาดเล็ก	12	36.4	1	25.0	12	33.3	1	33.3	26	34.7
-กรรไกรตัดกิ่ง	11	33.3	1	25.0	10	27.8	1	33.3	23	30.7
-มีดขยายพันธุ์	9	27.3	1	25.0	10	27.8	1	33.3	21	28.0
-อื่นๆ	4	12.1	1	25.0	3	8.3	-	-	8	10.7

ตารางที่ 21 (ต่อ)

การใช้สื่อการเรียนการสอน	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทพวงฯ		รวม	
	N=33	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=75	ร้อยละ
7. อุปกรณ์ และเครื่องมือในการปฏิบัติงานเกษตรที่โรงเรียนจัดเตรียมให้กับนักเรียน ได้แก่										
- จอบ	20	60.6	3	75.0	32	88.9	2	66.7	54	72.0
- เสียม	22	66.7	3	75.0	34	94.4	2	66.7	60	80.0
- บั้งก็	19	57.6	3	75.0	20	55.6	2	66.7	43	57.3
- คราด	15	45.5	2	50.0	15	41.7	2	66.7	34	45.3
- บัวรดน้ำ	25	75.8	3	75.0	33	91.7	2	66.7	62	82.7
- ซ่อนตักดิน	20	60.6	3	75.0	28	77.8	2	66.7	52	69.3
- ส้อมพรวนดิน	18	54.5	2	50.0	29	80.6	2	66.7	51	68.0
- กรงเลี้ยงสัตว์	5	15.2	-	-	2	5.6	1	33.3	8	10.7
- ที่ใส่อาหารสัตว์	3	9.1	-	-	2	5.6	-	-	5	6.7
- เครื่องมือจับสัตว์	2	6.1	-	-	2	5.6	-	-	4	5.3
- มีดขยายพันธุ์พืช	11	33.3	2	50.0	6	16.7	1	33.3	19	25.3
- กรรไกรตัดแต่งกิ่ง	16	48.5	2	50.0	14	38.9	1	33.3	32	42.7
- เครื่องมือขยายพันธุ์สัตว์	2	6.1	1	25.0	-	-	-	-	3	4.0
- ป้อหรือตุ้เลี้ยงปลา	4	12.1	1	25.0	3	8.3	-	-	7	9.3
- อื่นๆ	3	9.1	1	25.0	1	2.8	-	-	5	6.7

จากตารางที่ 21 แสดงว่า

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ครูผู้สอนงานเกษตรส่วนใหญ่ ร้อยละ 66.7 ใช้สื่อการสอนสำเร็จรูป ครูร้อยละ 54.52 สื่อการเรียนการสอนงานเกษตรไม่เพียงพอ ครูร้อยละ 33.3 แก้ปัญหาโดยนำวัสดุในห้องดินมาประยุกต์ใช้ ครูร้อยละ 56.3 มีอุปกรณ์ฝึกปฏิบัติงานเกษตรไม่เพียงพอที่จะใช้ในการเรียนการสอน ครูร้อยละ 24.2 แก้ปัญหาโดยการจัดทำขึ้นเอง ครูร้อยละ 48.4 เห็นว่าสภาพของอุปกรณ์และเครื่องมือในการฝึกปฏิบัติส่วนใหญ่มีความทันสมัยใช้การได้ดีครูร้อยละ 57.6 จัดเก็บสื่อการเรียนการสอน วัสดุ อุปกรณ์งานเกษตร จัดเก็บไว้ในห้องที่จัดไว้เฉพาะ ครูร้อยละ 51.5 ไม่ได้ให้นักเรียนจัดเตรียมอุปกรณ์งานเกษตรประจำตัว ครูร้อยละ 75.8 จัดเตรียมบัวรดน้ำให้กับนักเรียน

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ครูงานเกษตรทุกคนผลิตสื่อการสอนขึ้นใช้เอง ครูร้อยละ 75 มีสื่อการสอนจำนวนไม่เพียงพอ ครูร้อยละ 50 แก้ปัญหาโดยนำวัสดุในห้องดินมาประยุกต์ใช้ ครูร้อยละ 50 มีอุปกรณ์ฝึกปฏิบัติงานเกษตรเพียงพอ ครู ร้อยละ 75 เห็นว่า

สภาพของอุปกรณ์และเครื่องมือในการฝึกปฏิบัติส่วนใหญ่มีความทันสมัยใช้งานได้ดี ครูร้อยละ 50 จัดเก็บสื่อการสอน วัสดุ อุปกรณ์งานไว้ในห้องที่จัดไว้เฉพาะ ครูร้อยละ 75 ไม่ได้ให้นักเรียนจัดเตรียมอุปกรณ์งานเกษตรประจำตัว โรงเรียนเป็นผู้จัดเตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือในการปฏิบัติงานเกษตรให้นักเรียนได้แก่ จอบ เสียม บั้งก็ คราด บัวรดน้ำ ซ่อนตักดิน มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 75

สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ครูงานเกษตรส่วนใหญ่ร้อยละ 83.3 ซื้อสื่อการสอนสำเร็จรูป ครูร้อยละ 75 สื่อการสอนจำนวนไม่เพียงพอ ครูร้อยละ 86.1 มีอุปกรณ์ฝึกปฏิบัติงานเกษตรไม่เพียงพอที่จะใช้ในการเรียนการสอน ครูร้อยละ 47.2 แก้ปัญหาโดยการจัดทำขึ้นเอง ครูร้อยละ 47.2 เห็นว่าสภาพอุปกรณ์และเครื่องมือในการฝึกปฏิบัติส่วนใหญ่มีสภาพชำรุด เสื่อมโทรม ครู ร้อยละ 58.9 จัดเก็บสื่อการสอน วัสดุ อุปกรณ์งานเกษตรไว้ในห้องปฏิบัติการ ครูร้อยละ 52.8 ไม่ได้ให้นักเรียนจัดเตรียมอุปกรณ์งานเกษตรประจำตัว ครูร้อยละ 94.4 จัดเตรียมเสียมให้กับนักเรียน

สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ครูผู้สอนงานเกษตรทุกคนผลิตสื่อการสอนขึ้นใช้เอง ครูทุกคนมีสื่อการสอนจำนวนเพียงพอ ครูร้อยละ 66.7 มีอุปกรณ์ฝึกปฏิบัติงานเกษตรความเพียงพอ ครูร้อยละ 66.7 เห็นว่าสภาพของอุปกรณ์ และเครื่องมือในการฝึกปฏิบัติส่วนใหญ่มีความทันสมัย ใช้งานได้ดี ครูทุกคน จัดเก็บสื่อการสอน วัสดุ อุปกรณ์งานเกษตรจัดเก็บไว้ในห้องที่จัดไว้เฉพาะ ครูทุกคน ให้นักเรียนจัดเตรียมอุปกรณ์งานเกษตรประจำตัว ได้แก่ ซ่อน ตักดิน และล้อมพรวนดิน มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 66.7 ส่วนอุปกรณ์และเครื่องมือที่โรงเรียนจัดเตรียมให้กับนักเรียน ได้แก่ จอบ เสียม บั้งก็ บัวรดน้ำ ซ่อนตักดิน ส้อมพรวนดิน มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 66.7

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 จำนวนและร้อยละของครูงานเกษตร จำแนกตามลักษณะต่างๆของการวัดและประเมินผล

ตารางที่ 22 จำนวนและร้อยละของครูงานเกษตร จำแนกตามลักษณะต่างๆของการวัดและประเมินผล

การวัดและการประเมินผล	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=33	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=75	ร้อยละ
1. การประเมินความรู้ของนักเรียนก่อนการสอนงานเกษตร										
-ประเมินความรู้	27	81.8	4	100.0	32	88.9	3	100.0	65	86.7
-ไม่ได้ประเมินความรู้	6	18.2	-	-	4	11.1	-	-	10	13.3
ถ้ามีการประเมินความรู้ท่านใช้วิธีการ										
-ซักถาม	21	63.6	2	50.0	27	75.0	2	66.7	52	69.3
-ใช้แบบทดสอบ	14	42.4	4	100.0	21	58.3	2	66.7	40	53.3
-ให้นักเรียนเขียนหรือเล่าเรื่อง	6	18.2	1	25.0	13	36.1	-	-	20	26.7
-อื่นๆ	2	6.1	1	25.0	4	11.1	-	-	7	9.3
2. การชี้แจงหลักเกณฑ์และกำหนดวิธีการวัดผลให้นักเรียนทราบก่อนเริ่มการเรียน										
-มี	31	93.9	4	100.0	33	91.7	3	100.0	70	93.3
-ไม่มี	2	6.1	-	-	3	8.3	-	-	5	6.7
ถ้ามีชี้แจงโดย										
-ชั่วโมงแรกที่เริ่มทำการสอนแต่ละภาค	19	57.6	3	75.0	22	61.1	3	100.0	46	61.3
-ในชั่วโมงก่อนทำการสอนแต่ละครั้ง	9	27.3	1	25.0	12	33.3	1	33.3	23	30.7
-หลังการสอนแต่ละชั่วโมง	5	15.2	1	25.0	6	16.7	-	-	12	16.0
-อื่นๆ	2	6.1	1	25.0	4	11.1	-	-	7	9.3
3. วิธีการที่ใช้วัดและประเมินผลการเรียนการสอนงานเกษตร										
-ตรวจผลงาน	30	90.9	4	100.0	35	97.2	3	100.0	71	94.7
-ใช้แบบทดสอบ	26	78.8	3	75.0	26	72.2	3	100.0	58	77.3
-สังเกตการปฏิบัติงาน	27	81.8	3	75.0	34	94.4	3	100.0	66	88.0
-อื่นๆ	1	3.3	1	25.0	5	13.9	-	-	7	9.3

ตารางที่ 22 (ต่อ)

การวัดและการประเมินผล	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=33	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=75	ร้อยละ
4. การตรวจผลงานภาคปฏิบัติ ของนักเรียน										
-นักเรียนให้คะแนนตนเอง	5	16.7	-	-	2	5.6	-	-	7	9.3
-ครูใช้แบบตรวจสอบรายการ	12	40.0	-	-	14	38.9	2	66.7	28	37.9
-ครูประเมินโดยใช้แบบจัดอันดับคุณภาพ	12	40.0	3	75.0	17	47.2	1	33.3	32	42.7
-อื่นๆ	1	3.3	1	25.0	3	8.3	-	-	5	6.7
5. เครื่องมือในการวัดและ ประเมินผลได้มาจาก										
-สร้างขึ้นเอง	8	25.0	1	25.0	12	33.3	3	100.0	24	32.0
-กลุ่มโรงเรียนจัดทำให้	3	9.4	2	50.0	10	27.8	-	-	15	20.0
-ครูในโรงเรียนช่วยกันจัดทำ	5	15.6	-	-	3	8.3	-	-	8	10.7
-คู่มือวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ของกรมวิชาการ	15	46.9	1	25.0	10	27.8	-	-	25	33.3
-อื่นๆ	1	3.1	-	-	1	2.8	-	-	2	2.7
6. การนำผลจากการวัดและ ประเมินผลไปใช้ประโยชน์										
-ปรับปรุงการสอน	15	45.5	2	50.0	9	25.0	1	33.3	26	34.7
-ปรับปรุงการเรียนของนักเรียนแต่ละคน	15	45.5	2	50.0	20	55.6	2	66.7	39	52.0
-เป็นเกณฑ์ในการให้คะแนนของนักเรียน	3	9.1	-	-	7	19.4	-	-	10	13.3
-อื่นๆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 22 แสดงว่า

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ครูงานเกษตรส่วนใหญ่ ร้อยละ 81 มีการประเมินความรู้ของนักเรียนก่อนทำการสอน ครูร้อยละ 63.6 ใช้วิธีการซักถาม ครูร้อยละ 93 มีการชี้แจงหลักเกณฑ์และกำหนดวิธีการวัดผลให้นักเรียนทราบก่อนเริ่มการสอน โดยการชี้แจงในโมงแรกที่ทำการสอนแต่ละภาค ร้อยละ 57.6 ครูร้อยละ 90.0 มีวิธีการวัดและประเมินผลโดยตรวจสอบผลงานการตรวจผลงานในภาคปฏิบัติของนักเรียนใช้แบบตรวจสอบรายการและใช้แบบ

อันดับคุณภาพมีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 40 ครูร้อยละ 46.9 ได้เครื่องมือวัดและประเมินผลจากคู่มือวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ของการวิชาการ ครูงานเกษรนำผลจากการวัดและประเมินผลไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงการสอน และปรับปรุงการเรียนของนักเรียนแต่ละคน มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 45.5

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ครูงานเกษรทุกคนมีการประเมินความรู้ของนักเรียนก่อนทำการสอน ครูทุกคนใช้แบบทดสอบและมีการชี้แจงหลักเกณฑ์และกำหนดวิธีการวัดผลให้นักเรียนทราบก่อนเริ่มการสอน ครูร้อยละ 75 ชี้แจงให้ชั่วโมงแรกที่ทำการสอนแต่ละภาค ครูทุกคนวัดและประเมินผลการเรียนรู้การสอบงานเกษรโดยการตรวจผลงาน ครูร้อยละ 75 ตรวจผลงานการปฏิบัติโดยใช้แบบจัดอันดับคุณภาพ ครูร้อยละ 50 ได้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลปรับปรุงการเรียนของนักเรียนแต่ละคน และปรับปรุงการสอน มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 50

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ครูงานเกษรส่วนใหญ่ ร้อยละ 88.9 มีการประเมินความรู้ของนักเรียนก่อนทำการสอน ครูร้อยละ 75 ใช้วิธีการซักถาม ครูร้อยละ 91 มีการชี้แจงหลักเกณฑ์และกำหนดวิธีการวัดผลให้นักเรียนทราบก่อนเริ่มการสอน ครูร้อยละ 61 ชี้แจงในชั่วโมงแรกที่เริ่มทำการสอนแต่ละภาค ครูร้อยละ 97.2 วัดและประเมินผลการเรียนรู้การสอบงานเกษรโดยการผลงาน ครูร้อยละ 47.2 ตรวจผลงานในภาคปฏิบัติของนักเรียนใช้แบบจัดอันดับคุณภาพ ครูร้อยละ 33.3 สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลขึ้นเอง ครูร้อยละ 55.6 นำผลจากการวัดและประเมินผลไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียนของนักเรียนแต่ละคน

สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ครูงานเกษรทุกคนมีการประเมินความรู้ของนักเรียนก่อนทำการสอน โดยใช้วิธีการซักถามและแบบทดสอบ มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 66.7 ครูทุกคนมีการชี้แจงหลักเกณฑ์และกำหนดวิธีการวัดผลให้นักเรียนทราบก่อนเริ่มการสอน ครูทุกคนชี้แจงในชั่วโมงแรกที่เริ่มทำการสอนแต่ละภาค ครูทุกคนใช้วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้การสอบงานเกษรโดยการตรวจผลงาน ใช้แบบทดสอบและสังเกตการปฏิบัติงาน มีจำนวนที่เท่ากันคือ ครูร้อยละ 66.7 ตรวจผลงานภาคปฏิบัติของนักเรียนโดยใช้แบบตรวจสอบรายการ ครูทุกคนสร้างเครื่องมือในการวัดและประเมินผลขึ้นใช้เอง ครูร้อยละ 66.7 นำผลจากการวัดและประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนของนักเรียนแต่ละคน

ตารางที่ 23 จำนวนและร้อยละของครูงานเกษตร จำแนกตามลักษณะปฏิสัมพันธ์ต่าง ๆ ระหว่างครูกับนักเรียน

ปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน ในห้องเรียน	สังกัด									
	สช.		สพ.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=33	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=75	ร้อยละ
1. การเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น										
- การเรียน	4	12.1	1	25.0	8	22.2	-	-	13	17.3
- การซักถาม	26	78.8	4	100.0	30	83.3	3	100.0	62	82.7
- การอภิปรายกลุ่มย่อย	15	45.5	3	75.0	20	55.6	-	-	38	50.7
- การถามตอบเป็นรายบุคคล	24	72.7	4	100.0	21	58.3	1	33.3	49	65.3
- อื่นๆ	1	3.0	-	-	2	5.6	-	-	3	4.0
2. การให้คำแนะนำช่วยเหลือขณะนักเรียนปฏิบัติงาน										
- เรียกนักเรียนมาพบที่ละคน	2	6.1	-	-	4	11.1	-	-	6	8.0
- ให้ตัวแทนนักเรียนเป็นผู้ซักถามปัญหา	3	9.1	2	50.0	4	11.1	-	-	9	12.0
- เดินดูการทำงานของนักเรียนแต่ละคน	29	87.9	3	75.0	35	97.2	3	100.0	69	92.0
- อื่นๆ	1	3.0	-	-	3	8.3	1	33.3	5	6.7
3. การให้โอกาสแก่นักเรียนในการทำกิจกรรม										
- จัดกิจกรรมหมุนเวียนที่ละกลุ่ม	8	24.2	2	50.0	7	19.4	-	-	17	22.7
- เลือกตัวแทนนักเรียนเป็นผู้ทำกิจกรรม	2	6.1	-	-	7	19.4	-	-	9	12.0
- ให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม	31	93.9	3	75.0	35	97.2	3	100.0	71	94.7
- อื่นๆ	1	3.0	-	-	4	11.1	-	-	5	6.7

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน ในห้องเรียน	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=33	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=75	ร้อยละ
4. การควบคุมนักเรียนให้ ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบใน การเรียนการสอน										
-ให้นักเรียนเป็นผู้ตั้งกฎ ข้อ บังคับต่างๆ	6	18.2	1	25.0	13	36.1	-	-	20	26.7
-ชี้แจงข้อตกลง ตั้งแต่ชั่ว โมงแรกของการเรียน	27	81.8	4	100.0	24	66.7	3	100.0	57	76.0
-มีตัวแทนนักเรียนควบคุม นักเรียนคนอื่นในห้อง	8	24.2	1	25.0	7	19.4	1	33.3	17	22.7
-หักคะแนนเมื่อนักเรียนคน ใดทำผิดกฎระเบียบ	9	27.3	-	-	6	16.7	-	-	15	20.0
-อื่นๆ	-	-	-	-	4	11.1	1	33.3	5	6.7
5. การปฏิบัติเมื่อนักเรียนส่ง งานไม่ครบ										
-ให้ทำงานในเวลาพักกลาง วัน หรือหลังเลิกเรียน	19	57.6	1	25.0	20	55.6	1	33.3	40	53.3
-นำกลับไปทำที่บ้าน แล้วนำ มาส่ง	17	51.5	3	75.0	23	63.9	2	66.7	45	60.0
-อื่นๆ	2	6.1	-	-	4	11.1	1	33.3	7	9.3
-ไม่แก้ปัญห	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 23 แสดงว่า

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ครูงานเกษตรส่วนใหญ่ ร้อยละ 78.8 เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นโดยการซักถาม ครูร้อยละ 82.9 เติบโตการทำงานของนักเรียนแต่ละคนขณะปฏิบัติงาน ครูร้อยละ 93.9 ให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ครูร้อยละ 81.8 ควบคุมให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบ โดยการชี้แจงข้อตกลง ตั้งแต่ชั่วโมงแรกของการเรียน ครูร้อยละ 57.6 ให้นักเรียนทำงานในเวลาพักกลางวันหรือหลังเลิกเรียน ในกรณีที่นักเรียนส่งงานไม่ครบ

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ครูงานเกษตรทุกคนเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นโดยการซักถาม การอภิปรายกลุ่มย่อยและการถามตอบเป็นรายบุคคล ครูร้อยละ 75 เติบโตการทำงานของนักเรียนแต่ละคนขณะปฏิบัติงาน ครูร้อยละ 75 ให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ครูทุกคนควบคุมให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบ โดยการชี้แจง

ข้อตกลง ตั้งแต่ชั่วโมงแรกของการเรียน ครูร้อยละ 75 ให้นักเรียนนางานกลับไปทำที่บ้านแล้วนำมาส่งในกรณีที่นักเรียนส่งงานไม่ครบ

สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ครูงานเกษตรส่วนใหญ่ ร้อยละ 83.3 เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น โดยการซักถาม ครูร้อยละ 97.2 เติ้ดูการทำงานของนักเรียนแต่ละคนขณะปฏิบัติงาน ครูร้อยละ 97.2 ให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ครูร้อยละ 66.7 ควบคุมให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบ โดยการชี้แจงข้อตกลงตั้งแต่ชั่วโมงแรกของการเรียน ครูร้อยละ 63.9 ให้นักเรียนนางานกลับไปทำที่บ้านแล้วนำมาส่งในกรณีที่นักเรียนส่งงานไม่ครบ

สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ครูงานเกษตรทุกคนเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น โดยการซักถาม ครูทุกคนติ้ดูการทำงานของนักเรียนแต่ละคนขณะปฏิบัติงาน ครูทุกคนให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ครูทุกคนควบคุมให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบ โดยการชี้แจงข้อตกลงตั้งแต่ชั่วโมงแรกของการเรียน ครูร้อยละ 66.7 ให้นักเรียนนางานกลับไปทำที่บ้านแล้วนำมาส่งในกรณีที่นักเรียนส่งงานไม่ครบ

คุุณย์วิทยัทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 5 สภาพการจัดการเรียนการสอนงานประดิษฐ์และงานช่างในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร และทบวงมหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 จำนวนและร้อยละของครูงานประดิษฐ์และงานช่าง จำแนกตามลักษณะการจัด
บรรยากาศการเรียนการสอน

การจัดบรรยากาศการเรียน การสอน	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=33	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=75	ร้อยละ
1. สถานที่หรือสิ่งสนับสนุน										
-ห้องฝึก	22	75.9	3	75.0	25	73.5	3	100.0	53	70.6
-เครื่องมือและอุปกรณ์	11	37.9	3	75.0	24	70.6	3	100.0	41	54.7
-อื่นๆ	4	13.8	-	-	6	17.6	1	33.3	11	14.7
2. สถานที่ทำตามข้อ 1 มีเพียงพอหรือไม่										
-เพียงพอ	15	46.9	-	-	20	57.1	-	-	35	46.7
-ไม่เพียงพอ	17	53.1	3	75.0	15	42.9	3	100.0	38	50.0
ถ้าไม่เพียงพอมีวิธีการแก้ไข										
-ขอใช้ห้องเรียนอื่นที่มีการเรียนการสอนนอกห้อง	2	6.1	1	25.0	3	8.6	-	-	6	8.0
-แบ่งนักเรียนในชั้นเรียนเป็นกลุ่มเล็กๆ	1	3.0	1	25.0	1	2.9	1	33.3	4	5.3
-หาสถานที่ว่างในโรงเรียนมาใช้ในการสอน	8	24.2	-	-	5	14.3	1	33.3	14	18.7
-อื่นๆ	4	12.1	1	25.0	4	11.4	1	33.3	10	13.3
3. มีการจัดตกแต่งห้องฝึกฯหรือไม่										
-มี	24	72.7	3	75.0	30	85.7	3	100.0	60	80.0
-ไม่มี	9	27.3	1	25.0	5	14.3	1	33.3	16	21.3
ถ้ามี จัดสภาพอย่างไร										
-จุดมุมแสดงผลงานของนักเรียนในห้อง	17	51.5	2	50.3	27	77.1	3	100.0	49	65.3
-จัดป้ายนิเทศตามเรื่องหรือเนื้อหาที่สอน	7	21.2	2	50.0	26	74.3	2	66.7	37	49.3
-จัดป้ายนิเทศหรือผลงานตามความสนใจของนักเรียน	6	18.2	1	25.0	14	40.0	-	-	21	28.0
-อื่นๆ	3	9.1	1	25.0	5	14.3	1	33.3	10	13.3

จากตารางที่ 24 แสดงว่า

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน หน่วยงานประดิษฐ์และงานช่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 75 จัดให้มีห้องฝึกปฏิบัติงานในโรงเรียน ครูร้อยละ 53.1 เห็นว่าสถานที่หรือสิ่งต่างๆตามข้อ 1 มีไม่เพียงพอ ครูร้อยละ 24.2 แก้ปัญหาโดยหาสถานที่ว่างในโรงเรียนมาใช้ในการเรียนการสอนให้เป็นประโยชน์มากที่สุด ครูร้อยละ 72. มีการจัดตกแต่งห้องฝึกปฏิบัติงานประดิษฐ์และงานช่าง ครูร้อยละ 51.5 นำผลงานของนักเรียนมาจัดแสดงในห้อง

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร หน่วยงานประดิษฐ์และงานช่างส่วนใหญ่ จัดให้มีห้องฝึกปฏิบัติงาน เครื่องมือและอุปกรณ์ มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 75 ครูร้อยละ 75 เห็นว่าสถานที่หรือสิ่งต่างๆตามข้อ 1 มีจำนวนไม่เพียงพอ จึงแก้ปัญหาโดยขอใช้ห้องเรียนอื่นที่มีการเรียนการสอนนอกห้องแบ่งนักเรียนในชั้นเรียนเป็นกลุ่มเล็กๆ แยกสอนทีละกลุ่ม และหาสถานที่ว่างในโรงเรียนมาใช้ในการเรียนการสอนให้เป็นประโยชน์มากที่สุด มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 25 ครูร้อยละ 75 มีการจัดตกแต่งห้องฝึกปฏิบัติงานประดิษฐ์และงานช่าง โดยจัดมุมแสดงผลงานของนักเรียนในห้อง และจัดป้ายนิเทศตามเรื่องหรือเนื้อหาที่สอน มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 50

สังกัดสำนักงานการศึกษามหาวิทยาลัย หน่วยงานประดิษฐ์และงานช่างส่วนใหญ่ร้อยละ 70.5 จัดให้มีห้องฝึกปฏิบัติงาน ครูร้อยละ 57.1 เห็นว่าสถานที่หรือสิ่งต่างๆ ตามข้อ 1 มีจำนวนเพียงพอ

สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย หน่วยงานประดิษฐ์และงานช่างทุกคน จัดให้มีห้องฝึกปฏิบัติงาน และเครื่องมือและอุปกรณ์งานเกษตร ทุกคนเห็นว่าสถานที่หรือสิ่งต่างๆ ในข้อ 1 มีจำนวนไม่เพียงพอ จึงแก้ไขโดยการแบ่งนักเรียนในชั้นเรียนเป็นกลุ่มเล็กๆ และหาสถานที่ว่างในโรงเรียนมาใช้ในการเรียนการสอนให้เป็นประโยชน์มากที่สุด มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 33.3 ทุกคนมีการจัดตกแต่งห้องฝึกปฏิบัติงาน และจัดมุมแสดงผลงานของนักเรียนในห้อง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 25 จำนวนและร้อยละของครูงานประดิษฐ์และงานช่าง จำแนกตามลักษณะต่าง ๆ ของการวางแผนการสอน

การวางแผนการสอน	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=33	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=75	ร้อยละ
1. ท่านมี การจัดทำแผนการสอนอย่างไร										
-ครูผู้สอนแต่ละคนเป็นผู้จัดทำ	25	75.8	3	75.0	17	48.6	3	100.0	48	64.0
-ครูผู้สอนในกลุ่มโรงเรียนร่วมกันจัดทำ	3	9.1	1	25.0	13	37.1	-	-	17	22.7
-ครูผู้สอนงานประดิษฐ์และงานช่าง ร่วมกันจัดทำ	4	12.1	-	-	1	2.9	-	-	5	6.7
-อื่นๆ	1	3.0	-	-	4	11.4	-	-	5	6.7
-ไม่จำกัด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. บุคลากรที่ให้คำแนะนำในการจัดทำเอกสารประกอบ										
-ศึกษานิเทศก์	4	13.8	1	25.0	13	38.2	-	-	18	24.0
-ผู้บริหารโรงเรียน	6	20.7	4	100.0	14	41.2	-	-	24	32.0
-ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	12	41.4	2	50.0	13	38.2	1	33.3	28	37.3
-หัวหน้ากลุ่ม กพอ.	12	41.4	4	100.0	12	35.3	-	-	28	37.3
-ครูผู้สอนกลุ่ม กพอ.	24	82.8	3	75.0	22	64.7	3	100.0	52	69.3
-อื่นๆ	1	3.4	-	-	-	-	2	66.7	3	4.0
3. ท่านวางแผนการสอนอย่างไร										
-วางแผนทุกครั้งเนื่องจาก	30	90.9	4	100.0	27	96.4	3	100.0	64	85.3
-ขาดประสบการณ์ในการสอน	4	12.1	-	-	7	20.0	-	-	11	14.7
-ให้มีความพร้อมในการเรียนการสอน	30	90.9	4	100.0	22	78.6	3	100.0	59	88.0
-อื่นๆ	4	13.8	-	-	5	14.3	1	33.3	10	13.3
-วางแผนบางครั้ง เนื่องจาก	12	36.0	1	25.0	18	51.4	-	-	31	41.3
-เคยสอนมาบ้างแล้ว										
-เฉพาะเรื่องที่ไม่เคยสอนมาก่อน	8	24.2	1	25.0	17	48.6	-	-	26	34.7
-อื่นๆ	4	12.1	-	-	7	20.0	-	-	11	14.7
-ไม่ได้วางแผนการสอน										
-เนื่องจาก	2	6.1	-	-	3	8.6	-	-	5	6.7
	4	12.1	-	-	4	11.4	-	-	8	10.7

ตารางที่ 25 (ต่อ)

การวางแผนการสอน	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=33	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=75	ร้อยละ
-ไม่มีเวลา	1	3.0	-	-	1	2.9	-	-	2	2.7
-เคยสอนมาแล้ว	4	12.1	1	25.0	6	17.1	-	-	11	14.7
-มีผู้ช่วยเตรียมการสอน	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1.3
-อื่นๆ	-	-	-	-	1	2.9	-	-	-	-
4. ก่อนสอนได้เตรียมสิ่งใดบ้าง										
-ไปงาน	16	48.5	4	100.0	24	70.6	2	66.7	46	61.3
-ไปความรู้	6	18.2	3	75.0	13	37.1	1	33.3	23	30.7
-สื่อการสอน	28	84.8	4	100.0	33	94.3	3	100.0	68	90.7
-สถานที่ฝึกปฏิบัติงาน	17	51.5	4	100.0	24	68.6	3	100.0	48	64.0
-กิจกรรมสำหรับนักเรียน	17	51.5	4	100.0	30	85.7	3	100.0	54	42.0
-เครื่องมือวัดและประเมินผล	9	27.3	3	75.0	23	65.7	2	66.7	37	49.3
-อุปกรณ์ฝึกปฏิบัติสำหรับนักเรียน	28	84.8	4	100.0	31	88.6	3	100.0	60	88.0
-ไม่ได้จัด	-	-	-	-	1	2.9	-	-	1	1.3
-อื่นๆ	1	3.0	-	-	2	5.7	1	33.3	4	5.3
5. การเลือกวิธีสอน พิจารณาจาก										
-จุดประสงค์การเรียนรู้	31	93.9	4	100.0	32	91.4	2	66.7	69	92.0
-ความพร้อมของผู้เรียน	21	63.6	4	100.0	23	65.7	3	100.0	51	68.0
-ความถนัดของผู้เรียน	5	15.2	3	75.0	21	60.0	1	33.3	30	40.0
-ลักษณะของเนื้อหาวิชา	23	69.7	4	100.0	30	35.7	3	100.0	59	78.7
-อื่นๆ	-	-	-	-	1	2.9	2	66.7	3	4.0
6. วิธีสอนที่ใช้ส่วนใหญ่										
-การสอนแบบโครงการ	3	9.1	-	-	2	5.7	-	-	5	6.7
-การสอนแบบอภิปราย	9	27.3	2	50.0	9	25.7	1	33.3	21	28.0
-การสอนแบบทดลอง	5	15.2	1	25.0	10	28.6	1	33.3	7	9.3
-การสอนแบบกำหนดงาน	13	39.4	2	50.0	20	57.1	3	100.0	30	50.7
-การสอนแบบพิมพ์	3	9.1	1	25.0	2	5.7	-	-	6	8.0
-การเรียนรู้ด้วยการแก้ปัญหา	7	21.2	2	50.0	14	10.0	3	100.0	26	34.7
-การค้นคว้า และการทำรายงาน	6	18.2	2	50.0	10	28.6	1	33.3	19	25.9

ตารางที่ 25 (ต่อ)

การวางแผนการสอน	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=33	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=75	ร้อยละ
-การเรียนในห้องปฏิบัติการ	14	42.4	3	75.0	13	37.1	3	100.0	33	44.0
- การสาธิต	26	78.8	4	100.0	34	97.1	3	100.0	67	50.3
- การเชิญวิทยากร	2	6.1	3	75.0	2	5.7	-	-	7	9.3
- การจัดนิทรรศการ	6	18.2	3	75.0	11	31.4	1	33.3	21	28.0
- การแล่งกลุ่มทำงาน	30	90.0	4	100.0	31	88.6	2	66.7	37	49.3
- การศึกษานอกสถานที่	-	-	1	25.0	1	2.9	-	-	2	2.7
7. การฝึกปฏิบัติงานมีการจัดสอน										
- นักเรียนทำตามแบบที่ครูกำหนด	24	72.7	2	50.0	30	85.7	2	66.7	58	77.3
- นักเรียนดัดแปลงแบบงาน	20	60.6	3	75.0	30	85.7	3	100.0	56	74.7
- นักเรียนออกแบบงานเอง	21	63.6	3	75.0	31	88.5	3	100.0	58	77.3
- อื่นๆ	3	9.1	-	-	-	-	1	33.3	4	5.3
8. การฝึกปฏิบัติให้นักเรียนฝึกด้านใด										
- งานทำรูปหน้าตะลุง	2	6.1	-	-	1	2.9	-	-	3	4.0
- งานประดิษฐ์ไม้ไผ่	3	9.1	-	-	3	8.6	-	-	3	4.0
- งานแกะสลักของอ่อน	23	69.7	4	100.0	23	65.7	1	33.3	51	68.0
- งานประดิษฐ์ของชำร่วย	25	75.8	4	100.0	29	82.9	3	100.0	61	81.3
- งานแกะสลักไม้เนื้ออ่อน	2	6.1	1	25.0	2	5.7	-	-	5	6.7
- งานประดิษฐ์ดอกไม้แห้ง	22	66.7	4	100.0	31	88.6	1	33.3	58	77.3
- งานประดิษฐ์เศษวัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่น	31	93.9	4	100.0	34	57.1	3	100.0	72	96.0
- งานลงรัก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- งานสลักหยวก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- งานจัดดอกไม้สด	29	87.9	4	100.0	25	71.4	1	33.3	59	78.6
- งานประดิษฐ์ในตอง	28	84.8	4	100.0	30	85.7	1	33.3	63	84.0
- งานประดิษฐ์ดอกไม้สด	21	63.6	3	75.0	23	65.7	-	-	47	62.7
- อื่น ๆ	2	6.1	-	-	3	8.6	3	100.0	8	10.7

ตารางที่ 25 (ต่อ)

การวางแผนการสอน	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=33	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=75	ร้อยละ
9. การให้นักเรียนฝึกปฏิบัติงานให้แล้วเสร็จในแต่ละงาน มีการจัดการ										
-ให้นักเรียนนำกลับไปทำต่อที่บ้าน	19	57.6	3	75.0	26	74.3	1	33.3	49	65.3
-ให้นักเรียนมีส่วนช่วยเหลือในการทำงานซึ่งกันและกัน	20	60.6	3	75.0	26	74.3	2	66.7	51	68.0
-ให้นักเรียนทำงานให้แล้วเสร็จในคาบที่สอนเท่านั้น	14	42.4	2	50.0	14	40.0	3	100.0	33	44.0
-อื่นๆ	3	9.1	-	-	4	11.4	2	66.7	9	12.0-

จากตารางที่ 25 แสดงว่า

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน งานประดิษฐ์และงานช่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 75.8 เป็นผู้จัดทำแผนการสอน โดยมีครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ร้อยละ 82.8 ให้คำแนะนำในการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร ครูร้อยละ 90.9 วางแผนการสอนทุกครั้ง เพื่อให้มีความพร้อมในการสอนร้อยละ 90.9 ก่อนการสอนได้มีการจัดเตรียมสื่อการสอนและอุปกรณ์ฝึกปฏิบัติงาน มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 84.8 ครูร้อยละ 93.9 เลือกวิธีสอนโดยพิจารณาจากจุดประสงค์การเรียนรู้ ครูร้อยละ 90.9 ใช้วิธีการสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน ครูร้อยละ 72.7 สอนโดยให้นักเรียนทำตามแบบที่ครูกำหนด ครูร้อยละ 93.9 ให้นักเรียนฝึกประดิษฐ์เศษวัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่น ครูร้อยละ 60.6 ให้นักเรียนมีส่วนช่วยเหลือในการทำงานซึ่งกันและกันในการฝึกปฏิบัติงานแต่ละงาน

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ครูงานประดิษฐ์และงานช่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 75 เป็นผู้จัดทำแผนการสอน โดยมีผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้ากลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพให้ทุกคนคำแนะนำในการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรครู ทุกคนมีการวางแผนการสอนทุกครั้ง เพื่อให้มีความพร้อมในการเรียนการสอน ก่อนการสอนครูทุกคนได้จัดเตรียมใบงาน สื่อการสอน สถานที่ฝึกปฏิบัติงาน กิจกรรมและอุปกรณ์ฝึกปฏิบัติสำหรับนักเรียน ทุกคนเลือกวิธีสอนพิจารณาจากจุดประสงค์การเรียนรู้ ความพร้อมของผู้เรียนและลักษณะของเนื้อหาวิชา และวิธีสอนที่ใช้ส่วนใหญ่ใช้การสาธิตการแบ่งกลุ่มทำงาน การฝึกปฏิบัติงานให้นักเรียนดัดแปลงแบบงานและออกแบบงานเอง มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 75 ครูทุกคนเห็นนักเรียนฝึกปฏิบัติในงานแกะสลักของอ่อน งานประดิษฐ์ของชั่วคราว งานประดิษฐ์ดอกไม้แห้ง งานประดิษฐ์วัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่น งานจัด

ดอกไม้สดและงานประดิษฐ์ใบตอง ครูทุกคนในการปฏิบัติงานให้แล้วเสร็จในแต่ละงานนั้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมช่วยเหลือในการทำงานซึ่งกันและกัน และให้นักเรียนนังานกลับไปทำต่อที่บ้าน

สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ครูผู้สอนงานประดิษฐ์และงานช่าง ร้อยละ 48.6 เป็นผู้จัดทำแผนการสอน โดยมีครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ร้อยละ 64.7 ให้นักเรียนแนะนำในการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร ครูร้อยละ 96.4 วางแผนการสอนทุกครั้ง เพื่อให้มีความพร้อมในการเรียนการสอน ร้อยละ 78.0 ครูร้อยละ 94.3 ก่อนสอนได้เตรียมสื่อการสอน ครูร้อยละ 91.4 เลือกวิธีสอนโดยพิจารณาจากจุดประสงค์การเรียนรู้ ครูร้อยละ 97.1 ใช้วิธีสอนการสาธิต การฝึกปฏิบัติงานให้นักเรียนทำตามแบบที่ครูกำหนด ดัดแปลงแบบงานและออกแบบงานเอง มีจำนวนใกล้เคียงกัน ครูร้อยละ 97.1 ให้นักเรียนฝึกประดิษฐ์เศษวัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่น การปฏิบัติให้แล้วเสร็จในแต่ละงานนั้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมช่วยเหลือในการทำงานซึ่งกันและกันให้นักเรียนนังานกลับไปทำที่บ้าน มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 74.3

สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่ครูงานประดิษฐ์และงานช่าง ทุกคนเป็นผู้จัดทำแผนการสอน โดยมีครูผู้สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ทุกคนให้คำแนะนำในการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร ทุกคนวางแผนการสอนทุกครั้ง เพื่อให้มีความพร้อมในการเรียนการสอน ครูทุกคนก่อนการสอนได้มีการจัดเตรียมสื่อการสอน สถานที่ฝึกปฏิบัติงานกิจกรรมสำหรับนักเรียนและอุปกรณ์ฝึกปฏิบัติและการเลือกวิธีสอนพิจารณาจากความพร้อมของผู้เรียนและลักษณะของเนื้อหาวิชา ครูทุกคนใช้วิธีสอนส่วนใหญ่ใช้การสอนแบบกำหนดงานการเรียนรู้ด้วยการแก้ปัญหาและการสาธิต ครูทุกคนในการฝึกปฏิบัติงานให้นักเรียนดัดแปลงแบบ งานและออกแบบงานเอง และให้ฝึกปฏิบัติในเรื่องการประดิษฐ์ของชำร่วย และงานประดิษฐ์เศษวัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่น ทุกคนให้นักเรียนทำงานแต่ละงานให้แล้วเสร็จในคาบที่สอนเท่านั้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 26 จำนวนและร้อยละของครูผู้สอนงานประดิษฐ์และงานช่าง จำแนกตามลักษณะต่างๆ ของการใช้สื่อการเรียนการสอน

การใช้สื่อการเรียนการสอน	สังกัด				
	สช.	สป.กทม.	กทม.	ทบวงฯ	รวม

ตารางที่ 26 จำนวนและร้อยละของครูผู้สอนงานประดิษฐ์และงานช่าง จำแนกตามลักษณะต่างๆ ของการใช้สื่อการเรียนการสอน

การใช้สื่อการเรียนการสอน	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=33	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=75	ร้อยละ
1. สื่อการเรียน ได้จากแหล่งใด	12	32.5	2	50.5	12	34.3	3	100.0	29	38.7
-ซื้อสำเร็จรูป	30	93.8	4	100.0	34	97.1	2	66.7	70	93.3
-ผลิตขึ้นใช้เอง	3	9.4	1	25.0	2	2.7	-	-	6	8.0
-ยืมจากโรงเรียนที่อยู่ใกล้เคียง	5	15.6	-	-	5	14.2	2	66.7	12	16.0
-อื่นๆ										
2. ความเพียงพอของสื่อการเรียนการสอน										
-เพียงพอ	21	63.6	3	75.0	18	52.9	3	100.0	45	60.0
-ไม่เพียงพอ	11	33.3	1	25.0	16	47.1	1	33.3	29	38.7
ถ้าไม่เพียงพอ ท่านแก้ไขปัญหา										
-ยืมวัสดุการสอนจากกลุ่มโรงเรียนอื่น	1	3.0	-	-	-	-	-	-	1	1.3
-นำวัสดุในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้	9	27.3	1	25.0	25.1	37.1	-	-	23	30.7
-ขอจัดสรรจากราชการ	1	3.0	-	-	-	-	-	-	1	1.3
-อื่นๆ	2	6.1	-	-	-	11.4	-	-	6	8.0
3. ความเพียงพอของอุปกรณ์ฝึก										
-เพียงพอ	20	60.6	3	75.0	15	44.1	3	100.0	41	54.7
-ไม่เพียงพอ	12	36.1	1	25.0	19	55.9	1	33.3	33	44.0
ถ้าไม่เพียงพอ ท่านแก้ไขปัญหาด้วยวิธี										
-จัดทำขึ้นเอง	8	24.2	1	25.0	10	28.6	1	33.3	20	26.7
-ขอจัดสรรจากทางราชการ	3	9.4	1	25.0	4	11.4	1	33.3	9	12.0
-ยืมเครื่องมือและอุปกรณ์จากแหล่งต่างๆ	5	15.6	-	-	4	11.4	-	-	9	12.0
-อื่นๆ	3	9.4	-	-	10	28.6	-	-	13	12.0
4. สภาพของอุปกรณ์และเครื่องมือ										
-ล้าสมัย	2	6.5	1	25.0	3	8.8	1	33.3	7	9.3
-ทันสมัย ใช้การได้ดี	17	54.8	2	50.0	16	47.1	3	100.0	38	50.7
-มีสภาพชำรุดเสื่อมโทรม	9	29.0	1	25.0	16	47.1	-	-	26	34.7
-อื่นๆ	7	22.6	1	25.0	5	14.7	1	33.3	14	18.7

ตารางที่ 26 (ต่อ)

การใช้สื่อการเรียนการสอน	สังกัด									
	สช.		ส.ป.กทม.		กทม.		ทพวงฯ		รวม	
	N=33	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=75	ร้อยละ
8. ขณะที่นักเรียนฝึกปฏิบัติ งานและมีการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ที่อันตรายมีการ ช่วยเหลือ										
-ครูผู้สอนให้การช่วยเหลือ	16	51.6	3	75.0	18	54.5	2	66.7	39	52.0
-นักเรียนช่วยเหลือกันเอง	4	12.9	-	-	4	12.1	-	-	8	10.7
-ให้นักเรียนทดลองใช้ เครื่องมือก่อนการทำงาน	10	32.3	2	50.0	10	30.3	1	33.3	23	30.7
-ครูผู้สอนให้ความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับเครื่องมือ	28	90.3	4	100.0	31	93.9	2	66.7	65	86.7
-อื่นๆ	2	6.5	-	-	3	8.8	1	33.3	6	8.0

จากตารางที่ 26 แสดงว่า

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ส่วนใหญ่ครูงานประดิษฐ์และงานช่าง ร้อยละ 93.8 ผลิตสื่อการสอนขึ้นใช้เอง ครูร้อยละ 63.6 มีสื่อเพียงพอต่อการเรียนการสอน ครูร้อยละ 60.6 มีอุปกรณ์ฝึกปฏิบัติอย่างเพียงพอ ครูร้อยละ 54.8 เห็นว่า สภาพของอุปกรณ์และเครื่องมือ มีความทันสมัยใช้การได้ดี ครูร้อยละ 60.6 จัดเก็บสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ไว้ในห้องงานประดิษฐ์และงานช่าง ทุกคนให้นักเรียนจัดเตรียมอุปกรณ์ประจำตัว ได้แก่ กรรไกร ด้ายและเข็ม มีจำนวนใกล้เคียงกันส่วนอุปกรณ์และเครื่องมือที่โรงเรียนจัดเตรียมให้กับนักเรียน ได้แก่ จักรเย็บผ้า และมีจำนวนใกล้เคียงกัน ครูร้อยละ 93.3 ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องมือขณะที่นักเรียนมีการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ที่อันตราย

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ครูผู้สอนงานประดิษฐ์และงานช่าง ทุกคนผลิตสื่อการสอนขึ้นใช้เอง ครูร้อยละ 75.0 มีสื่อการสอนเพียงพอต่อการเรียนการสอน ครูร้อยละ 75.0 มีอุปกรณ์ฝึกปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ ครูร้อยละ 50.0 เห็นว่าสภาพของอุปกรณ์และเครื่องมือมีความทันสมัยให้การใช้ได้ดี การจัดเก็บสื่อ วัสดุ อุปกรณ์จัดเก็บไว้ในห้องที่จัดไว้เฉพาะและเก็บไว้ในห้องปฏิบัติการมีจำนวนที่เท่ากันคือ ร้อยละ 50.0 ทุกคนให้นักเรียนเตรียมอุปกรณ์ประจำตัว ได้แก่ เข็ม ด้าย กรรไกร ทุกคนจัดเตรียมกรรไกรให้กับนักเรียน ทุกคนให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องมือ ขณะที่นักเรียนมาใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ที่อันตราย

สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ครูผู้สอนงานประดิษฐ์และงานช่าง ร้อยละ 97.1 ผลิตสื่อการสอนขึ้นใช้เอง สื่อการสอนการสอนจำนวนที่ตอบว่ามีเพียงพอกับไม่เพียงพอ มีจำนวนใกล้เคียงกัน ถ้าไม่เพียงพอ ครูร้อยละ 37.1 แก้ปัญหาโดยนำวัสดุในห้องถัดมา

ประยุกต์ใช้ ครูร้อยละ 55.9 มีอุปกรณ์จำนวนไม่เพียงพอ ครูร้อยละ 28.6 แก้ปัญหาโดยจัดทำขึ้นเอง สภาพของอุปกรณ์มีความทันสมัย ใช้การได้ดีและมีสภาพชำรุด เลื่อมโทรม มีจำนวนที่เท่ากันคือ ร้อยละ 47.1 ครูร้อยละ 79.4 จัดเก็บสื่อการสอน วัสดุ อุปกรณ์ไว้ในห้องงานประดิษฐ์และงานช่าง ครูร้อยละ 91.4 ให้นักเรียนเตรียมอุปกรณ์ส่วนตัว ได้แก่ เข็ม กาว กรรไกร และด้าย มีจำนวนใกล้เคียงกัน ครูร้อยละ 73.5 จัดเตรียมกรรไกรให้กับนักเรียน ครูร้อยละ 93.9 ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องมือ ขณะที่นักเรียนใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ที่อันตราย

สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ครูงานประดิษฐ์และงานช่าง ทุกคนซื้อสื่อการสอนสำเร็จรูป ครูทุกคนมีสื่อการสอนเพียงพอ และมีอุปกรณ์ฝึกปฏิบัติงานอย่าง เพียงพอครูทุกคนเห็นว่า สภาพของอุปกรณ์มีความทันสมัย ใช้การได้ดี ทุกคนจัดเก็บสื่อการสอน วัสดุ อุปกรณ์ ไว้ในห้องงานประดิษฐ์และงานช่าง ทุกคนให้นักเรียนจัดเตรียมอุปกรณ์ประจำตัวครูได้แก่ กรรไกร ครูทุกคนในโรงเรียนจัดเตรียมเครื่องมือให้ ได้แก่ กรรไกร ค้อนขนาดใหญ่ ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติงานและมีการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ที่อันตรายครูผู้สอนให้การช่วยเหลือนักเรียนและให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องมือ มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 66.7

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 27 จำนวนและร้อยละของครูงานประดิษฐ์และงานช่าง จำแนกตามลักษณะต่าง ๆ ของการวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผล	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทพวงฯ		รวม	
	N=33	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=75	ร้อยละ
1. ประเมินความรู้ก่อนสอนหรือไม่										
-ประเมิน	28	84.	4	25.0	31	88.6	2	66.7	65	86.7
-ไม่ได้ประเมิน	4	12.1	-	-	3	8.6	1	33.3	8	10.7
ถ้ามีการประเมิน ใช้วิธีการใด										
-ซักถาม	22	78.6	4	100.0	29	93.5	2	66.7	57	76.0
-ใช้แบบทดสอบ	11	39.3	4	100.0	13	41.9	-	-	28	37.3
-ให้นักเรียนเขียนหรือเล่าเรื่อง	4	14.3	2	50.0	8	25.8	-	-	14	18.7
-อื่นๆ	1	3.6	1	25.0	3	9.4	-	-	5	6.7
2. ชี้แจงหลักเกณฑ์และกำหนดวิธีการวัดผลให้นักเรียนทราบก่อนเริ่มสอนหรือไม่										
-มี	32	96.9	4	100.0	33	100.0	2	66.7	71	94.7
-ไม่มี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ถ้ามี ชี้แจงอย่างไร										
-ชั่วโมงแรกที่เริ่มทำการสอนแต่ละภาค	16	51.6	2	50.0	24	68.6	2	66.7	44	58.7
-ในชั่วโมงก่อนทำการสอนแต่ละครั้ง	18	58.1	2	50.0	19	54.3	1	66.7	40	53.3
-หลังการสอนแต่ละชั่วโมง	1	3.2	1	25.0	7	20.0	1	33.3	10	13.3
-อื่นๆ	1	3.2	-	-	4	11.4	-	33.3	5	6.7
3. วิธีการที่ใช้วัดและประเมิน										
-ตรวจผลงาน	25	78.1	1	25.0	24	68.6	3	100.0	58	77.3
-ใช้แบบทดสอบ	15	46.9	4	100.0	24	68.6	2	66.7	45	60.0
-สังเกตการปฏิบัติงาน	31	93.9	4	100.0	34	97.1	3	100.0	72	96.0
-อื่นๆ	3	9.4	2	50.0	3	8.6	-	-	8	10.7
4. การตรวจผลงานภาคปฏิบัติ										
-นักเรียนให้คะแนนตนเอง	-	-	2	50.0	2	6.1	-	-	4	5.3
-ครูใช้แบบตรวจสอบรายการ	4	12.5	4	100.0	10	30.3	-	-	18	24.0
-ครูประเมินโดยใช้แบบจัดอันดับคุณภาพ	29	90.6	3	75.0	27	81.8	2	66.7	61	81.3
-อื่นๆ	3	9.4	-	-	1	3.1	1	33.3	5	6.7

ตารางที่ 27 (ต่อ)

การวัดและประเมินผล	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=33	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=75	ร้อยละ
5. เครื่องมือวัดและประเมินผลได้มาจากไหน										
-การสร้างขึ้นเอง	19	61.3	2	50.0	14	41.2	3	100.0	38	50.7
-กลุ่มโรงเรียนจัดทำให้	2	6.5	2	50.0	4	11.8	-	-	8	10.7
-ครูในโรงเรียนช่วยกันจัดทำ	4	12.9	2	50.0	1	2.9	1	33.3	8	10.7
-คู่มือวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ของกรมวิชาการ	19	61.3	3	75.0	27	79.4	1	33.3	40	53.3
-อื่นๆ	-	-	-	-	2	5.9	1	33.3	3	4.0
6. ท่านนำผลการวัดและประเมินผลไปใช้ประโยชน์										
-ปรับปรุงการสอน	20	62.5	3	75.0	29	85.3	3	100.0	55	73.3
-ปรับปรุงการเรียนของนักเรียนนักเรียนแต่ละคน	12	37.5	4	100.0	21	61.8	3	100.0	40	53.3
-เป็นเกณฑ์ในการให้คะแนนของนักเรียน	19	59.4	1	25.0	17	50.0	3	100.0	40	53.3
-อื่นๆ	-	-	-	-	1	2.9	-	-	1	1.3

จากตารางที่ 27 แสดงว่า

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ครูงานประดิษฐ์และงานช่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 84.8 มีการประเมินความรู้นักเรียนก่อนสอน ครูร้อยละ 78.6 ใช้วิธีการซักถาม ครูร้อยละ 96.9 มีการชี้แจงหลักเกณฑ์และกำหนดวิธีการวัดผลให้นักเรียนทราบก่อนเริ่มสอน ครูร้อยละ 58.1 ชี้แจงในชั่วโมงก่อนทำการสอนแต่ละครั้ง ครูร้อยละ 93.9 วัดและประเมินผลโดยการสังเกตการปฏิบัติงาน ครูร้อยละ 90.6 ตรวจสอบงานโดยใช้แบบจัดอันดับคุณภาพเครื่องมือวัดและประเมินผล ได้มาจากการสร้างขึ้นเอง และจากคู่มือวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ของกรมวิชาการ มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 61.3 ครูร้อยละ 62.5 นำผลจากการวัดและประเมินผลไปใช้ในการปรับปรุงการสอน

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ครูงานประดิษฐ์และงานช่างทุกคนมีการประเมินความรู้นักเรียนก่อนสอน โดยใช้วิธีการซักถามและใช้แบบทดสอบทุกคนมีการชี้แจงหลักเกณฑ์และกำหนดวิธีการวัดผลให้นักเรียนทราบก่อนเริ่มสอนโดยชี้แจงในชั่วโมงแรกที่เริ่มทำการสอนแต่ละภาคและในชั่วโมงก่อนทำการสอนแต่ละครั้ง มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 50 ทุกคนมีวิธีการวัดและประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบและสังเกตการปฏิบัติงาน ครูทุกคนใช้แบบตรวจสอบรายการ ตรวจสอบงานในภาคปฏิบัติ ครูร้อยละ 74 ได้เครื่องมือวัดและประเมินผลได้มาจากคู่มือวัด

ประสงค์ของกรมวิชาการ ทุกคนนำผลจากการประเมินผลไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนของนักเรียนแต่ละคน

สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร หน่วยงานประดิษฐ์และงานช่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 88.6 มีการประเมินความรู้นักเรียนก่อนสอน ครูร้อยละ 93.5 ใช้การซักถาม ทุกคนมีการชี้แจงหลักเกณฑ์และกำหนดวิธีการวัดผลให้นักเรียนทราบก่อนสอน ครูร้อยละ 68.6 ชี้แจงในชั่วโมงแรกที่ทำ การสอนแต่ละภาค ครูร้อยละ 97.1 วัดและประเมินผลโดยใช้การสังเกตการปฏิบัติงานครูร้อยละ 81.8 ตรวจสอบงานโดยใช้แบบจัดอันดับคุณภาพ ครูร้อยละ 81.8 ตรวจสอบงานโดยใช้แบบจัดอันดับคุณภาพ ครูร้อยละ 79.4 ได้เครื่องมือวัดและประเมินผลมาจากคู่มือวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ของ กรมวิชาการ ครูร้อยละ 85.3 นำผลจากการประเมินไปใช้ปรับปรุงการสอน

สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย หน่วยงานประดิษฐ์และงานช่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 66.7 มีการประเมินความรู้ของนักเรียนก่อนเริ่มการสอน ครูร้อยละ 66.7 ใช้การซักถาม ครูร้อยละ 66.7 มีการชี้แจงหลักเกณฑ์และกำหนดวิธีการวัดผลให้นักเรียนก่อนสอน ครูร้อยละ 66.7 ชี้แจงในชั่วโมงแรกที่เริ่มทำการสอนแต่ละภาค ครูทุกคนวิธีการวัดและประเมินผลโดยการตรวจสอบงานและการสังเกต การปฏิบัติงาน ครูร้อยละ 66.7 ตรวจสอบงานโดยใช้แบบจัดอันดับคุณภาพ ทุกคนสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลขึ้นเอง และมีการนำผลจากการวัดและประเมินผลไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนของนักเรียนแต่ละคนเป็นเกณฑ์ในการให้คะแนน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28 จำนวนและร้อยละของครูงานประดิษฐ์และงานช่าง จำแนกตามลักษณะปฏิสัมพันธ์
ต่าง ๆ ระหว่างครูกับนักเรียน

ปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนใน ห้องเรียน	สังกัด									
	สช.		สป.กทม.		กทม.		ทบวงฯ		รวม	
	N=33	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=75	ร้อยละ
1. ขณะเรียนเปิดโอกาสให้ นักเรียนแสดงความคิดเห็น โดย										
- การเขียน	-	-	2	50.0	2	5.7	-	-	4	5.0
- การซักถาม	31	96.9	4	100.0	31	88.6	3	100.0	69	92.0
- การอภิปรายกลุ่มย่อย	9	28.1	4	100.0	12	34.3	-	-	25	33.3
- การถาม ตอบเป็นราย บุคคล	22	68.8	2	50.0	25	71.4	3	100.0	52	69.3
- อื่นๆ	1	3.1	-	-	2	5.7	-	-	3	4.0
2. ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติงาน ให้คำแนะนำช่วยเหลือ										
- เรียนนักเรียนมาพบทีละคน	6	18.8	1	25.0	10	28.6	1	23.3	18	93.3
- ให้ตัวแทนนักเรียนเป็นผู้ ซักถามปัญหา	-	-	1	25.0	4	11.4	-	-	5	10.0
- เดินดูการทำงานของ นักเรียนแต่ละคน	31	93.9	4	100.0	32	91.4	3	100.0	70	12.0
- อื่นๆ	3	9.4	1	25.0	3	8.6	1	33.3	8	10.7
3. ในการจัดกิจกรรมให้โอกาส นักเรียนทำกิจกรรม										
- จัดกิจกรรมหมุนเวียนทีละ กลุ่ม	4	12.5	-	-	4	11.4	3	33.3	9	12.0
- เลือกตัวแทนนักเรียนเป็น ผู้ทำกิจกรรม	-	-	1	25.0	7	20.0	-	-	8	10.7
- ให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วม ร่วมในการทำกิจกรรม	32	96.9	4	100.0	33	100.0	-	100.0	72	96.0
- อื่นๆ	-	-	-	-	3	8.6	-	-	3	4.0
4. ควบคุมนักเรียนให้ปฏิบัติ ตามกฎระเบียบอย่างไร										
- ให้นักเรียนเป็นผู้ตั้งกฎ ข้อ บังคับต่างๆ	3	9.4	-	-	7	21.2	-	-	10	13.3
- ชี้แจงข้อตกลงตั้งแต่ชั่วโมง แรกของการเรียน	26	81.3	3	3	27	81.8	3	100.0	59	78.7
- มี ตัว แทน นั ก เรื ย น ค ุ ม นักเรียนคนอื่นในห้อง	4	12.5	3	3	9	27.3	-	-	16	21.3

ตารางที่ 28 (ต่อ)

ปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนใน ห้องเรียน	สังกัด									
	สช.		ส.ป.กทม.		กทม.		ท.บ.ว.ฯ		รวม	
	N=33	ร้อยละ	N=4	ร้อยละ	N=35	ร้อยละ	N=3	ร้อยละ	N=75	ร้อยละ
- ทักคะแนนเมื่อนักเรียนคน ใดทำผิดกฎระเบียบ	9	28.1	1	25.0	7	21.2	2	66.7	19	25.3
- อื่นๆ	2	6.3	-	-	5	14.7	1	53.3	8	10.7
5. ถ้านักเรียนส่งงานไม่ครบ แก้ปัญหอย่างไร										
- ให้ทำงานในเวลาพักกลาง วัน	16	48.5	4	100.0	19	54.3	2	66.7	41	54.7
- นำกลับไปทำที่บ้านแล้วนำ มาส่ง	22	68.8	2	50.0	31	88.6	1	33.3	56	74.7
- อื่นๆ	4	12.5	-	-	2	5.7	2	66.7	8	10.7
- ไม่แก้ปัญห	1	3.1	-	-	1	2.9	-	-	2	2.7
6. ถ้านักเรียนขาดทักษะใน การฝึกปฏิบัติงานประจำและ งานช่างทำอย่างไร										
- ควบคุมการทำงานอย่าง ใกล้ชิดเป็นพิเศษ	27	84.8	2	50.0	25	73.5	3	100.0	57	76.0
- ฝึกฝนเพิ่มเติมในช่วงพัก กลางวันหรือหลังเลิกเรียน	13	40.6	4	100.0	16	47.1	1	33.7	34	45.3
- ขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง ฝึกฝนเพิ่มเติมที่บ้าน	7	21.9	2	50.0	25	17.6	2	66.7	34	43.3
- มอบให้เพื่อนในห้องช่วย ฝึกฝนเพิ่มเติม	22	68.8	2	50.0	25	73.5	2	66.7	51	68.0
- อื่นๆ	-	-	-	-	-	2.9	1	33.3	2	2.7

จากตารางที่ 28 แสดงว่า

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ครูงานประดิษฐ์และงานช่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 96.9 เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นโดยการซักถาม ครูร้อยละ 93.9 เติบโตการทำงาน
ทำงานของนักเรียนแต่ละคนในขณะที่ปฏิบัติงาน ครูร้อยละ 96.9 ให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการ
ทำกิจกรรม ครูร้อยละ 81.3 ควบคุมนักเรียนให้ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ โดยชี้แจงข้อตกลงตั้งแต่ชั่ว
โมงแรกของการเรียน ครูร้อยละ 68.8 ให้นักเรียนนำงานกลับไปทำที่บ้าน แล้วนำมาส่งในกรณีที่
นักเรียนส่งงานไม่ครบ ครูร้อยละ 84.8 ควบคุมการทำงานอย่างใกล้ชิดเป็นพิเศษ ในกรณีที่นักเรียน
ขาดทักษะในการฝึกปฏิบัติงาน

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ครูงานประดิษฐ์และงานช่างทุกคน เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นโดยการซักถาม และอภิปรายกลุ่มย่อย ทุกคนเดินดูการทำงาน of นักเรียนแต่ละคนขณะปฏิบัติงาน ทุกคนให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม มีการควบคุมให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎ ระเบียบโดยชี้แจงข้อตกลงตั้งแต่ชั่วโมงแรกของการเรียนและมีตัวแทนนักเรียนควบคุมนักเรียนคนอื่นในห้อง มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 75 ครูร้อยละ ให้นักเรียนทำงานในเวลาพักกลางวันหรือหลังเลิกเรียนถ้านักเรียนขาดทักษะในการปฏิบัติงาน

สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ครูงานประดิษฐ์และงานช่างส่วนใหญ่ร้อยละ 88.6 เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นโดยการซักถาม ครูร้อยละ 91.4 เดินดูการทำงาน of นักเรียนแต่ละคนขณะปฏิบัติงาน ครูทุกคนให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ครูร้อยละ 81.8 ควบคุมนักเรียนให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบ โดยชี้แจงข้อตกลงตั้งแต่ชั่วโมงแรกของการเรียน ครูร้อยละ 88.6 ให้นักเรียนนำงานกลับไปทำที่บ้าน แล้วนำมาส่งในกรณีที่นักเรียนส่งงานไม่ครบ ถ้านักเรียนขาดทักษะในการปฏิบัติงานครูผู้สอนจะควบคุมการทำงาน of นักเรียนอย่างใกล้ชิด และมอบให้เพื่อนในห้องช่วยฝึกฝนเพิ่มเติม มีจำนวนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 73.5

สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ครูประดิษฐ์และงานช่างทุกคน เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นโดยการซักถามและการถามตอบเป็นรายบุคคล ทุกคนเดินดูการทำงาน of นักเรียนแต่ละคนขณะปฏิบัติงาน ทุกคนให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ทุกคนควบคุมให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎ ระเบียบโดยการชี้แจงข้อตกลงตั้งแต่ชั่วโมงแรกของการเรียน ครูร้อยละ 66.7 ให้นักเรียนทำงานในเวลาพักกลางวันหรือหลังเลิกเรียน ในกรณีที่นักเรียนส่งงานไม่ครบ ทุกคนควบคุมการทำงาน of นักเรียนอย่างใกล้ชิด ถ้านักเรียนขาดทักษะในการปฏิบัติงาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนกลุ่ม
กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

ปัญหา

โรงเรียนชาตครูกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ที่มีความรู้เฉพาะด้านและมีพื้นที่ใน
การทำแปลงเกษตรไม่เพียงพอ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีเวลาจำกัด ทำให้นักเรียนฝึกฝน
ทักษะต่าง ๆ ได้ไม่เต็มที่ รวมทั้งผู้ปกครองและนักเรียนไม่ให้ความสำคัญต่อกิจการเรียนการสอน
กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ

ข้อเสนอแนะ

ผู้บริหารควรจัดหาครูที่มีความรู้เฉพาะด้าน จัดอบรมให้ครู กลุ่มการงานและพื้นฐาน
อาชีพ ได้ฝึกฝนทักษะต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง จัดหาสถานที่ให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน จัดประชุมชี้
แจงให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพอีกทั้งโรงเรียน
ควรจัดให้มีชมรมต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะต่าง ๆ เพิ่มเติม

สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

ปัญหา

โรงเรียนชาตครูกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ที่มีความรู้เฉพาะด้าน สถานที่เรียนมี
จำนวนไม่เพียงพอ ไม่มีสถานที่จัดเก็บอุปกรณ์เฉพาะ

ข้อเสนอแนะ

ผู้บริหารควรจัดหาบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะด้าน จัดหาสถานที่ให้เพียงพอกับ
จำนวนนักเรียน จัดหาห้องจัดเก็บอุปกรณ์กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ โดยเฉพาะ

สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

ปัญหา

โรงเรียนชาตบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะด้าน ขาดงบประมาณในการซ่อมแซม
อุปกรณ์ การเรียนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ มีเวลาจำกัดในการทำกิจกรรม นักเรียนบางคนขาด
แคลนทุนทรัพย์ ทำให้บางครั้งไม่สามารถร่วมกิจกรรมในชั้นเรียนได้ ครูผู้สอนมีภาระงานนอกเหนือ
จากการสอนมาก ผู้ปกครองและนักเรียนไม่ให้ความสำคัญต่อการเรียนกลุ่มการงานและพื้นฐาน
อาชีพ

ข้อเสนอแนะ

ผู้บริหารควรจัดหาบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะด้าน ราชการจัดสรรงบประมาณในการซ่อมแซมอุปกรณ์ให้เพียงพอ ควรปรับเนื้อหาหลักสูตรงานและพื้นฐานอาชีพ ให้เหมาะกับเวลาและวัยของผู้เรียน จัดหาทุนการศึกษาให้กับนักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ ควรมีผู้ช่วยผู้บริหารเพื่อแบ่งเบาภาระหน้าที่ของครู จัดประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการเรียนการสอนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ

ทบวงมหาวิทยาลัย

ปัญหา

มีสถานที่ไม่เพียงพอต่อการฝึกปฏิบัติ ครูมีภาระงานมากทำให้มีเวลาไม่เพียงพอต่อการผลิตสื่อการสอน การเรียนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ มีเวลาจำกัดทำให้จัดกิจกรรมได้ไม่หลากหลาย ผู้ปกครองและนักเรียนไม่ให้ความสำคัญต่อการเรียนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ

ข้อเสนอแนะ

ผู้บริหารจัดหาสถานที่ให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน กระจายงานนอกเหนือจากการสอนให้ครูอย่างทั่วถึง ทำการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับเครื่องมือวัดและประเมินผล จัดประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการเรียนกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ

ตอนที่ 7 ข้อมูลเพิ่มเติมจากการสังเกตการปฏิบัติงานของครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพที่ได้รับรางวัลดีเด่น ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2538 จำนวน 3 คน จากโรงเรียน 3 โรงเรียน มีดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียน พบว่า โรงเรียนที่เลือกได้มีจำนวนนักเรียนระหว่าง 401-800 คน ผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ให้ความสำคัญต่อครูกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ และให้ความร่วมมือในด้านต่าง ๆ เป็นอย่างดี

2. สภาพการจัดการเรียนการสอน พบว่า

งานบ้าน ครูงานบ้านจัดให้มีห้องฝึกปฏิบัติงานบ้าน 3 ห้อง ได้แก่ ห้องฝึกปฏิบัติงานทั่ว ๆ ไป ห้องเย็บผ้าและห้องโภชนาการ ทุกห้องมีความกว้างขวางเหมาะกับจำนวนนักเรียน มีการจัดโต๊ะ เก้าอี้ ที่อำนวยความสะดวกต่อการทำงาน ส่วนในด้านการจัดแสดงผลงานนักเรียนในกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพได้ติดตั้งในห้องปฏิบัติงาน โดยจัดไว้ในตู้ต่าง ๆ นอกจากนี้ครูงานบ้านได้จัดให้มีมุมค้นคว้าสำหรับนักเรียน หนังสืออ่านประกอบ มุมหนังสืองานต่าง ๆ ของครูผู้สอน เช่น การจัดป้ายนิเทศหรือกระดานข่าว ครูงานบ้านได้จัดแสดงแนวการจัดการเรียนการสอน แผนภูมิอัตราเวลาเรียน แผนภูมิโครงสร้างหลักสูตรกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ สถิติผลการสอบงานบ้าน

และป้ายนิเทศตามเรื่องและเนื้อหาที่สอน และสภาพของห้องปฏิบัติงานทุกห้องมีความเป็นระเบียบ สะอาด สวยงาม

งานเกษตร โรงเรียนจัดให้มีพื้นที่เป็นแปลงเกษตรประมาณ 2 ไร่ และโรงเรียนได้ใช้ประโยชน์จากพื้นที่นี้อย่างเต็มที่ในการปลูกพืชผัก และเลี้ยงสัตว์ ซึ่งโรงเรียนได้เข้าร่วมโครงการอาหารกลางวันของกรุงเทพมหานคร โดยนำผลผลิตที่ได้มาประกอบอาหารให้นักเรียนในโรงเรียน บางครั้งมีผลผลิตเหลือก็จะนำไปขายให้กับครูในโรงเรียนและโรงเรียนใกล้เคียง นอกจากนี้มีห้องฝึกปฏิบัติสำหรับเรียนในภาคทฤษฎีและเก็บอุปกรณ์บางส่วน เช่น ซ้อนตัดดิน ส้อมพรวนดิน บริเวณแปลงจัดให้มีสถานที่ฟังบรรยาย หรือพัก ในขณะที่ปฏิบัติ มีโรงเรียนเก็บเครื่องมือขนาดใหญ่ ส่วนการจัดป้ายนิเทศต่าง ๆ ได้จัดไว้รอบห้องที่ฝึกปฏิบัติ

งานประดิษฐ์และงานช่าง โรงเรียนจัดให้มีห้องฝึกปฏิบัติงานบ้านและงานประดิษฐ์ ซึ่งจัดไว้อย่างมีระเบียบ สวยงาม มีความกว้างขวางเหมาะกับจำนวนนักเรียน ภายในห้องได้จัดให้มี มุมนักเรียน มุมค้นคว้า มุมส่งงาน มุมครู ตู้สำหรับเก็บแบบฝึกหัดและใบงาน ชุดการสอน จุดประสงค์ ตู้อุปกรณ์ ส่วนในด้านการจัดแสดงผลงานนักเรียนในกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ได้จัดแสดงไว้ตามตู้ต่าง ๆ ในห้องปฏิบัติงาน ครูงานประดิษฐ์และงานช่างได้จัดทำป้ายนิเทศโครงการสอน สถิติผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน นอกจากนี้ภายในห้องได้จัดให้มีอ่างล้างมือ เพื่อให้ นักเรียนทำความสะอาดหลังจากปฏิบัติงาน

3. การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ มีรายละเอียดที่พบ ดังนี้

3.1 การนำเข้าสู่บทเรียน พบว่า ครูงานบ้านนำเข้าสู่บทเรียนโดยให้นักเรียนออกมา กล่าวแสดงความคิดเห็นจากสิ่งของที่นำมาจากบ้าน ครูงานประดิษฐ์และงานช่างใช้การทดสอบจุดประสงค์ก่อนเรียน ครูงานเกษตรใช้การสนทนา ชักถามทั่ว ๆ ไป

3.2 การจัดการเรียนการสอนงานบ้าน งานเกษตร งานประดิษฐ์และงานช่าง ผลการสังเกตการปฏิบัติงานพบว่า

3.2.1 การจัดการเรียนการสอนงานบ้าน เนื้อหาที่สอนในระหว่างการสังเกตการปฏิบัติงาน คือ เส้นใยผ้าและการชุนผ้า ใช้วิธีสอนแบบให้นักเรียนปฏิบัติจริง โดยครูอธิบายขั้นตอนต่าง ๆ ให้นักเรียนฟัง ซึ่งครูได้เขียนขั้นตอนต่าง ๆ ไว้บนกระดานดำ ในกวางเตรียมสื่อการสอน ครูให้นักเรียนเตรียมผ้า เข็ม ด้าย กรรไกร มาจากบ้าน เมื่อครูอธิบายจบแล้วนักเรียนทำงานตามขั้นตอนโดยดูใบงานประกอบและครูคอยให้คำแนะนำและช่วยเหลือการทำงานอย่างใกล้ชิด ด้านการประเมินผล ครูมีการประเมินผลงานของนักเรียนตลอดระยะเวลาของการปฏิบัติและสรุปผลการทำงานท้ายชั่วโมง

3.2.2 การจัดการเรียนการสอนงานเกษตร เนื้อหาที่สอนในระหว่างการสังเกต คือ การเก็บผลผลิตผักบุง ใช้วิธีสอนแบบให้นักเรียนปฏิบัติจริง โดยครูอธิบายขั้นตอนต่าง ๆ ให้

นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง ในการทำงานจะแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ แต่ละกลุ่มมีหัวหน้าคอยควบคุมแบ่งภาระหน้าที่การทำงานของนักเรียนในกลุ่ม การเป็นหัวหน้ากลุ่มจะเปลี่ยนหมุนเวียนกันทุกครั้งที่มีการปฏิบัติงาน ซึ่งในขั้นต้นครูจะฝึกทุกคนในเรื่องการเป็นหัวหน้ากลุ่มว่าทำอย่างไรบ้าง ช่วงแบ่งเบาภาระของครูผู้สอนลงไปได้มากและจากการสังเกตพบว่า กลุ่มที่มีหัวหน้าดีจะมีประสิทธิภาพในการทำงาน ทำงานได้อย่างเรียบร้อย รวดเร็วและถูกต้อง ในการเตรียมสื่อการสอน ส่วนใหญ่ครูผู้สอนจัดเตรียมให้ เช่น กาละมังล้างผัก เครื่องชั่ง และถุงพลาสติกใส่ ผลผลิต ในระหว่างการปฏิบัติงานครูเดินดูการทำงานอย่างใกล้ชิด และมีการวัดประเมินผลการทำงาน เพื่อนำสรุปท้ายชั่วโมง เพื่อให้นักเรียนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ต่อไป

3.2.3 การจัดการเรียนการสอนงานประดิษฐ์และงานช่าง เนื้อหาที่สอนในระหว่างการสังเกต คือ การพับดอกบัว ใช้วิธีสอนโดยให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจริง โดยครูอธิบายขั้นตอนต่าง ๆ ของการพับพร้อมกับการสาธิตให้นักเรียนดู ในการเตรียมสื่อการสอน ครูมีการเตรียมตัวอย่างจริงแสดงวิธีพับดอกบัวไว้บนกระดานดำ นักเรียนมีกล่องอุปกรณ์ประจำตัว ได้แก่ เครื่องเขียน กรรไกร กาว เป็นต้น สำหรับกระดาษที่ใช้พับเป็นกระดาษนิยตยสาร ซึ่งครูเตรียมไว้ให้ เมื่อครูอธิบายจบแล้วนักเรียนทำงานตามขั้นตอน โดยมีใบงานดูประกอบการทำงาน กลุ่มละ 1 เล่ม ด้านการประเมินผล ครูให้นักเรียนประเมินผลงานของตนเองก่อนว่าไ้ระดับใด โดยนำไปวางตามที่ที่ครูจัดไว้ ตามระดับที่ตนเองเห็นว่าเหมาะสม หลังจากนั้นครูจะประเมินผลซ้ำอีกครั้ง และสรุปผลท้ายชั่วโมง

4. การใช้สื่อการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ พบว่า ครูทุกคนมีการใช้สื่อการสอนทั้งตัวอย่างจริง และใบงาน โดยผลิตขึ้นใช้เอง วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ มีเพียงพอกับการปฏิบัติงานและมีการจัดเก็บอย่างมีระเบียบ

5. การวัดและประเมินผล ส่วนใหญ่มีการประเมินผลนักเรียนก่อนและหลังการสอน โดยการตรวจผลงานและยังให้ความสำคัญในด้านลักษณะนิสัยของการทำงาน

6. ปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนในห้องเรียน ครูมีความเป็นกันเองกับนักเรียน ให้คำพูดที่ส่งเสริมให้คำแนะนำ ดูแลและสังเกตการทำงาน of นักเรียนอย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งยกย่องชมเชยผลงานที่ดีเด่นของนักเรียน

ตอนที่ 9 ข้อมูลเพิ่มเติม การสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนและครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ กลุ่มประชากรเดียวกับที่ใช้ในการสังเกต ผลการสัมภาษณ์สรุปได้ดังนี้

ผู้บริหาร ผู้บริหารส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ โดยให้ความสนับสนุนในด้านอุปกรณ์ สื่อการสอนต่าง ๆ จัดสรรงบประมาณหรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อนำรายได้มาจัดซื้ออุปกรณ์การเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูผู้สอนแสวงหาความรู้ ฝึกฝนทักษะต่าง ๆ

เพิ่มเติมอยู่เสมอ โดยการอบรม ศึกษาดูงานและการนำนักเรียนไปแข่งขันยังสถานที่ต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสบการณ์ให้กับครูและนักเรียน และนำมาปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนต่อไป

ครูกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ครูเห็นว่าหลักสูตรบางเรื่องยากไป ไม่เหมาะกับวัยของนักเรียน ควรปรับเนื้อหาในหลักสูตรให้ง่ายขึ้น และอยากให้โรงเรียนจัดหาบุคลากรที่ตรงกับสาขาให้มากขึ้น ส่วนปัญหาที่พบคือ นักเรียนขาดความรับผิดชอบ ทำให้ภาระต่อครูในการติดตามงาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย